Beogradske Novine

Izlazi:
dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h
izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata:
za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40
izvan ovog područja K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje preplate Topličin Venac broj 21, Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 12. BEOGRAD, nedjelja 14. januara 1917. Godina III.

RATNI IZVJEŠTAJI

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 13. januara.

Istočno bojište:

Otomanske čete zauzeše na juriš Maleju, zapadno od Vadenija; u napadačevoj ruci ostadoše 400 vojnika i nekoliko mašinskih pušaka. Jednovremeno Bugari zauzeše jedan manastir, koji su dotle još držali Rusi sjeverno od rijeke Buzau, a blizu njegova ušća. S obiju strana optozske doline austro-ugarske i njemačke snage odbiše bez izuzetka jake ruske nalete, dijelom u borbi prsa u prsa. Sjeverno od slaničke doline zadobijeno je zemljišta napadom njemačkih odjeljenja. Zarobljena su 4 časnika i 170 ljudi, a zaplijenjeno 7 mašinskih pušaka i 7 sprava za bacanje mina.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Položaj je nepromijenjen.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 12. januara.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprecha bavarskog:

Sjeverno od Ancre preduzeli su danas Englezi novi napad protivu Serresa; oni su većim dijelom krvavo odbijeni. U jednom predpoložaju se neprijatelj utvrdio. Glavni položaji su u našim rukama.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Borbena je djelatnost bila slaba.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Uspješnim napadom njemačkih četa zadobijen je ponovo prostor sjeverno doline Slanica. U položajima koji su osvojeni, neprijatelj je ostavio 7 mašinskih pušaka, 7 sprava za bacanje mina, veliku količinu puščane municije i ručnih granata; zarobljeno je 4 časnika i 170 ljudi. Obostrano doline Oitozs ostali su bezuspješni jaki neprijateljski napadi, razbili su se o hrabru obranu njemačkih i austro-ugarskih četa; u ogorčenoj borbi prsa u prsa neprijatelj je pretrpio velike gubitke.

Front maršala pl. Mackensena:

Kod sliva Basaula i Sereta zauzeli su Bugari manastir, koji su Rusi držali. Sjeveroistočno od Brajile jurišale su turske čete mjesto Mihalea. Od ruske posade je zarobljeno 400 ljudi, ostatak, koji je htio da pobjegne, udavio se u Seretu. Na bojištu je jaka magla.

Maćedonsko bojište:

Neprijateljske čete, koje su se kretale istočno od Černe prema Stravinu, odbijene su.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Uvjeti sila sporazuma.

Od ponude je za mir središnjih vlasti prošlo već mjesec dana. U onom se času po prvi put u svjetskom ratu, kod milijuna i milijuna pojavila nada, da će biti moguće dovršiti prolivanje krvi naroda Evrope. Kada su u sporazumnim parlamentima pale prve izjave o koraku središnjih vlasti, onda je ta nada oslabila, da se ponovo ojača u času, kada je pod kraj prošlog mjeseca predsjednik sjedinjenih Američkih država Wilson i sa svoje strane preduzeo akciju za mir. Slijedio je formalni odgovor sporazumnih sila na ponudu za mir, koju su stavile središnje vlasti i nada je u mir i opet oslabila, da je iza najnovijeg sporazumnog odgovora na Wilsonovu akciju definitivno nestane. Mir još ne može da dodje, proliveno je još premalo krvi, strahovita se igra mora nastaviti, jer tako hoće jedna od zaraćenih grupa. Nota sporazumnih sila američkom predsjedniku izrično izjavljuje, da je njihovim vladama nemoguće već danas sklopiti mir, a u isti čas izriče i smjelu tvrdnju, da odgovornost za daljni nastavak rata mora od sebe — otkloniti! Ovaj se kukavičluk otklanjanja odgovornosti za nešto, što se zbiva samo još zbog njihove volje, divno uokviruje onim nizom fraza, kojima vrvi ova posljednja nota sporazumnih sila. Slušamo možda već po tisući put bajku, da sile sporazuma ne vode rat za svoje posebne interese, nego samo da očuvaju nezavisnost naroda i prava čovječanstva, pa nije vrijedno time se i baviti. No posljednja nota sila sporazuma objelodanjuje i njihove uvjete. To je čitav niz „skromnih želja", koje smo već čuli iz tolikih i tolikih govora i članaka. Ovaj se put te želje prikazuju u svečanoj i zvaničnoj formi, i predstavljaju osvajalačku osnovu najvećega stila. Evropa se imade reorganizirati — dakako samo u onom smislu, kako to odgovora političkim težnjama u sporazumu ujedinjenih država! Razumije se, Belgija se, Srbija, Crna Gora i — Rumunjska moraju opet uspostaviti i odštetiti; zaposjednute se oblasti moraju isprazniti, a nanešena šteta popraviti! To su zahtjevi, koji imadu svoje porijeklo neposredno u ratnim dogadjajima, no koji se mogu da postave samo jednom poraženom protivniku. Štetu je, koja je prouzročena ratom, morao dosada uvijek da pokrije samo pobijedjeni. U prkos toga, što se sporazumnim silama mora da prizna vlika mjera u krivom shvaćanju realnih odnosa, nijesu se one dosada nikada usudjivale ustvrditi, da su središnje vlasti pobijedjene. Kad bi tome tako bilo, onda bi sigurno sporazum bio spreman na mir, ali na takav mir, koji bi on, kako je uvijek naglašivao, mogao da diktira. Jer diktirati ne može sporazum otklanja mir.

S ispražnjenjem zaposjednutih oblasti i odštetom nije medjutim mirovna osnova sporazumnih sila završila svoj niz zahtjeva; kad bi se ti zahtjevi, koji se mogu označiti nekom vrsti preduslovom za mir, i ispunili, imale bi središnje vlasti da prihvate i one ostale, koji u svojoj cjelini predstavljaju onu „reorganizaciju Evrope", koja bi prijala sporazumnim silama. Ne imajući u vidu zahtjeve o jamstvu za trajni mir i poštivanje malih i velikih naroda — na koje bi sigurno pristao i četvorni savez, kad bi se medju velikim narodima razumijevale i središnje vlasti, a medju malima Grčka i ostale od Engleske potlačivanje i obespravljene neutralne države — želje su sporazumnih sila u pogledu preustrojstva Evrope usredsredjene u strogom provodjenju narodnosnog principa. Prirodno, sporazum to primjenjuje samo u toliko, u koliko dolaze u obzir središnje vlasti. Taj bi se narodnosni princip imao dakle odnositi na odsvojenje Alzacije i Lorene, razdiobu Austro-Ugarske izmedju Italije, Srbije, Rusije i — Rumunjske. Što je jednom pravo, mora da bude i drugome, i sporazumne sile prema tome, ako ne će da im se predbaci najgore licemjerstvo, ne bi smjele zamjeriti središnjim vlastima, ako bi se i one postavile na taj narodnosni princip i zahtjevale, da se on provede i u redovima sporazuma. Dakle: otcijepljenje Irske od Velike Britanije, pripojenje Malte Italiji, Gibraltara Španiji a komadanje Rusije u samostalne države. Ti bi zahtjevi središnjih vlasti i ako se kraj toga ne bi ni uzimao obzir na izvanevropske kolonije, bili kud i kamo veći, nego li zahtjevi, koje u tom pogledu mogu da stave sporazumne sile spram središnjih vlasti. Na kraju, razumije se, traži se i uništenje pruskog militarizma, što u stvari ne znači drugo do uništenje Njemačke.

Čega smo se već kroz mnoge mjesece u svim mogućim smjerovima i formama do sita naslušali, čini se, da je sada po prvi puta skupljeno u jednom zvaničnom programu, u kojem se udružilo svih deset država protivničkog logora. Sada se konačno znade, da se oni uslovi sporazumnih sila, koji su dosada u državama središnjih vlasti smatrani kao neslana šala, imadu smatrati kao posvema ozbiljni predlog za mir. To su uslovi, koji bi središnje vlasti u ovako „reorganiziranoj" Evropi osudile na posvemašnju nemoć; uslovi, koje može da prihvati samo onaj, koji je do nogu poražen te nema više nikakvih izgleda za odbranu. Vojnički je položaj medjutim sasvim drugačiji i, ako sporazumne sile drže, e će ga još uvijek u toliko moći popraviti, da bi zbilja mogle ostvariti svoju osnovu o takvoj reorganizaciji Evrope onda središnjim vlastima ne preostaje drugo, nego da djelima a ne riječima svoje neprijatelje uvjere o protivnom. To će se i u punoj mjeri dogoditi. Prošle su četiri nedjelje govora o miru, one taj mir nijesu privele bliže, nego li je to bio slučaj prije toga vremena. Da ovakav program, kakav je sporazum u svom odgovoru na Wilsonovu akciju objavio, ne može da donese mira, o tom su svi narodi središnjih vlasti na čistu. Dakle, borba će se nastaviti i središnje će vlasti, riješene svake odgovornosti za dalji nastavak prolijevanja krvi, ratovati dotle, dok svoje neprijatelje težinom činjenica ne dovedu do osvjedočenja, da je njihov sadašnji „mirovni program" jedan od najsmjelijih fantoma. Kad do toga dodje, onda će možda i opet biti moguće, da se povede riječ o miru.

Poslije prekida.

(Razgovor sa jednim srpskim političarom.)

Naš je urednik imao prilike da razgovara sa jednim od vodja srpske konzervativne stranke, koja je u Srbiji do sada imala najviše državničke uvidjavnosti, i čiji je rad bio uvijek na to upravljen, da spriječi Srbiji katastrofu, koja ju je snašla. Prema tome je mišljenje političara nesumljivo od vrlo velikog političkog interesa. Tema je ovom razgovoru bila napuštanje ideje o miru i općem vojnom položaju.

Ovaj je srpski političar razvio slijedeće mišljenje:

— Što su sile sporazuma odbile, da pregovaraju o miru, čini na mene utisak slabosti. Nema sumnje, da su rezultati dosadanjega ratovanja bili vrlo povoljni po središnje vlasti; sile sporazuma to osjećaju, pa se boje, da časom kad bi primile ideju o miru, ne pokažu pred javnosti svoju slabost. Kad bi sile sporazuma imale istinsko samopouzdanje u svoju nadmoćnost, one bi dopustile, da dodje barem do jedne konferencije, na kojoj bi obe strane istakle svoje uslove za mir: ako bi središnje vlasti postavile na toj konferenciji takove zahtjeve, koji se nebi mogli primiti, ništa ne bi smetalo silama sporazuma, da poslije nastave rat sa još većom žestinom. Ovako držanje sporazumnih sila objasniću primjerom iz trgovačkog svijeta. Jedan solidan, imućan i od glasa trgovac, može u svojim spekulacijama pretrpiti poveliki gubitak i on to ne će pokušati da prekrije, jer taj gubitak ne udi njegovom ugledu, niti može da pokoleba njegov trgovački položaj. Često pak vidimo, da mnogi trgovci, kad im posao podje na gore, sa posljednjim parama kupuju lijepe konje, automobile i spoljnim znacima nastoje, téže da predstave kako im posao čak napreduje, samo da bi na taj način sakrili svoje pravo stanje i pred svijetom izazvali što bolji utisak o sebi.

Englezi, kao vodje sila sporazuma, imali su još jedan važan razlog, da ne dodje do mirovne konferencije, jer bi se, pored dosadanje vojničke slabosti sporazuma, otkrila i njegova moralna slabost. Da uzmemo samo jedan primjer: Italiju. Interesi ove države u Sredozemnom moru su u suprotnosti sa engleskim i francuskim, a na Balkanu sa ruskim interesima. Možda bi predlozi središnjih vlasti bili takovi, da bi Italija uvidila nepotrebu daljnjeg ratovanja i svako daljnje ratovanje značilo bi za Talijane borbu za interese Engleske, Francuske i Rusije. U tom slučaju prijeti silama sporazuma opasnost, da izgube jednog svog člana. Tom bi se prilikom mozda pokazalo, da mnoge sile i države ne bi imale razloga da dalje ratuju, i Engleska, kojoj je uvijek bio cilj, da svoga najvećeg protivnika što više oslabi, našla bi se ili u vrlo smanjenom društvu ili čak usamljena. Zato su Englezi pohitali prvo nezvaničnim, a poslije službenim izjavama da odbace a limine svaku ideju o mogućnosti pregovora o miru.

Engleska zasniva svoje nade, da će u daljem ratovanju ekonomski i vojnički iscrpsti središnje vlasti i tako ih prinuditi na mir. Kao prvi korak u ovome pravcu pokušava se stvoriti jedinstvo u zapovjedništvu vojski sila sporazuma. Zaista jedan je od momenata, koji su doprinijeli vojničkim uspjesima središnjih vlasti to, što kod njih postoji jedinstvo vodjenja ratnih operacija. Ali to ne znači, da će ista mjera donijeti i iste rezultate na drugoj strani. Maršal je Hindenburg učinio povodom ovog pitanja vrlo finu primjedbu u razgovoru sa američkim dopisnikom Wiegandom: može sporazum stvoriti tehnički jedinstvo zapovjedništva, samo je pitanje, da li će mu svi voljno i sa povjerenjem sljedovati. Savezničke vojske imaju nesumnjivo sposobne vojskovodje, ali ni jedan od njih nije neosporno genijalan, da bi mu se ostali sa povjerenjem pokoravali. Teško je vjerovati, da će Englezi, Francuzi i Talijani imati veće povjerenje u Brusilova, nego li u svoje vojskovodje, Rusi u Nivela ili Cadornu i t. d.

Podlistak.

Ispod mora.

Putovanje „Deutschlanda" u Ameriku i natrag.

(Nastavak).

Poslije dva mjeseca bude pozvan u Bremen na važan dogovor. Tu je on vidio nacrte, planove, skice i crteže konstrukcija, da su mu oči zasjenile. Kad je poslije četiri mjeseca putovao u Kiel, vidio je on preko u Gaardenu kako se diže jedna rijetka željezna konstrukcija. Mirno je stajala tamo sa svojom zamršenom utrobom onih raznovrsnih, silnih kompliciranih nacrta i skica.

Jednom će čitaoci već imati prilike da vide tu unutrašnjost „Centrale" i „Tornja", u kakvom ilustrovanom listu, ali neka ni malo ne lupaju glavu razabirajući ovaj divlji stroj, isprepleten, zamršen i pretrpan točkovima, ventilima, šarafima, cijevima i polugama. I samom piscu nije bilo bolje.

Ali kad je ovo čudovište od silnih cijevi kršteno, i sa svojim pepeljastim trupom majestetičnom mirnoćom pušteno u vodu, ono je najednom postalo brod, koji ispravno u svom elementu plovi, kao da je to od uvijek tako bilo.

On se prvi put popeo na uzani krov na most, pogledao dalje i iznenadio se ispod njega pružio se jedan dugački brod, vitak, sa graciozni mformacijama.

Čudan i ponosan osjećaj prožmao ga je gledajući čitav ovaj stroj kako se ljulja u vodi.

Sad je već bio na čisto. Što mu se prije činilo kao kakvo nedonošče nastranog tehničkog fantaste, sad mu je to izgledalo pravi brod, kojim se morem plovi i u kog se jedan stari mornar može pouzdati.

Metnuo je ruku na toranj podmornice i zakleo joj se na vjernost.

Tako je König postao kapetanom trgovačke podmornice „Deutschlanda".

Zatim su nastale probe. Svaki dan je brod isplovio iz zaljeva. I kad je lijepo vrijeme i kad nije. Svaki je čovjek izabranog personala bio svjestan svoje zadaće.

Trebalo je proučiti u tančine ovim osjetljivim brodom upravljati, ovim produktom smjele smišljenosti. Imali su da nauče vladati sa teškom masom od skoro dvije hiljade tona, tako, da i najmanji pritisak krme utiče na nju, da upravljaju s njom kao sa kakvim torpednim čamcem. Brod se morao u vodi dizati i spuštati kao balon u vazduhu.

Imala se ispitati i pouzdanost ove grdosije i okretnost njegovih mašinerija i iznaći njegove eventualne nedostatke. Jednom riječi, imala se proučiti njegova fantastična ribija priroda.

Podmornica je ćudljiva kao žena i osjetljiva kao konj za trku.

Nedjeljama je trajalo to kušanje, dok se nisu upoznali sa najskrivenijim osobinama ovog nautičkog amfibija.

A kad bi se i opet vratili u tihi zaljev, onda bi se savjetovali sa konstruktorima broda o svojim iskustvima, i tako bi se javili novi planovi i nova stvaranja. Još na dan polaska došao je genijalni konstruktor broda, nadinžinir Erbach, da posljednji pokušaj gnjuranja učini.

Najposlije je došao i dan polaska. Brod je bio natovaren, sve pregledano, uzeo se provijant za dugački put i najposlije donesoše cigare i — gramofonske ploče.

Bilo je sve spremno za polazak. Sa praštanjem od poznatih i milih brzo se svršilo. Pri putovanju u neizvjesost gleda se svaki trenutak što prije da prodje. Rukovahu se sa radenicima brodogradilišta, uvukoše prelazni most, momčad zauzeše svoja mjesta i kapetan se popne na kulu. On viknu centrali: „Pazi!" I digne ruku: Nastao je važan trenutak.

Onda je došla komanda kroz trubu u centralu i odgovori iz nje: spremno, — gotovo.

I točkovi se počeše vrtiti a veliki i zeleni hrbat kita da se miče. I poslije kratkog manevra gore i dolje, desno i lijevo — brod se otisne. Ostavljajući nedovršene još brodove, kapetan naredi: „punom parom!"

Brod zadrhti, vijak se poče brzo da vrti i prljava voda u luci se zapjeni.

Put je vodio prvo kroz kanal Cara Viljema. Spise i poštu primiše sa jednog naročitog broda, i onda mirno, neopaženo podje prva trgovačka podmornica, koja ne zna šta je to blokada, daleko u svijet, na slobodno more.

Vrijeme je bilo vedro. Na kuli je samo kapetan sa jednim časnikom.

Pisac opisuje dalje, kako je more počelo da biva nemirnije, kako su se skrili u „banjsku kadu", (tako su oni krstili ono skrovište od nepogode), u ruci je truba za signale centrali, vali počeše sve više da zapljuskuju i dopiru do same kule. Zalupe brzo i kapak od kule i šćućure se... Ovo se često ponavljalo.

Vjetar duva, katarke drhću, pjene se vali. Već se izgubila iz vida njemačka obala i torpedni čamac, koji ih prati, još je poslijednje parče otadžbine.

Skoro stignu do njemačkih predstraža, one dadoše signal: „Srećan put!" pratilac im se njihov jače približi, momčad u tri maha vikne „hura!" časnici prisloniše ruke uz svoje kape, kapetan i drug mu odzdraviše, brod se otisnu u more, jako zaokrenu i, gubeći se lagano, bivaše sve manji i manji dok ga nestade sa svojim lepršavim velom dima.

Bili su sami sebi ostavljeni i putuju u neizvjesnost.

Nije se imalo kada o tome rezonovati. Sa sviju strana prijeti opasnost, a kapetan se morao da uvjeri, da li potpuno on vlada mašinom i spremom za gnuranje.

Zapovjedi da budu spremni na pokušaj ronenja.

Zapovjed bi poslušana i momčad jurnu, svako na svoje mjesto. Motori još lupaju, zvono na uzbunu zazvoni, kapetan skoči u kulu, zatvori kapak, a motori učutaše.

Neko se vrijeme osjećao pritisak na ušima, bili su zatvoreni od spoljašnjeg svijeta, i — nasta mir.

Ali to nije pravi mir, to je samo promjena.

Onda dodje zapovjest ronenja.

Ventili se za ronenje otvore, i uz piskanje poče da izdušuje zgusnuti vazduh napolje. Nasta jedno strašno disanje i duvanje, da čovjeka uši zabolu. Onda se buka nešto malo ujednači, a nastane jedno visoko zujanje i zviždanje: svi se visoki zvuci mašinerije u centrali ujedinili i napravili jednu urnebesnu larmu. To je ludjačka, paklena pjesma, koja, pored teške huke-buke motora, ipak izgleda kao tišina, samo napadnija i razdražljivija.

Sve je to napominjalo da je mehanizam za ronenje u akciji. Čovjek osjeća da je zajedno sa brodom teži i da tone, i kao ne može da posmatra kroz prozor od kule, ili na durbin, kako kljun od ladje tone, kako ograda u talase zasjeca, a voda sve više nad kulom raste.

Samo što još vjerne lampe svijetle. I zaista nasta tišina. Čuje se još tihi ritam mašine što naprijed kreće.

Opet komanda. „Na dvadeset metara!"

Na manometru se može viditi dubina, u kojoj se brod nalazi. Brodu su dali malo više težine nego što iznosi težina istisnute vode, i ova grdosija od ribe poče da se osjeća u svom elementu pod vodom. I kad se postigla željena dubina, odmah se spriječilo dalje padanje, brod se učinio lakšim ispumpavanjem velike količine vode. Brujanje pumpi svjedoči da se brod približuje onoj dubini vode, koja se želi. Onda prestane. Samo se čula tutnjava mašine što naprijed goni.

Engleska politika iscrpljivanja više naliči na trgovačke, nego li na političko-strategijske kombinacije. Zaista sadanja strategija ima velike sličnosti sa strategijom prije Napoleona, koja se sastojala u manevriranju, zauzimanju zgodnih pozicija, koja je izbjegavala odlučnu bitku i pomoću zamoravanja (Ermattungsstrategie) prisiljavala neprijatelja na mir. Ali u takovoj strategiji prevladjuju oni momenti, koji su u svima vijekovima odlučivali rat, a to je genijalnost vojskovodja, veća energija i moralna snaga vojske, a u tom su pogledu središnje vlasti nesumnjivo nad silama sporazuma.

Ko je osvajač?

Neutralni sud.

Kb. Amsterdam, 13. januara.

„Nieuwes van den Dag" piše: Sporazumne sile imaju osvajačkih namjera. One hoće, da načelo narodnosti primjenu kod središnjih vlasti, ali ne i u vlastitim zemljama. Sasvim je čist osvajački smjer, kad se govori o proterivanju Turaka iz Evrope, jer je uvijek bilo govora o tome, da će Rusi doći na njihovo mjesto.

Jedan engleski vojni kritičar o mogućnosti brzog mira.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Zürich, 13. januara.

Sveopštu je pažnju pobudio članak londonske „Pall Mall Gazette", koji govori o mogućstvu, da bi se jedna od sporazumnih sila mogla odcijepiti od svojih saveznika, jer ne će ili ne može više da produži rat. Brusilov vjeruje u mogućnost završetka rata u avgustu 1917. Imajući u vidu opasnost, da bi u jednoj od sporazumnih sila moglo doći do sloma, učinili bi pametno, kad bi trajanje rata što većma skratili. Koliko je god velika nadmoć sporazuma na zapadnom frontu, toliko se ipak moramo da upitamo, ne leži li ključ pobjede kako ranije tako i sada još uvijek u osvajanju Dardanela.

Francusko radništvo za sklapanje mira.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Ženeva, 13. januara.

Pariska se štampa sve većom uzbudjenošću bavi štrajkaškim pokretom, koji prelazi iz fabrike na fabriku. Nema sumnje — kako konstatiraju „Echo de Paris" i „Liberté" — da je taj čitavi pokret uperen protiv rata i za neodvlačno sklapanje mira.

Rat i mir.

Napisao c. i k. generalmajor Maksimilijan vitez Hoen.

Sa visine svojih najnovijih velikih izvojevanih uspjeha našle su središnje vlasti, da je došao trenutak, da pruže svojim neprijateljima ruku radi izmirenja, da bi se već jednom učinio kraj ovome ratu, koji bijesni evo već dvije i po godine, strašno tištreći cijelu Evropu, a koji prijeti da za čitave decenije uništi privredno blagostanje zaraćenih naroda. Ovo velikodušno riješenje, koje bi se lako moglo i drugojače tumačiti, nije bilo diktovano ničim drugim, do čovječnošću i razumom.

Malo je ratova u svjetskoj povjesnici, koji bi se završili na taj način, što bi pobjedioc potpuno skrhao pobijedjenog i natjerao ga, da mu se preda na milost i nemilost. U ogromnoj pak većini slučajeva, a naročito, kada su bili u pitanju ratovi izmedju velikih sila, mir je proizlazio iz potrebe, koju je osjećao pobjedioc, vidjevši, da je približno postigao svoje ciljeve i da je bezpredmetno dalje proljevanje krvi. A iz povjesnice vidimo i to, da je zemljište, koje je pobjediocu ustupano prilikom zaključenja mira, redovno bivalo mnogo manje od zemljišta koje je on oružjem zauzimao u toku vojnih operacija. Ova je činjenica i izazvala kod mnogih umnih velikana mišljenje, da je rat u opšte vrlo nepodesno sredstvo za raspravljanje sporova izmedju pojedinih država.

Djejstvo pak toga sredstva — rata — zavisi od toka, u koliko je sam tok borbe bio porazan i razoran za jednu ili drugu stranu. Što je primitivnije oružje, to je potpuniji i uspjeh. Kada su se bitke još bile buzdovanima, mačevima, kopljima i sjekirama, djejstvo je bilo najstrašnije, pošto je tada pobijedjeni bivao gotovo potpuno satrven. No što je većma uzimalo maha dalekometno oružje, to se jednovremeno smanjivalo fizičko djejstvo pobjede, pošto je pobijedjeni rečenim oružjem dobijao sve više i više sredstava, da se i pri odstupanju brani od protivnika. Tako je za pobjedioca postajalo sve teže, da potpuno postigne svoj krajnji cilj — uništenje protivnikovo, a i put ka njegovom postizavanju bio je u sve većoj mjeri skopčavan se velikim žrtvama, da je on gotovo stalno u datom momentu nalazio, da je korisnije zaključiti koristan po njega mir, nego li izlagati se sve novim i novim gubicima.

Ono, nema zbora, da je opet basnoslovni razvoj oružne tehnike u posljednje vrijeme obećavao, da će demantovati gornje pravilo o slabljenju krajnjeg uspjeha u vezi sa usavršavanjem oružja i da će na protiv ovo najmodernije oružje ići u prilog načelu uništavanja protivnikovog. Prve borbe, u svjetskom ratu u kojima se još nije vodilo dovoljno računa o tome tehničkom savršenstvu oružja, donijele su naime strašne gubitke, ali je ta okolnost opet paralisana ogromnim brojem narodnih vojski, izvedenih na bojište i nevjerovatnom dužinom frontova i prostranstvom bojišta u opšte. Velike se bitke razgranaše u bezbroj pojedinih borbi i promjenljivih uspjeha. Ako je pak krajnji rezultat tih pojedinih nizova borbi prisiljavao jednu ili drugu stranu na odstupanje, ova bi tome odstupanju pristupila u saznanju, da su pojedine njene vojne jedinice na pojedinim odsjecima fronta ipak bile zadobile velikih usjeha, tako da nije moglo biti ni govora o nekoj moralnoj utučenosti i fizičkoj klonulosti odstupajuće vojske, pošto bi oni dijelovi njeni, koji su u borbi dobro „izvukli" nalazili materijalnog i moralnog oslonca kod pomenutih drugih jedinica, koje su na svojim odsjecima bile postigle uspjeha. Kada je u daljem toku rata sve većma uzimala maha pozicijska vojna — borba oko položaja — napad je morao uzimati vid proboja, pripremljenog žestokim artiljerijskim djejstvom. Pojam proboja osniva se na najstarijem pravilu ratne vještine — načelu primjenjivanja relativne nadmoćnosti na odsudnom mjestu. U ranija su vremena odsudna mjesta bila ona mjesta, gdje se moglo očekivati izvojevanje odlučnih uspjeha. No danas ne stoji baš najbolje sa snagom za odluku. Pri znatnom učvršćivanju odbrane zahvaljujući usavršenju tehnike vatrenog odbranbenog oružja i utvrdjivanja, proboj iziskuje znatne mase trupa i artiljerije, a mora se ograničiti na srazmjerno uzak prostor pa prema tome se i njegovo djejstvo u slučaju uspjeha osjeća samo na malom dijelu beskrajno dugačkog fronta. Njime se doduše može natjerati protivnik, da svoj front prebaci u nazad, ali ipak njegovom vodstvu ostavlja na raspolaganju bezbroj od toga proboja nedodirnutih vojnih jedinica, pomoću kojih se može obrazovati nova odbranbena linija, baš i u slučaju, da su čete, prema kojima je izveden proboj, potpuno satrvene. A u ostalom ni taj posljednji slučaj nije vrlo vjerovatan, pošto i paklena dobošna vatra od nekoliko dana ne može uništiti sve utvrdjene radove, a kamo li sve rezerve u pozadini.

Ako dakle ona strana, koja je pretrpila proboj svoga fronta, raspolaže dovoljnim prostorom za manevrisanje, to se uspjeh ograničava na dobitak u zemljištu tim više, što i kod napadača mora najzad da se prekine gonjenje protivnikovo, da bi se trupe odmorile. Otporna snaga neprijateljeva pri tome nikako nije slomljena. Prvi primjerni prodor u ovome ratu, na ime proboj na liniji Tarnow—Gorlice, imao je od sviju docnijih i najvećeg uspjeha, imao je posljedica, koje bi svakog drugog protivnika, osim Rusije, koštale gubitak cijele zemlje. No u ovom je slučaju protivnik — Rusija — raspolagao tako ogromnim zemljištem, da je sebi mogao dozvoliti luksuz dugog i zamašnog odstupanja. Kao što se vidilo, svi su docniji pokušaji proboja zatekli protivnika bolje pripremljenog za njihovo dočekivanje. Mnogi od takvih pokušaja, kao talijanski na Soči, propadoše potpuno, drugi pak, kao francusko-engleski na Sommi i ponovljeni talijanski pokušaj na Soči u avgustu, postigoše uz ogromne žrtve samo neznatna ulubljivanja napadnutog fronta. Zadržata je čak i zamašno pripremljena i u početku uspješna velika ruska ljetošnja ofenziva, ipak još prije no što su bile postignute prve njene geografske mete.

Tako su se vojne operacije središnjih vlasti mogle pokazivati samo ondje kao uništavajuće, gdje je neznatna zapremina cijele državne teritorije bila sva zahvaćena djelokrugom prodora. Tako su pregažene Belgija, Srbija, Crna Gora, a evo sada i Rumunija. No i u ovim se slučajevima pored sve siline udara nije moglo spriječiti izmicanje znatnog dijela dotičnih vojski, koje sada produžuju borbu na strani svojih saveznika.

Kod ovakvoga stanja stvari mora trezveni prosudjivač doći do zaključka, da će rat medju glavnim sudionicima u buduće donijeti više žrtava, a u najpovoljnijem slučaju će jedna ili druga grupa postići tek dobitak na zemljištu, koji još nikako ne će primorati pogodjenu državu na povlačenje iz borbene zajednice. Iskustvo ovoga rata govori za to, da će takve uspjehe prije postići središnje vlasti, koje su toliko puta već dokazale svoju navalnu snagu, dok će se neprijatelji morati zadovoljiti u najboljem slučaju potisnućem jednog ili drugog fronta, što će na cijeli ratni položaj ostati bez utjecaja.

Središnje su vlasti htjele čovječanstvu prištediti daljne teške žrtve jedne borbe, koja i onako ne može da dovede do potpunog uništenja protivničke otporne moći. Da je ovo spoznanje uhvatilo korijena i medju neutralcima, dokazuje simpatija, kojom su ponudu za mir središnje vlasti primili i ondje, gdje su bez sumnje naklonjeni više protivničkoj strani. Mora se doduše priznati, da je teško prihvatiti ponudjenu ruku pomirnicu onima, koji ne vode rat za samoodbranu, kao što ga vode središnje vlasti, nego su se u prkos svima uvjeravanjima o tobožnjoj odbrani bacili u borbu, zanošeni dalekosežnom preustrojnom osnovom evropske mape. Vojnički položaj ne pruža nade, da bi se ta osnova mogla ostvariti i zato je razumljivo, ako se na mjerodavnim mjestima neprijateljskih velikih sila zasada još oglušuju mirovnim željama.

Kao i strastveni kockari, koji se još uvijek nadaju preokretu igre, tako se i neprijateljski državnici još uvijek hvataju slabe nade u preokret ratne sreće. Već se po treći puta nadaju čudesima od „buduće" proljetne ofenzive; opet iznova grade kule na iscrpljenju središnjih vlasti. Batina ima dva kraja, pa bi se moglo dogoditi, da se sporazumne sile gradeći svoje kule na iscrpljenju drugih, same još prije iscrpe. Čudnim je slučajem izbilo na početku rata na javnost mnijenje, da je iz financijskih razloga ovaj rat nemoguće voditi duže od stotinu dana, jer da za takav ogroman eksperimenat treba novaca, novaca i opet novaca! Kad se to proročanstvo nije ispunilo, nije se više novcu pridavala nikakva važnost. Ali istina ipak postoji, te se ovdje mora doći do granice — dakako u mnogo stotinu dana. Ako naši neprijatelji i imaju više imetka, to njih ovaj rat i više staje, nego li središnje vlasti, koje kraj toga mogu izrabiti i zaposjednute zemlje. Kraj toga nijesu pitanja, koja su izazvala evropski pokolj, jedini problemi, koji su potrebni za dobri susjedski život naroda. I opet su interesi naših neprijatelja time više tangirani, nego li naši. Oni se stoga ne mogu posve izmoriti i za jednim dvojbenim uspjehom u Evropi trčati do u beskrajnost.

Oglušivanje na želje mira ne će dakle postati jedna kronička bolest. Moć prilika lomi tvrdoglavost. Gotovo se čini, da imadu pravo oni, koji vele, da ovaj rat nije djelo čovjeka nego jedno potrebno zlo. Dakako, prijatelji će vječnoga mira u tome naći malo utjehe, ali ako hoće da budu pravedni, onda moraju priznati, da ni mir nije djelo čovjeka, nego nešto slično kao sunce iza oluje. Kako izgleda, potrebni su još neki trzaji na postojećim frontama, prije nego li se definitivno preokrene političko vrijeme u Evropi. Možda će središnje vlasti morati položiti još koji pokus svoje nepokoljebive snage — jedno je ali sigurno, da osjećaj, koji proizlazi iz izaslanja tolikih golubova mira, vodi računa o trezvenom, objektivnom prosudjivanju opšteg položaja. To mora konačno ipak raspršiti oblake fraza i izvrćanja, koji danas na strani naših neprijatelja zastiru jasni pogled u firmamenat — makar i uz cijenu dragocjene krvi i mnogo suza, za što nose odgovornost oni, koji još brižno sakrivaju onu grančicu mira, koja će na kraju ipak da navijesti svršetak krvavog potopa.

Tvrdjava Foćšani.

Rat u Rumunjskoj.

Rumunjski kraljevski par u Odesi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Beč, 13. januara.

Jedan ovdašnji list javlja iz Kopenhagena, da je rumunjski kraljevski par prema izvještajima ruskih listova već pošao iz Jaša u Odesu. Dolje se veli, da kralj Ferdinand i kraljica Marija ne misle ostati ni tamo, već da će se preseliti u Francusku.

Rusko odstupanje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Diesseldorf, 13. januara.

Ovdašnji „Generalanzeiger" javlja iz Basela: „Daily Cronicle" dobiva izvještaje, da je ruska vojna uprava naredila prekidanje nove ruske ofenzive u Rumunjskoj i povlačenju glavnih ruskih snaga na tome bojištu na strateški povoljnije pozadnje položaje.

Mogućnost brzog napredovanja prema Odesi.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Zürich, 13. januara.

„Tagesanzeiger" piše: Od kako je osvojen Bukarešt, vojska Mackensena je za pet sedmica osvojila do Sereta oko 200 kilometara rumunjskog zemljišta. To odgovara odstojanju od Sereta do Odese. U nevjerovatnost ne treba ubrojavati brzo napredovanje Mackensena prema Odesi.

Ruski uticaj.

Kb. Bern, 13. januara.

„Ruskija Novosti" javljaju iz Jaša, da tamo vlada potpuno ruska atmosfera. Razne rumunjske uprave potčinjene su ruskim elementima. Novi ruski poslanik Marvlov igra vrlo veliku ulogu u savjetovanjima rumunjskoj vladi.

Rumunjski kralj Ferdinand o zauzeću Bukarešta.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Ženeva, 13. januara.

Jedan interesantan prilog k zauzeću Bukarešta donosi posebni dopisnik pariškog „Journala", koji saopštava slijedeću izjavu sada u južnoj Rusiji boravećega rumunjskog glavara glavnog stožera, generala Iliescua:

„Kad sam se dan prije iza zauzeća Bukarešta opraštao sa kraljem Ferdinandom, rekao mi je ovaj duboko potrešen:

— Težak je to udarac, ali kada bi danas ponovo imao da odlučim o sudjelovanju Rumunjske u ratu na strani sporazuma, ne bi ni časka oklijevao s izdanjem naredjenja za nastupanje.

Malo je dana prije toga kralj pod dojmom našega na žalost prolaznoga uspjeha kod Bukarešta izrazio sigurno očekivanje, da će se glavni grad moći spasiti. Tim ga je većma potresla vijest, da je napadaj dviju njemačkih i jedne bugarske divizije ovaj prolazni uspjeh pretvorio u poraz.

Ispražnjenje Moldavije.

Konskripcija 16—18-godišnjih Rumunja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Zürich, 13. januara.

Posebni je dopisnik pariškog „Tempsa" poslao svom listu interesantan izvještaj o položaju u sadašnjem rumunjskom glavnom gradu.

U Jašu je proglašeno opsadno stanje, a posvuda priljepljeni plakati objavljuju stroge mjere protiv sakupljanja. Ulični je promet preko noći zabranjen. Hoteli su i kavane nadzirane od policije. Mnogobrojne su osobe uapšene i osudjene zbog raširivanja lažnih vijesti, koje su izazvale nemire.

Ispražnjenje se Moldavske vrši pod neopisivim patnjama gradjanskog stanovništva.

Vlada je naredila konskripciju svih mladih Rumunja u dobi od 16—18 godina. Oni se otpremaju u Rusiju, gdje su stavljeni na raspoloženje vojnih vlasti.

Odlazak neutralnih diplomata iz Bukarešta.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Bukarešt, 13. januara.

Sutra odlaze odavde neutralne diplomate koji su kod rumunjske vlade bili opunomočeni, i to američki, holandski i grčki poslanik. Sve druge vijesti, koje su donijeli talijanski listovi o uzrocima njihovog odlaska, sasvim su izmišljene.

Plovili su dvadeset metara duboko. Bila je potpuna tama, i samo pored manometra i kompasa davao se pravac brodu. Napolje se nije mogao ni jedan znak primjetiti. Durbin je uvučen. Sve su badže zapušene. Brod je postao prava riba.

Iz raznih prostorija stiže vijest da je sve u redu. „Deutschland" je sigurno plovio.

A nije uvijek lako ovako velikim brodom u jednoj odredjenoj dubini upravljati. Veliku ulogu igra pri tome promjena specifične težine vode, koja nastaje ili promjenom temperature, ili količinom soli u vodi.

Pisac onda razlaže razliku, koliku težinu brodu mora da dadne u jednom moru, a koliko u drugom, da postignu istu dubinu.

Poslije ovog uspjelog pokušaja da kapetan znak, da ladja i opet ispliva na površinu.

Ispitavši dobro, da se ne čuje možda u blizini lupa kojeg vida od ladje i da se ne bi sudario kojim brodom, prevališe mrtvu tačku. Kapetan stoji kod cijevi za posmatranje, vidokrug biva svijetliji, srebrni biser vazduha iskače i najedanput biva — dan. Pružilo se široko more sa svojim praznim i nedogledним horizontom. Brod je na površini, prozori se na kuli otvaraju i svjež vazduh puni prostorije.

Tako je prošao ovaj pokušaj gnuranja i brod je mirno plovio dalje i nesmetano. Nigdje tudjeg broda.

Sunce je sjedalo za namrgodjene oblake nagovješćujući za sjutra ružno vrijeme.

Što su išli dalje, more je bivalo sve nemirnije, brod se sve više ljuljao. Kapetan je ležao u svojoj kajiti, kad ga je oko dva sata noći probudila truba. Drugi časnik sa straže javlja neku bijelu svjetlost, koja se sve više približuje. Kapetan odmah skoči, dotetura se do centrale i uspne se uz merdevine kroz kapak u kuli na platformu.

Časnik mu pokaže bijelu svjetlost, koja ne bješe jako daleko. Izgledalo je da se primiče. Nije se imalo šta čekati. Dao se znak na uzbunu. „Gnjurati!"

Čudan osjećaj spopada čovjeka u takvim trenutcima.

Usred rata, bez ikakvog oružja i po mrkloj noći. Jedna se svjetlost približuje, možda je neprijatelj, i po svoj prilici jeste. Za nekoliko minuta čuće se pucnjava, nekoliko će granata da razmrska kulu na brodu, voda će da jurne unutra i za trenutak oka more će da zatrpa sve . . .

Ali se nije ništa dogodilo. Kratka komanda u centralu, nekoliko dodira u ventile, pa uz dalju plovidbu, izbjegoše nesreću, koja im je neminovno prijetila na površini morskoj.

Plovilo se pod morem dok nije potpuno svanulo. Bilo je četiri sata, kad su se i opet digli ispod vode. Bio je već dan, ali je more bilo nemirno. Iz daleka se vidilo nekoliko zaposlenih ribarskih čamaca. Dobro su ih posmatrali i kad se uvjerili o njihovom nevinom karakteru, plovili su mirno dalje.

Ali to već nije bilo više zadovoljstvo. Brod se već toliko ljuljao da je počeo utjecati na glavu i stomak. Momčad već neće da jede. A nemoguće je na palubi stajati, koju talasi neprestano prepljuskuju.

Nešto je malo ugodnije u šupljini kule. Tamo se utisnula momčad, čvrsto se držeći za ogradu, uzdišući svježi vazduh i posrčući od udaraca slanih talasa o zidove kule.

Tako se plovilo čitav dan dalje. Nekoliko su parobroda, čiji su dim iz daleka opazili, obišli, promjenivši pravac plovidbe i proučivši dobro njihov smjer putovanja. č

To proučavanje izgleda teže nego što je u samoj stvari.

Prvo se zna mjesto gdje se nalazi rodjeni brod. Onda se ustanovi mjesto stranog broda. Kad se to uporedi i pogleda u kartu, gdje su naznačeni razni putevi parobroda, lako je ustanoviti kuda strani parobrod namjerava.

Takav jedan slučaj naskoro se dogodio.

Pred veče se stišalo nešto. Sunce je sjelo za oblake suncem obasjane.

Sva je slobodna momčad izašla na palubu, da se nadiše svježa vazduha i da popuši cigaru duvana. (Dolje je najstrožije zabranjeno pušenje.)

Svi su svezali unaokolo. A to je dobro. Što više očiju, više vide.

Najednom se u providnom sumraku ukažu, daleko tamo dvije katarke, zatim dimnjak, pa onda cijeli brod. Kroz prizemna stakla su ga posmatrali. Htjeli su da saznadu njegov put i da ga, prema tome, ne roneći u vodu, obidju.

Kapetan uze kartu, pogleda, uporedi, još jednom pogleda, sračuna, opet uzme kartu i trgne se . . . Tim putem neće taj parobrod uopće stići u kakvu luku. Mora naići ili na kakvu obalu ili nasjesti na stijenu.

Pozove časnika i rekne mu šta je opazio. Oboje pogledaju kroz staklo, uporede sa kartom; slaže se.

Taj luta.

Približili su mu se, da su ga mogli dobro viditi. Te junske večeri bilo je tako vedro i vidno, da su sasvim lako raspoznali taj lijepi, osrednji parobrod sa velikom neutralnom zastavom, koji je istaknuto nosio, na sebi boje dotične države. Bilo je i ime na njemu ispisano ali se nije dalo pročitati.

Najednom vikne časnik:

„Do vraga, kako to, da taj obješenjak, pored svega toga što je sunce već davno zašlo još drži zastavu istaknutu!"

Učinilo im se sumnjivo.

Prvo, taj je put bio bezmislen, a za vrijeme se rata tek ne prave noću šetnje po moru.

Odmah počeše da razmišljaju. Još ih brod nije opazio, on je dalje plovio svojim tajanstvenim putem i već se prilično primakao.

Kapetan se riješi da ne roni jer će i onako putujući svojim pravcem mimoići se.

Najednom se brod okrenu i podje upravo prema „Deutschlandu". Sad su primjetili po svemu, da taj „neutralac" nije niko drugi nego neprijateljski brod.

Kapetan satjera momčad dolje, dade znak na uzbunu, spremi se sve za ronenje, okrenu brod poprijeko, da se lakše u vodu spusti.

(Nastaviće se.)

Sjednica parlamenta u Jašu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Stockholm, 13. januara.

„Independance Roumain" saopštava, rumunjska vlada namjerava da povede istragu protivu svih poslanika i senatora, koji nijesu došli u Jaš. O tome je podnijet parlamentu zakonski predlog.

Dalje se zvanično saopštava, da je iz diplomatskog tijela istupio rumunjski poslanik u Berlinu dr. Beldiman.

Sudbina rumunjskih bjegunaca.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 13. januara.

Rumunjsko stanovništvo, koje je izbjeglo, ide u susret vrlo žalosnoj sudbini. Ruska vlada je naredila, da rumunjski bjegunci ne smiju ostati u Besarabiji, nego moraju dalje prema istoku. Svi ruski listovi puni su vijesti o nesnošljivosti, koju rumunjski bjegunci sobom donose neizmjernoj bijedi, koja medju njima vlada.

Pošto nema kola ovi jadnici moraju da pješače. Uslijed vrlo teškog pješačenja po ovoj studeni, a još gorim putevima hiljadama žena, djece i staraca umiru bijedno na putu. Muško stanovništvo od 16 do 60 godine ruske vlasti zadržavaju, da ih uvrste u vojsku. Na taj će način Rumunjsku stići ista sudbina, koja je stigla i Srbiju. Njeno žensko i mlado stanovništvo u masama, a ostatak muških nemoćnik, zbog nebrige sporazumnih sila, prolostivo se goni u borbu i krvari se.

Austro-Ugarska.

Zastupnik Njegovog Veličanstva cara i kralja u Arbaniji.

Kb. Beč, 13. januara.

Kao zastupnik Njegovog c. i k. Apostolskog Veličanstva na putu da posjeti važna mjesta Arbanije i c. i k. čete koje se tamo nalaze, prispjeo je danas nadvojvoda Maksimilijan u Skadar, gdje je od stanovništva iskreno dočekan i pozdravljen. Kod slavoluka pozdravio je nadvojvodu gradski načelnik toplim govorom. Nadvojvoda je zablagodario vjernom arbanskom stanovništvu na iskrenom dočeku. Poslije svečanog ručka u časničkoj menaži primljene su deputacije, kojom je prilikom nadbiskup skadarski držao govor u kome je dao izraza vjernosti i odanosti arbanske katoličke crkve prema Habsburškom domu i monarhiji. Nadvojvoda je odgovorio i uvjerio nadbiskupa o simpatijama i interesovanju Njegovog Veličanstva i vlade za dalje napredovanje i razvitak Arbanije. Poslije toga je držao govor glavni muftija Arbanije, u kome je naglasio lojalnost i iskrenost muslimanskog stanovništva Arbanije prema Austro-Ugarskoj i njenoj dinastiji. On je završio riječima: „Živila Austro-Ugarska, živilo Njegovo c. i k. Veličanstvo!" Nadvojvoda je zablagodario i obećao u buduće zaštitu Austro-Ugarske nad arbanskim muslimanima. Financijski direktor Arbanije Fezi Alikoti pozdravio je nadvojvodu u ime arbanskog činovništva. On vidi u posjeti Njegovog c. i k. Visočanstva krunisanje oslobodilačkog djela c. i k. četa u Arbaniji. U svome odgovoru nadvojvoda je obećao i dalju pomoć u budućnosti.

Kriza u Grčkoj.

Potvrdjenje vijesti o grčkom prijemu sporazumnog ultimatuma.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. januara.

„Vossische Zeitung" javljaju, da se prema zadnjim u Berlin prispjelim vijestima iz Grčke potvrdjuje vijest „Reuterovog ureda" o prijemu ultimatuma. — Svi listovi bez razlike tom prilikom ističu, kako Grčka nije mogla drugo da učini i kako je to najnovije sporazumno nasilje nad slabom Grčkom najbolja ilustracija o njegovoj „zaštiti malih naroda".

Venizelos usamljen.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Lugano, 13. januara.

Iz Rima javljaju „Corriere della Sera" pod 10. januara, da je odluci za popuštanje grčke vlade prilikom ultimatuma pridonijelo u glavnom osiguravanje sporazumnih sila odnosno opasnosti venizelističkog pokreta. Ovo je riješenje uspjeh Italije, čije je stanovište u pogledu Venizelosa prihvaćeno na posljednjim sporazumnim konferencijama u Rimu.

Borbe u Makedoniji.

Ograničenje solunske akcije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Zürich, 13. januara.

Skoro svi rimski i milanski listovi, neobzirući se na cenzuru, pretresaju iscrpno pitanje ograničenja solunske akcije.

Rat na moru i pod morem.

K potopljenju engleskog ratnog broda „Cornwallis".

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. januara.

K potopljenju engleskog ratnog broda „Cornwallis" treba podsjetiti, da je taj brod pripadao istom razredu kao i brod „Russel". Oba su ova broda puštena u more 1901. god. „Russel" je 25. aprila 1916. u Sredozemnom moru naišao na minu i potonuo. U ono je vrijeme pisao „Times": Do sada smo izgubili deset linijskih brodova i 7500 ljudi. Gubici se na linijskim brodovima povećavaju. Počeli smo rat s lijepim viškom, a sada nam je od 58 naših linijskih brodova već 10 razoreno. Njemačka je izgubila od svojih 35 linijskih brodova tek jedan; to više skače postotak kod nas. — Ovaj je postotak sada ponovo povišen, a njemačke će se podmornice pobrinuti i za daljnja povišenja.

Propast talijanskog linijskog broda.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Basel, 13. januara.

„Basler Anzeiger" javlja: Iz Rima se potvrdjuje, da je talijanski linijski ratni brod „Regina Margharita" pred Valonom potopljena bilo uslijed sudara s minom bilo uslijed torpediranja. Posada je brojila 820 ljudi; od ovih se 600 utopilo. Ovaj je linijski brod imao sadržinu od 13.430 tona i bio je vrlo jako armiran. Porinut je u more 1901. godine.

Grad i okolica.

SRETNA NOVA GODINA!

Svojim čitaocima i prijateljima pravoslavne vjere srdačno čestitamo novu godinu!

Uredništvo „Beogradskih Novina".

Rimo-katoličko bogosluženje.

Danas, 14. januara, održaće se bogosluženja: u Konaku u 8 sati izjutra sv. misa za c. i k. vojsku, a u 10 sati prije podne sv. misa s propovjedi na talijanskom jeziku za talijanske ratne zarobljenike; u rimo-katoličkoj crkvi sv. misa u 8 sati iz jutra, a u 10 sati s propovjedi na hrvatsko-srpskom jeziku.

Evangeličko bogosluženje.

U evangeličkoj crkvi (Vuka Karadžića ul. 9) biće bogosluženje danas u 9 sati prije podne na magjarskom a u 10 sati na njemačkom jeziku.

C. i k. časnička i činovnička kasina.

Sutra 15. januara otvoriće se c. i k. časnička kasina u proširenim prostorijama dobrotvornog bazara, koji se 14. januara ukida. Kratak izvod iz privremenih pravila rečene kasine je slijedeći! Cilj: Opšti sastanak časnika i njima ravnih, njegovanje drugarskog duha. Članovi su svi austro-ugarski časnici, vojni činovnici i vojnim uredima pridodijeljeni gradjanski činovnici posade beogradske. Gosti: Časnici i činovnici savezničkih vojski, svi putujući austro-ugarski časnici vojni i gradjanski činovnici, zatim kadeti aspiranti i jednogodišnji dobrovoljci kao i njihovi porodični članovi. Bolničarkama i učiteljicama, u koliko su austrijske ili ugarske državljanke, dozvoliće se pristup u kasinu, ako to zatraže. Tako isto i članovima austro-ugarske i njemačke kolonije, kojima predsjednik tih društava izda legitimaciju. Ugledne gradjanske osobe austro-ugarske pripadnosti mogu se kao gosti uvesti u kasinu. Posjeta je do na dalje u radnim danima od 7 i po iz jutra do 9 i po u veče, a u nedjeljnim, praznicima i u danima, kad se pohadjaju kinomatografske predstave do 11 i po sati noću. Koncerti će se davati svakog četvrtka, nedjeljom i praznikom od 4 do 7 i po sati u veče. Žalbe i predlozi podnose se pismeno predsjedniku upravnog odbora. Ovaj za sad sačinjavaju gospoda: pukovnik Maldaner predsjednik, major Chromek njegov zastupnik, kapetan pridodat glavnom stožeru Marsik zastupnik časnika, intendant Pachner zastupnik vojnih činovnika, kapetan Leinaver revizor, gradjanski komesar Jungerth zastupnik gradjanskih činovnika i poručnik Hofstädter opunomoćenik upravnog odbora.

Car i kralj ovdašnjem austro-ugarskom pomoćnom društvu.

Austro-Ugarsko društvo za okupirane krajeve bilo je prilikom svoje glavne skupštine poslalo brzojavnu izjavu odanosti Njeg. Vel. caru i kralju, našto je iz kabinetske kancelarije stigao predsjedniku društva, g. Oppenheimeru, slijedeći odgovor:

„Njegovo carsko i kraljevsko Apostolsko Veličanstvo najmilostivije zahvaljuje austro-ugarskom pomoćnom društvu za c. i k. okupirane krajeve na izjavi vjerne odanosti. Po Previšnjoj naredbi, barun Schiessl, s. r."

† Miša Stojković.

U Kruševcu je preminuo na Badnji dan Miša Stojković, abs. filosof i književnik. Ostavio je za sobom nekoliko lijepih nježnih stihova, prevod Sudermannovog „Pod grehom" i nekoliko valjanih pozorišnih kritika.

Prilozi.

Preko c. i k. kotarskog zapovjedništva dobila je naša uprava za austrijsko društvo crvenoga krsta i za ugarsko društvo crvenoga krsta od Mihajla Rašića, paroha iz Umčana 20 K i od Alimpija Ilijća, gostioničara iz Grocke 50 K i uputila ih je svojim opredjeljenjima.

Traži je opština.

Sekretarijatu opštine grada Beograda potrebno je, da se javi Tereza Kuttelgruber, radi izvjesnog hitnog saopštenja.

Premješten odsjek za smjetlišta.

Odlukom gosp. gradjanskog povjerenika pri opštini grada Beograda, a u cilju racionalnijeg rada i u interesu zdravstvenih prilika, odsjek za smjetlište iz domova prešao je pod neposredni nadzor i upravljanje tehničkog odjeljenja opštine grada Beograda. Uredi ovoga odsjeka premješteni su u zgradu same opštine grada Beograda i nalaze se u uredima tehničkog odjeljenja. O prednjem se obavještava gradjanstvo, da se u buduće za sve poslove u ovom odsjeku obraća neposredno tehničkom odjeljenju.

Mjerina i pijačarina u Beogradu.

U prošloj 1916. godini naplaćeno je na ime mjerine na opštinskoj vagi na Cvetnom trgu svega 2308,35 kruna, dok je na Velikom trgu naplaćeno na ime mjerine 2.454,75 kruna; te je s toga naplaćeno u ovoj godini na ime mjerine svega 4.763·10 kruna.

Na ime pijačarine naplaćeno je u prošloj godini svega 47.357,60 kruna i to na Velikom trgu naplaćeno je na ime pijačarine 30.960 kruna, a na Cvetnom trgu 16.297,60 kruna.

Svjedočenje kod opštine grada Beograda.

Prilikom svjedočenja kod opštine grada Beograda radi uzimanja raznih potrebnih uvjerenja, skreće se pažnja gradjanstvu, da od sada svjedoci moraju imati pri sebi redarstvenu (policajnu) žutu legitimaciju radi utvrde indentičnosti. Bez iste nikome bez razlike neće se dopuštati svjedočenje kod opštine grada Beograda.

Kretanje stanovništva.

Izvještaj prijavnog ureda od 12. januara: prijavljeno 91, odjavljeno 14, preseljenja 34; u hotelima prijavljeno 137, odjavljeno 120, ostalo u hotelima prijavljeno 223.

Izgubljeno.

Sretenović Novak izgubio je od Čukarice do Beograda svoju koncesiju br. 902/L. — Stanojka Cvetić, Deligradska 16, izgubila je 11. o. m. na putu Kneginje Ljubice ulica do restauracije „Kod cara" (knez Mihajlova) jedan crni bilježnik. Sadržina: 2 banke po 100 K, 5 po 20 i 4 po 2 krune. — Pošteni nalazači neka ove stvari predadu policijskom zapovjedništvu.

Narodna privreda.

Porast cijena od početka rata.

Iz statističkih podataka središnjeg povjerenstva za statistiku u Beču, vidimo porast cijena od početka rata do konca godine 1915. Akoprem i cijene u godini 1915. pripadaju već lijepoj prošlosti, to ih je teško sa sadašnjim prispodobiti i poprijeko ustanoviti, za koliko su životne namirnice kroz to vrijeme bile poskočile.

Podaci se u glavnome oslanjaju na izvješća o tržnim cijenama većih gradova u Austriji. Sve su te cijene sabrane, pak je izračunana poprijeko cijena za čitavu polu.

Evo važnijih predmeta i cijena na početku rata i koncem godine 1915.

po 100 kg.	august 1914. u krunama:	decemb. 1915. u krunama:
pirinač	61·—	256·—
grah (pasulj)	33·50	110.71
leća	84·—	200·—
grašak	39·18	243·—
krompir	9·13	13·67
kava I. vrsti	360·—	470·30
šećer (kocke)	83·84	100·—
crveni (crni) luk	44·—	77·—
bijeli luk	65·—	346·—
govedjina prednja	157·07	389·68
„ stražnja	168·77	408·24
svinjetina mlada	189·67	482·39
„ masna	183·17	487·67
slanina	201·—	710·—
svinjska mast	202·27	772·92
tvrdo drvo m³	12·50	16.44
kameni ugalj (ćumur)	3·93	4·64
petrolej	36·—	74·79

Ako ove cijene sredimo na jedinicu, te tražimo za koliko je postotaka bilo življenje u decembru 1915. skuplje nego u augustu 1914., to dolazimo do slijedećeg rezultata. Sve namirnice skupa uzete bile su 2 puta toliko skuplje, nego u početku rata, drugim riječima, u kućanstvu su u decembru 1915. vrijedile 2 krune što u početku rata 1 kruna. Za pojedine predmete imamo ove razmjere:

	u augustu 1914.	u decembru 1915.
pirinač	1 kruna	4·18 K
grah (pasulj)	„	3·30 „
leća	„	2·28 „
grašak	„	3·64 „
krompir	„	1·50 „
kava	„	1·30 „
šećer (kocke)	„	1·19 „
govedjina prednja	„	2·48 „
„ stražnja	„	2·42 „
svinjetina mlada	„	2·54 „
„ masna	„	2·66 „
slanina	„	3·53 „
svinjska mast	„	3.82 „
tvrdo drvo	„	1·32 „
ćumur	„	1·18 „
petrolej	„	2·07 „

Zanimiv je još pregled po pojedinim mjesecima. Ako uzmemo kao temelj jednu krunu u mjesecu augustu 1914., te su životne namirnice u kasnijim mjesecima rasle kako slijedi:

august 1914.	K 1·—	maj 1915.	K 1·80
septemb. „	K 1·04	jun „	K 1·90
oktobar „	K 1·12	jul „	K 1·95
novemb. „	K 1·16	august „	K 1·89
decemb. „	K 1·23	sept. „	K 1·93
januar 1915.	K 1·25	oktob. „	K 2·02
februar „	K 1·41	novemb. „	K 2·11
mart „	K 1·27	decemb. „	K 2·01
april „	K 1·65		

Rezultat petog austrijskog ratnog zajma.

Darežljivosti i energičnoj volji austrijskih naroda ima se blagodariti, što se u trenutku, kad četvorni sporazum nastojava, da sastankom svojih prvih državnika ponovo svijetu iznese dokaze o svojoj unutarnjoj slozi, kad se u ruskoj carevini ponovo mijenja kabinet, što daje dokaza o dubokim nesuglasicama medju samim ministrima i predstojećim prevratnim dogadjajima u ruskoj državi, ishod 5. austrijskog ratnog zajma može obilježiti rekordom, koji predstavlja svotu od 4413 milijuna kruna. Kao što se zna, na prvi ratni je zajam upisano 2220 milijuna, na drugi 2688, na treći 4202, na četvrti 4513 milijuna. Ali kad se uzme u obzir, da su mnogi upisi još zaostali, onda se pouzdano može reći, da će iznos četvrtog ratnog zajma biti nadmašen. Pri tome je čudnovato, što svota upisivanja raste u masi tim više, u koliko rat duže traje. Ta okolnost stoji u neposrednoj vezi s pouzdanjem naroda monarhije u pobjedu. Ovu posljednju riječ potrebno je naglasiti, jer je narod onaj, kome pripada glavno učešće pored velikih novčanih zavoda, municionih tvornica, vojnih nabavljača i t. d. U mnogim provincijskim listovima se moglo čitati, da je n. pr. jedna seljanka upisala 10.000 kruna, jedan poljoprivredni radnik 2000 kruna, jedan nadničar 1000 kruna i t. d., i da su mnogi plaćali u srebru i zlatu, što vjerovatno potiče od kakvog zastarjelog novca. — Ma koliko oni sićušni izgledali, ipak su to trenuci, koji daju povoda opravdanoj nadi, da austro-ugarska monarhija raspolaže sa nenadnom i neiscrpnom rezervom i da snaga u glavnicama još daleko nije iscrpljena. Pribiranje 18 milijardi iz sopstvenih sredstava i blaga svoje zemlje, i to samo jedne polovine monarhije, doista je jedna pobjeda, koja ne izostaje ni iza strategijske. Možda će ovo silama sporazuma, koji su austro-ugarskoj monarhiji odricali svaku sposobnost za život i nisu vjerovali da je ona u stanju da podnese financijski i vojnički teret ovakog rata, dati povoda za razmišljanje. Ako svi znaci ne varaju, i tamo se već počelo uvidjati, da oni protivu jedne tako ogromne sile, kakvu danas predstavlja četvorni savez, ne mogu skoro ništa učiniti.

Ruski ratni zajam.

Iz Stockholma se javlja: Na novi ruski ratni zajam od tri milijarde rubalja upisano je do sad, prema podacima direktora državne banke Šipova, svega 750 milijuna rubalja. Rok upisa ističe krajem februara.

Engleska ocjena indijske žetve.

Engleski listovi cijene iduću indijsku žetvu na 48 milijuna kvartera, prema 39 u prošloj i 47 u god. 1914. Prema tome bi Indija mogla ustupiti sporazumnim državama devet milijuna kvartera, pretpostavljajući, da teretni brodova bude na raspoloženju.

Posljednje brzojavne vijesti.

ODGOVOR SILA SPORAZUMA WILSONU.

Glasovi njemačke neutralne štampe.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. januara.

Cijela njemačka štampa sa najvećim ogorčenjem raspravlja o noti sila sporazuma predsjedniku Wilsonu, pa sve novine dolaze do jednog zaključka, da je samo težnja za osvajanjem sila sporazuma, koja je diktirala ovu notu.

„Berliner Tageblatt", koji je dosada od svih njemačkih listova najviše zagovarao mir, piše sada da nijedan Nijemac ne može ozbiljno da se bavi zahtjevima sila sporazuma. Sile sporazuma zakrčile su put svakom pomirenju.

„Lokalanzeiger" naziva notu besramnom i veli, da je ovom notom učinjena najveća usluga Njemačkoj, jer će i oni slabići, koji su sada počeli da kolebaju, uvidjeti pravu vrijednost sila sporazuma. Isti će utisak učiniti ova nota u Austro-Ugarskoj, Bugarskoj i Turskoj, koje države takodjer ne bi mogle pod tim uslovima pristati na mir, koji znači njihovu konačnu smrt. Sile su sporazuma ovom notom dokazale za sva vremena, da su one započele ovaj rat sa osvajalačkim namjerama.

„Die Kreuzzeitung" piše, da je ovom notom spriječen svaki put do mira.

„Deutsche Tageszeitung" veli, da se samo pobjedom mogu očuvati središnje vlasti od potpunog uništenja. Engleska je sada pokazala, da ne vodi rat za male narode, nego za sebe. Njemački narod sa svojim saveznicima mora pobijediti i ova nota je njihovu pobjedu osigurala.

U Holandiji je nota sila sporazuma izazvala silno iznenadjenje i zlovolju. Holandska štampa veli, da će smrtna osuda Austro-Ugarskoj i Turskoj ove države još uže svezati sa Njemačkom, a sama nota dokazuje, da je istinita izjava središnjih vlasti, da se one jedino bore za svoju slobodu i egzistenciju.

Švajcarska štampa sa resignacijom i žalošću utvrdjuje, da je notom sila sporazuma uništena i posljednja nada za mir. Sve švajcarske novine naglašuju, da je zahtjev sila sporazuma, kojim se traži uništenje Austro-Ugarske i Turske obzirom na ratne činjenice više nego nelogičan.

Odgovor Grčke na ultimatum sporazumnih sila.

Kb. London, 13. januara.

Grčki se odgovor na ultimatum sporazumnih sila smatra u glavnom kao prijem. No imajući u vidu sadašnji položaj nije taj odgovor dosta odredjen. Tako je na primjer grčka vlada obećala udovoljiti zahtjevu, da se venizeliste puste na slobodu, ali nije ustanovila roka, u kojem će to učiniti. Grčkoj je vladi saopšteno, da njen odgovor doduše zadovoljava, no da su potrebni odredjeniji pristanci. U londonskim mjerodavnim krugovima govore, da o nekom 15-dnevnom roku za ispunjenje sporazumnih zahtjeva ne može biti govora. Ne postoji namjera, da se ukine blokada dok se ne udovolji svim sporazumnim zahtjevima. Veliki je dio britske kolonije već ostavio Atenu. Poslanici se sporazumnih sila medjutim još uvijek nalaze u Ateni.

K propasti „Regine Margherite".

Kb. Lugano, 13. januara.

Talijanska vlada zvaničnom objavom potvrdjuje vijest, da je u noći od 11. na 12. decembra prošle god. ratni linijski brod „Regina Margherita" naletio pred Valonom na jednu minu i potonuo. Na brodu je bilo 945 mornara, od kojih je samo 270 spašeno. Zapovjednik broda zajedno sa 14 časnika našao je smrt u valovima.

Štrajkaški pokret u Francuskoj.

Kb. Bern, 13. januara.

Lijonski listovi javljaju iz Parisa, da je francuska vlada odlučila dokrajčiti postojeće a zapriječiti nove štrajkove u municionim fabrikama pomoću mirovnog sudišta. Imaju se da utanače tarife, koje će jednako vezati poslodavce i poslopримce.

Razne vijesti.

Samoubojstvo najdeblje Dalmatinke.

U Makarskoj se u Dalmaciji na drugi dan ove godine utopila u moru Klementina udova Motulić rodj. Carević, za koju vele, da je bila najdeblja žena u Dalmaciji, a možda i daleko dalje. Stara je bila 50 godina, a teška preko 200 kg. Više godina nije izlazila iz kuće, jer se nije mogla micati od debljine, a 8 mjeseci od debljine se nije ni dizala iz kreveta. S toga se upravo svi mješćani čude, kako se spustila moru, jer je morala i niz stepenice sići, a put je uz to prilično dalek. Na 2. o. mj. je služavku poslala u crkvu, a ona napisala oporuku i otišla u smrt. Kad se razdanilo, našli su je na moru, gdje pliva.

Zvanične objave.

Objava.

Sud c. i k. okružnog zapovjedništva u Prijepolju stavio je Osmanbega Tasovca, zemljoposjednika u Prijepolju, zbog rasipanja pod staralaštvo i odredio mu je za staraoca Ibrahimbega Veljovića iz Prijepolja.

Prijepolje, 5. januara 1917.

Sud c. i k. okružnog zapovjedništva, odjeljenje za gradjanske sporove.

Objava.

Ovim se stavlja do opšteg znanja, da će se molbe za otpuštanje interniranih gradjanskih osoba uzeti u obzir samo onda, ako su podnijete preko nadležnog kotarskog (sreskog) zapovjedništva, odnosno u Beogradu preko upravnog odjeljenja c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda. Molbe, koje se budu podnosile neposredno c. i k. vojnoj glavnoj guberniji, neće se uzimati u obzir i biće prosto uništene. Molbe za putovanje u neutralno inostranstvo načelno se odbijaju.

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.

Pažnja! Najbolje preservativno sredstvo protiv epidemičnih bolesti (Cholera, tiphus i t. d.) jeste prirodno čisto

KRONDORFER SAUERBRUNN. 456

Djeluje ljekovito, osvježavajući i okrepljujući, izvrstan dodatak vina i šampanjcu. Adresa: Krondorfer, Budapest, Zoltángasse 18.

Glavno stovarište za Srbiju i Beograd:

Apoteka Protić, - Beograd,

Kralja Milana ulica 82.

Ekspozitura Englesko-Austrijske Banke u Beogradu

Saborna ul. 23. Saborna ul. 23.

ima na svome stovarištu na prodaju

koksa za gorivo

odličnog kvaliteta

Prodaje na više i na manje jevtinom cenom.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

Celokupnog lekarstva
Dr. V. M. Subotić (mladji)
Takovska ulica 19.
Prima od 7—8 prije i od 2—3 po podne.
Leči i polne bolesti, 26363-1

Dentista F. B. Bril
— Beograd. —
Makedonska ul. 5 (do Pošte).

zube veštačke u zlatu i u kaučuku samo se u mome Ateljeu izradjuje po najboljem originalnom sistemu. Primam od 8—12 i 2—6. 26292-1

Kupovine i prodaje

Papuče sa drvenim djonovima od pliša, štofa, žanile i kože za odrasle i djesu ima vrlo veliki izbor sa neverovatno jeftinom cenom bez konkurencije na prodaju. K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8 do „Beogradskih Novina". 26290-2

Firme i štihove izradjuje uz povoljne cijene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave monopola. Brod na Savi Telefon 75. 20120-2

Namještenja.

Domaćicu čestitu, koja zna i kuvati traži se za ceo kućevni posao kod jednog samca. Upitati Knez Mihajlova ulica 8 do „Male Olge". 26715-3

Stanovi.

Dve meblirane sobe za dva otmena samca, izdaju se pod kiriju odmah. Može se videti svakog dana od 10—12 pre podne i od 2—5 posle podne. Carigradska ul. No 3. 26510-4

Tražim lepo nameštenu sobu za samca. Ponude sub E. G. 258* na adm. ovog lista. 26384-4

Razno.

Traži se **Pianino** na nekoliko mjeseci pod najam. Ponude administraciji lista sub „Pianino 260". 26689-5

KORESPONDENCIJA.

G. **Marku Jankoviću**, majoru. Vaša gospodja Mica nalazi se kod svoje kuće, u Zaječaru, od Januara prošle god. Karte sam vam ranije poslala na Zürich. Molim vas ako ste u blizini sa Tozom, javite mi o njemu, tri meseca nemam vesti od njega. Pozdravlja vas Natalija Sv. Stevanovića, Topčiderska (Sarajevska) ul. No. 15. 26372-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. Za Dragoljuba Todorovića. Tvoje karte primila sam. Mi smo zdrave, koje isto i tebi želimo. Nada ide u školu i vrlo se dobro uči. Žika je u Madžarskoj, a takodje i tvoj brat Milan. Iz Jagodine sam se vratila 6. novembra. Našu kuću sam zatekla dobro. Sad primi mnogo pozdrava i poljubaca od Nade, Ljubice Todorović iz Smedereva. 26197-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. Pošto ne znam gde mi se nalazi muž, Blagoje Stanišić, železničar, a bez svakog sam sredstva ostala, to vas učtivo molim da mi odredite jednu mjesečnu sumu, akonto njegove plate koju od početka rata nisam primala, kako bi mogla živeti sa djetetom. Ostajem unaprijed blagodarna Mitra Stanišić, Balkanska 52. 26341-8

Ljubiši Glišiću, komandiru dopunske baterije šumadijskog artiljeriskog puka I. poziva. Kuma Milja želi što brži izveštaj o Branku i Miroslavu. Novac joj pošaljite odmah, potreban joj. Zdrava je sa Zoricom u Kraljevu i sve vas pozdravlja. Pozdravlja vas vaša kuma, Leposava Marjanovićka, Ratarska 58. 26371-8

Blaži Barlovcu, advokatu, Genf. Porodica Paje Jovanovića, izjavila je da je njihov sin kockar i da njegove dugove ne priznaju. Javljam ti ovo radi upravljanja i molim te da se švindlera kloniš i čuvaš. Kosara, Mica i Jagoda s pravom očekuju ostatak njihove penzije, ovdje nikakvu pomoć ne primaju. Pozdrav Ljubica Barlovac, Beogradska 58. 26337-8

G. **Stevi Aćimoviću**, hotel Terminus, Geneve. Poštovani gospodine, veoma ste me obradovali vašom kartom u kojoj javljate da je Ninko zdrav. Molim vas javite Ninku da sam sa djecom zdrava, sebe neka čuva. Za nas neka ne brine. Njega pozdravljamo a vama blagodari Katarina Milinković, Trnska 16. 26329-8

G. **Jovanu Premoviću**; Geneve. Molim vas poštovani gospodine, dostavite slijedeće Gliši Staniši**ću**, železzaičkom mašinovodji u Solunu; Primila sam poslati novac. Svi smo dobro i zdravo u Beogradu. Kuća i sve ostalo u redu je. Po mogućstvu novac opet pošalji. — Lenka Stanišic, Stari Senjak 6, Beograd. 26324-8

G. **Jovanu Premoviću**, Geneve. Molim vas izvijestite Svetozara Gavrilovića, topančara iz Lazarevca, Vladislava Gavrilovića, trgovca iz Lazarevca i Dragišu Suvajdžića, dvorskog šofera, da su svi njihovi zdravi i živi i čestitaju im praznike. Mali Milan ljubi taticu, a sve toplo pozdravlja Perka S. Gavrilovića iz Lazarevca. 26355-8

Dragoljubu Popoviću, industrijalcu, Hotel „Terminus", Geneve. Ja vam pišem svaki drugi dan, i o svemu sam vas izvijestio. Ja sam u kući stalno i kod mene su postelnje stvari samo, drugo ništa. Za Smederevo javljam vam, da vam je tamo pašenog i svastika. Tašta je umrla kod njih. Oni vode brigu tamo, a ja ću ostati stalno ovdje po vašem naredjenju a i inače. Pošaljite mi sredstava za život. jer sam sve iscrpio. Sve vas pozdravlja čika Miloš Jovanović, Pivarska 50. Beograd. 26354-8

Djordju Gavriloviću, trg. Geneve. Pročitala sam tvoj oglas. Kuću je sad nemoguće opraviti; novaca nemam. Krov košta više hiljada kruna. Miloševi su svi dobro. Ljubina radnja ne postoji. Porodica Rade Antića je dobro. Radoša Nedića tako isto. Milojka, Andrija i Radmila su zdravi kod svoje kuće. Svome tati čestitaju krsno ime sv. Jovana Melanija, Gavrilo, Dimitrije, Katarina i Miroljub. Mnogo pozdrava tebi i Djordju od majke i dece. Anka Gavrilovtć, Vatrogasna ul, br. 30. 26366-8

Dragomiru Boškoviću, Geneve. Primili smo tvoju kartu od sredine novembra, kojom nas izvještavaš da ste sva četvorica, hvala Bogu, zdravi. To nas je mnogo obradovalo. Mi bismo želeli, da nam se što češće istim putem javljaš, ako je mogućno svake nedelje jedan put, kako bismo imali redovno izvješća o vama. Ja, mama, Mila, Voja i Ljubiša zdravi smo i pozdravljamo vas najsrdačnije. B. Bošković, Kneginje Ljubice ul. 4. 26350-8

Milanu N. Antiću, sudskom majoru. Novac sam dobila na moj rodjen-dan. Jako sam se obradovala. Posle tolikog vremena čujem za tebe. Kartu sam takodje dobila. Stanica je dolazila i kaže da su zdravi Sada manje brinemo za Marka, kad je s tobom. Ja i deja zdravi smo, kao i ostali u kući. Pozdravi Miladina i Marka, a tebe mnogo pozdravljaju i vole tvoji, Radmila i Dejan Antić. Jagodina. 26358-8

G. **Djordju Radojloviću, Jovanu Premoviću i Jovi R. Jovičiću,** Geneve. Najpokornije Vas molim da me što pre izvestite dali su živi i gde se nalazi moj jedinac sin Milovan P. Petrović kontrolor državne trošarine iz Sapca i zetovi moji Aleksa K. Petrović Lokošnica trg. iz Prokuplja; Stojan K. Mirković trg. iz. Mladenovca. Odgovor očekujem preko ovog lista. U napred Vam mnogo zahvalna Mara P. Petrovića, Mladenovac. 25988-8

Gospodinu **Milošu Savčiću** i gospodji Ruži Popović, Genf. Molim vas učtivo da javite mome mužu Filipu Petroviću, potkivaču, da mi pošalje novac, jer sam u oskudici. Nemam sredstava za život i da mi javi za Žiku. Ponizno moli Milja Petrović, Požarevačka ulica 37. 26327-8

G. **Stevi Aćimoviću**, advokatu, Geneve. Molim da i ja dobijem kakvu pomoć, jer sam stara 72 god., prihod ni od kud. Muž mi je otišo kao opštinski dobošar. Blagodarna Leposava Stefanović, Krušedolska ul. broj 4. Beograd. 26365-8

Gospodinu **Milanu Marjanoviću**, advokatu, Geneve. Molim vas izvestite se o mome bratu Milanu Markoviću iz Kličevca, ordonansu IV. prekobrojnog puka dunavske divizije I. poziva, da li je živ i zdrav, pa nam javite preko braca Rafajlovih. Pozdravlja vas Lepa Marković, iz Kličevca. 26375-8

G. **Stevi Aćimoviću** Geneve Nadji Acu i Nikolu Ćirilovića iz Novaka, sreza tamnavskog, okruga Valjevskog, i izvijesti njihovu mater Katu, da li su u životu kao i jesu li zdravi. Kata Ćirilović iz Novaka.

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel „Terminus", Geneve. Molim vas gospodine Stevo, izvestite me o mom sinu Milanu Markoviću, ordonansu IV. prekobrojnog puka dunavske divizije I. poziva, i molim javite mu, da smo svi kući u Kličevcu živi i zdravi. Saveta Marković, Kličevac. 26376-8

Papuča od fine žanile
jake, sa djonom od tvrdog drveta u raznim mustrama i veličinama veoma **čiste izrade.** **Cipela** ženskih od ševroa, plitke i duboke No 34, 35, 36, 37 i 38 **vrlo dobrog kvaliteta,** može se dobiti na više i manje u radnji Kralj Aleksandrova ulica br. 10 odmah do kafane Zlatan top. U istoj radnji ima i odlični šifonjera i druge robe. Cena umerena.
24906

Previšnjim odobrenjem Njegovog ces. i kralj. Apostolskog Veličanstva
44. ces. kr. državna lutrija u dobrotvorne svrhe za civile.
Ova novčana lutrija sadrži 21.146 zgoditaka u gotovom novcu u ukupnoj sumi od 625.000 kruna.
Glavni zgoditak iznosi
200.000 kruna
Vučenje će biti javno u Beču 22. februara 1917.
683 **Jedna srećka stoji 4 krune.**
Srećke se mogu dobiti u odjeljenju za dobrotvorne srećke u Beču III., Vordere Zollamtstrasse 5, kod kr. ug. ravnateljstva lutrija, Budimpešta IX., zgrada glavne carinarnice, prodavaonicama srećaka, trafikama, kod poreznih, poštanskih i željezničkih ureda, u mjenjačnicama i t. d. Planovi igranja šalju se kupcima srećaka badava. — Srećke se šalju bez poštarine.
Ces. kr. glavno ravnateljstvo državnih lutrija (Odjeljenje za dobrotvorne lutrije).

Ekspozitura Englesko-Austrijske Banke u Beogradu
Saborna ulica broj 23.
bavi se svima bankar. poslovima i trgovinom svakovrsne robe.
Vrši isplate iz Austro-Ugarske, savezničkih i neutralnih zemalja a tako isto i odande.
Salje novac ratnim zarobljenicima i interniranima po umerenim uslovima. — Prima uloge na štednju i menja novac kulantno. —
Kapital sa rezervama: 190,000.000 Kruna.

Otvorenje Restauracije!
Izvještavam p. n. goste, da današnjim danom otvaram novo adaptiranu restauraciju i kafanu **„K malom vojniku".**
Bečka kuhinja! Stalno sveža jela i izvrsna pića! Umerene cene!
Za mnogobrojnu posetu moli
Lavoslav Ristl
restaurateur „Mali Vojnik"
26330 Sremska ul. br. 2.

Zejtin za kandila bez mirisa prodaja samo u kantama
Migrić Novaković & Stefanović
Knez Mihajla 42.
26638

BEČ, VII, Neubaugürtel 34-36.
HOTEL WIMBERGER
u neposrednoj blizini Westbahnhofa, zgodna veza svima željezničkim stanicama u Beču. Odlična restauracia, umjerene cijene, lijepa bašta.
Kupatilo u kući. Električno osvijetljenje.
Telefon No. 37447. Lift.
217

ODOBRILA
C. I K. GEN. GUBERNIJA
U BEOGRADU.

IZDANJE:
UMET. ZAVODA KLIŠEA
VILJEMA KUNA
BEOGRAD.
KALENDAR JE RIM. KAT. I PRAVOSLAVNI. U DVE BOJE ŠTANPAN, KORICE SU NA FINOJ HARTIJI U BOJAMA IZRADJENE. FORMAT JE 13 × 10 cm. TEKST JE INTERESANTAN I SA SLIKAMA.
26233
KNJIŽARIMA I PREPRODAVCIMA RABAT.
PORUDŽBINE MOLIM OBRATITI SE TRGOVINI:
VASIĆ I JOCIĆ, BEOGRAD
KNEZ MIHAJLOVA UL. 10.

Oglašujte u „Beogradskim Novinama."

ČESTITA NOVU GODINU
svojim gostima
KARLO HEDRICH
restauracija „Kaiserhof"
BEOGRAD

Svima svojim poštovanim mušterijama
ČESTITA NOVU GODINU
TEREZA JANSEN
Knez Mihajlova ul. 1.
BEOGRAD

ČESTITA NOVU GODINU
FRANJO A. LUDVIG
hotelijer i restaurater
HOTEL „BALKAN"
BEOGRAD

OBJAVA. **David Majo i Živan Novaković, prestaju** od danas **biti prodavci** mojih **lozova,** s toga molim mušterije koje su od njih lozove uzeli, da se radi zamene lozova obrate mojoj radnji.
Prodavac lozova za Srbiju
Mika Kojadinović
26568 Knez Mihajlova 26.

Svome milom i nikad ne prežaljenom sinu i bratu
† **Mihailu-Miki Pavloviću**
pešadiskom kapetanu I. klase
koji podleže ranama 6. januara prošle godine u Skoplju gde je i sahranjen, davaću godišnji pomen u sredu 17. (4.) januara u 10 časova u Voznesenskoj crkvi.
Ožalošćeni:
mati: **Angelina;** braća: **Milan-Caci,** inžinjer, **Boža,** filozof i **Mita,** tehničar.
26452

Tužna i neutešna srca javljam srodnicima, prijateljima i poznanicima, da je Bogu bilo ugodno da mi iz zagrljaja uzme moju najveću radost mog milog
† **Ljubišu**
djaka II. r. osnovne škole
koji ispusti svoju andjelsku dušicu 3.-XII ov. g. posle trodnevnog bolovanja od nesretne bolesti krupa. Iz dubine svoga ojadjenog srca blagodarim g. Glazeru, vojnom lekaru u Trsteniku na dano-noćnjem zauzimanju da Ljubišu od smrti spase.
Trstenik 26516
Decembra 1916. g.
Do veka ožalošćena i ucveljenja mati: Branka ud. poč. Milana Riznica, šumara sa decom **Nadom** i **Djordjem** i ostalom rodbinom.

S tužnim srcem izveštavamo srodnike, prijatelje i poznanike naše drage
† **Perse Milenovićke**
udove poč. Svetozara Milenovića, vojnog kapetana
da je ispustila svoju dobru dušu 22., a sahranjena 23, decembra po st. u jagodinskom groblju.
Jagodina.
26599 **Ožalošćena familija.**

Ekspozitura peštan.-ugar. Komercial-Banke
u Beogradu — Knez Mihailova ulica 50.
GLAVNA UPRAVA CES. i KR. MONOPOLA PETROLEJA i SPIRITUSA.
556
bavi se svima bankarskim poslovima, pošiljkama novaca iz Austro-Ugarske i za Austro-Ugarsku, savezničke i neutralne države. Specijalno odjeljenje za pošiljke novaca ratnim zarobljenicima i interniranima. Prima uloge i obavlja menjanje novca po najkulantnijim dnevnim kursevima. Zasebno odjeljenje za robu za sve branše trgov. poslova.
Osnovni kapital i rezerve 168,500.000 Kruna.

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Prema vašem oglasu, obraćaju vam se slijedeća lica molе:

Iz Velike Grabovnice — Brus:

Majka JELENKA LAZAREVIĆA, vojnika 8. poljske baterije, IV. artiljer puka, pomoć i izvještaj o svome sinu koji je tamo.

PERSA VASILIJA STANIĆA, V. brdska brzometna baterija, (sa djecom), pomoć i izvještaj o svome mužu koji je tamo.

MILICA AGATONA POPOVIĆA, sa dvoje djece iz Kruševca, pomoć, muž joj je zarobljen.

MIRKO i MIĆA, djeca poginulog u turskom ratu, Miladina Djuričića, činovnika ministarstva, pomoć, žive kod babe Nikolete u Brusu.

ŽIVKA, majka BOŽE STANOJEVIĆA, protokolista, XII. puka, koji je tamo, pomoć. Živi sa njegovim djetetom u Kruševcu. Rathausstrasse Nr. 15.

JEVGENIJA MILADINA NESIĆA, iz Kruševca, narednika, komand. komore, XII. puka kadrovskog, koji je tamo, pomoć i izvještaj o mužu.

NATALIJA VLAJKA POPOVIĆA, sekretara iz Kruševca, Kolonenstrasse 5, sa petero nejake djece, moli, da joj izvjestite muža, koji je dosad bio u Nici, da joj pošalje novac, i Vi pomoć. 26210—8

Jovan Premović
Zeneva, Case 3545 MB.
dostavlja:

Mitu Živanović, trgovca iz Rače izvještava Čedomir Gačinović, Djordjević, da je zdrav, da izvjesti njegove u Vučiću.

Svetozara S. Djokića, trgovca u Aradjelovcu, izvještava Vojislav, da su: Tihomir, Dragoljub, Mića i Djokića zdravi. Oglas pročitali, pita za raduju, da se javi broj pošte 216.

Katu S. Milanović iz Kopljara, izvještava sin Radisav, da su: on, Milorad V. Milovanović zdravi, da se jave na broj pošte 76.

Veljka P. Riznić iz Banje, izvještava Čedomir, da je zdrav.

Stameniju Radajković iz Badnjevca, izvještava sin Živan, da je zdrav, da joj novac šalje Milisava Filipovića, trgovca iz Kragujevca, da se javi na broj pošte 44.

Leposavu Kostić, Drinčićeva 2, izvještava Radivoje S. Miljković, da je zdrav, za Kostu ne zna, oglas pročitao i Raja zdrav.

Irišu Kazlerović moli Marko Milosavljević, da izvjesti Milevu Milana Drsića udovu, da je sa Dobrosavom zdrav i da izvjesti njegove u Jarušece, da je jave na broj pošte 14.

Dimitrije Dr. Antić, izvještava Borivoje S. Pavlović, da je oglas pročitao i da je zdrav.

Andriju Prekića, iz Arandjelovca, izvještava Nikola, da su on, Dragomir, Ujka, Beli, Šuster Duško Skočajić, Baco, Leka, Dragiša, Velja Komnenović, Radoje, Radivoj, Radomir Radivojević, Ljubisav, Aleksandar, Veljko, braća Stanišić iz Kopljara zdravi, oglas pročitao.

Novicu Gavrilovića, iz Vinče, izvještava Vladimir i Čedomir Mitrović, da su zdravi.

Persidu Miloša Dordjevića, iz Sipića, izvještava Miloš da je zdrav, da se javi broj pošte 222.

Radojcu J. Stanković, izvještava Milivoje da je zdrav, da se javi broj pošte 222.

Angelinu Šekomić, iz Vitkovca, izvještava brat Radomir, da su, on i Miloje Mihajlović zdravi, da se javi broj pošte 315; oglas pročitao.

Milevu Milosavljević, iz Desimirovca, izvještava Dragomir, da je zdrav, da javi treba li joj novaca. Broj pošte 44.

Milentije Vase Vasiljevića, djak izvještava svoje u Opornici da je sa ocem zdrav, da mu se javi preko Steve Stevanovića, profesora u Ajačiu, Korsika.

Gliša Lazarević, izvještava porodice imenovanih u selu Stojniku, da su zdravi i to: on, Dragoljub Bojović, Dragutin Lazarević, Radoje, Gliša i Vesa Stojanović, Milutin i Dragutin Manojlović, Djurdje Radičević, Dragutin i Dušan Sondić, Ilija i Vladimir Radosavljević, Jovan i Ljubomir Petrović, Života Filipović, Dragoljub i Vladimir Dobričić, Pavle Pešić, Svetislav i Novica Perišić, Radosavan, Milovan i Milan Radenković, Aleksandar Radulović, Dragutin, Milutin i Dragomir Šarčević, Radovan i Nikodije Spasojevići, Dragomir Lučić, Milenko Blagojević, Živan Jokić, Ilija Stanković, Milenko i Svetozar Marić, Ljubomir i Andrija Jović, Milenko, Vojislav, Lazar, Života, Andreja i brat mu Lazarevići, Petar i Vladimir Pavlović, Velimir Dodosijević, Milutin Ćirović, Vojislav, Aleksandar R. i Aleksandar V. Šundić, Radivoje Radisavljević, Milovan D. Aleksić, Rajko M. Mirković i Milovan Šarčević.

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Gospodinu **Stevanu Arsiću**, konjičkom kapetanu šumadijske div. konjice. Porodice dole imenovanih obveznika mole vas da dostavite im sljedeće:

Veselina Dostanića, izvještava brat Živojin, da su svi zdravo. Zorka se udala. Više njegovih karti dobio je, kao jednu svojeručno. Neka se često javlja. Svi ga pozdravljaju, a naročito pisari Živojin i Milija.

Mihaila i Momira Jeremića izvještava majka Živana, da je sa svima zdravo kao i Milivoje. Stanija je zdravo sa svima. Svetislav u Čačku. Nikola zdravo u Austriji.

Milana i Strahinju Stefanovića kao **Branisava Simeonovića** izvještava Živka, da je kod kuće sve zdravo i dobro, radi po malo radnjom. Dragica ljubi ruku tatici.

Dušimira Todorića traži otac Zarija, je li živ, on je zdravo sa svima.

Vojka Jeremića, traži otac Marinko, je li živ, on je zdravo sa svima.

Živojina Jovanovića traži brat Stanisav. Otac umro, ostali zdravo.

Milovana Milovanovića traži majka Novka, je li živ, ona je zdravo sa svima.

Danila Sretića traži otac Veljo, je li živ, on je zdravo sa svojima.

Bogdana Pantelića traži otac Periša, je li živ, pita za Budimira, kako je. On je zdravo sa svojima.

Miluna Milutinovića traži majka Iva. Rajko zdravo u Češkoj. Milenko zdravo u Bugarskoj. Kod kuće sve zdravo.

Djura i Pera Mitrovića traži mati Marta jesu li živi, ona je zdravo sa svima.

Ratomira Dimitrijevića traži mati Ivana, ona je sa svima svojima zdravo.

Jovana Todorića traži sna Krsta, je li živ, ona je dobro sa svima.

Adama Čarapića izvještava snaha Miljka, da je zdravo sa svima.

Radomira Čarapića izvještava otac Aksentije, da je zdravo sa svojima.

Stanimira, Milosava i Vasilija Vasiljevića izvjestite, da su im svi kućani zdravo.

Sima Simeunovića izvještava otac Milenko, da je sa svima zdravo.

Aleksandra Petrovića iz Jančića izvještava starac Rajko, da je cijela familija zdravo. Moli, da javi, je li živ Milan Jaćimović.

Mita Antonijevića iz G. Gore traži baba Iva. Kod kuće je sve zdravo.

Tihomira Paunovića traži sestra Kosana Čarapića. Kod kuće je sve živo.

Milovana Jovičića iz G. Gore traži žena Stanika. Ona je zdravo sa svima.

Milenka Miloševića traži žena Vinka. Svi su zdravo.

Vladimira i Stanimira Todorovića traži Velika. Ona je zdravo sa svima.

Dragoljuba Jeličića traži sestra Miljka. Svi su kod kuće živi.

Ljubomira i Vojislava Sretenovića izvještava kmet Velisav, da su svi zdravo.

Grujicu i Svetozara Grujića izvještava Milosav, da su svi kod kuće zdravo.

Todosija Milića iz Rožaca traži sestra Darinka Grujić. Svi su ostali živi.

Velisava Radovanovića izvještava žena Lenka, da je sa svima zdravo.

Momira Stefanovića izvještava i traži majka Dostana i Jeka. Svi su zdravo i dobro.

Reda i Stojana Maloparca izvještavaju Milosav i Marija, da je kod kuće sve živo. Živko zdravo u Austriji. Javite za Milutina i Grozdana, jesu li živi.

Sretena Arsića, izvještava otac Nikola, da je zdravo, osim Božane, Bore i čiče Milorada, koji su umrli Molim te Stevane vodi računa o Sretenu.

Vinora Delića izvještava žena Aleksija Jovanovića, da je sve živo i pita, jesu li živi braća Radovan i Aleksandar Simeunovići.

Stanimira Čarapića traži otac Djule. On je zdravo sa svima.

Petra i Dobrosava Milinkovića izvještavaju braća Mida i Nikola, da je sve kod kuće zdravo. Pitaju za Nedeljka i Rada.

Veselina i Simeuna Karanca traži otac Obrad iz Vrnčana, jesu li živi. On je zdravo sa svima.

Stevana Arsića izvještava žena Krstenija, da je zdravo sa svima. Novac nije potreban. Javi, jesu li živi Milovan i Dobrosav Bogdanović. Pozdrav Božo, Rade, Mašinka i Krstenija.

Rajka Ninovića traži baba Leksa Jovanovića, kod kuće sve zdravo.

Ostoju Marinkovića traži Obrenija, je li živ, ona je zdravo sa svima.

Budimira Markovića traži sestra Nikolija Radovanović, je li živ?

Ljubomira Stefanovića traži majka Djulka. Ona je zdravo sa svima.

Budimira Gajića iz Subjela 2. konjički puk traži sestra Budimirka Stefanovića. Svi su zdravo.

Milenka Dostanića izvještava žena Djulka, da je zdravo sa Bogdanom i Cmiljkom.

Branisava i Velička Simeunovića izvještava brat Vlajko, da su svi kod kuće zdravo.

Milka Milutinovića izvještava žena Anoka, da je zdravo sa svima.

Svetomira Jevdjenijevića traži brat Matija-kmet, on je zdravo sa svima.

Ljubomira i Dobrosava Mitrovića izvještavaju braća Slavko i Mišo, da su svi zdravo, pitaju, šta je sa Markom.

Dragića i Obrada Jovičića izvještava Milija, da je zdravo sa cijelom familijom. Nenad zdravo u Ašahu.

Živka Stefanović iz Gor. Dobrinje izvještava svoga brata Ljubomira Djudića, pitomca vojno-tehničkog zavoda iz Kragujevca, da je zdravo, kao majka, Mile i Ljubica svi kod nje. Aca zdravo u Ugarskoj. Kartu svojeručno primila. Molimo za fotografiju.

Gospodinu Joci Jovičiću, Ženeva. Budite ljubazni dostaviti Bori slijedeće: Puno zahvalnosti i pozdrava šalje vam Dara B. Djordjevića iz Gor. Dobrinje, Požega. Dragi moj Boro! Zahvaljujući Joci, gospodinu Zotoviću i ostalim prijateljima imadoh više izvještaja o tebi, što me uvijek mnogo obraduje. Sa svima našima zdravo sam, samo još uvijek daleko od dobra, pa nam je vrlo teško. Javi za Duška ujkinog. Odavno se nije javio, kao i za Mihaila Jeremića na kakvoj je dužnosti. Su mnogo lijepih želja za iduću godinu grli te i ljubi tvoja Dara. A 1726-8

Milija Jovičić, Gor. Dobrinja:

Gosp. **Joci Jovičiću**, Ženeva. Porodice dole imenovanih vojnika mole vas kao užičanina, da dostavite im i po mogućstvu pošaljete slijedećim izvještaje:

Tihomira Djokovića iz Sred. Dobrinje, obvez. 10. puka, 2. poziva traži i izvještava brat Čedomir, da su svi zdravo i želi, da im se javi, jer ne znaju o njemu ništa.

Ostoju Tošića iz D. Dobrinje, obvez. 10. puka, 1. poziva traži i izvještava brat Luka, da je zdravo sa svojima i žele, da im se javi.

Jovišu i Životu Simovića iz Sred. Dobrinje, obveznika 1. poziva traži i izvještava brat Vladimir, da su svi zdravo.

Vučka Jeličića iz Sred. Dobrinje, obvez. 1. poziva izvještava žena Milojka, da su svi zdravo, za Vladana u ropstvu ne znaju ništa.

Radivoja i Nedeljka Krsmanovića iz Sred. Dobrinje, obveznike 1. i 3. poziva traži i izvještava sna Stanojla, da su svi zdravo.

Gvozdena Stevanovića iz Sred. Dobrinje obveznika 3. poziva u pekarima traži i izvještava žena Mileva da su svi zdravo.

Milovana Djonovića iz Sred. Dobrinje, obveznika 1. poziva traži i izvještava majka Stojana, da je sa svima zdravo, za Vidoja ne znaju ništa.

Grozdena Radisavljevića iz Sred. Dobrinje, žandarma traži i izvještava majka Nikolija, da je zdravo sa svima svojima.

Milenka Jeličića iz Srednje Dobrinje, Paris, izvještavaju braća Milutin i Rajko, da su sa svima zdravo, kao Mileta zdrav u Njemačkoj, a za Dragoljuba izvješteni.

Djura Stanisavljevića iz Sred. Dobrinje, obveznika 3. poziva traži i izvještava žena Jela, da je sa Ljubom zdravo.

Jevta i Živka Krsmanovića iz Sred. Dobrinje, obveznici 1. poziva traži i izvještava majka Stojka, da je sa svojima zdravo.

Živana, Milosava i Sretena M. Krsmanovića iz Srednje Dobrinje, obveznike, 1. poziva traži i izvještava majka Mima, da je sa svima svojima zdravo.

Petra Milinkovića iz Gornje Dobrinje, obveznika 1. poziva moli familija Bože Stanisavljevića iz Sred. Dobrinje, da im javi, šta je sa Božom, jer o njemu ništa ne znaju.

Lazara Kovačevića iz Srednje Dobrinje, žandarma, traži i izvještava sestra Dragana, da je zdravo sa svima.

Milenka Simovića iz Sred. Dobrinje, obveznika niških rezevnih trupa, koji se u oktobru prošle godine javio iz Niša traži i izvještava brat Dragutin, da je on zdravo sa svojima.

Dobrivoja Majstorovića iz Sred. Dobrinje, obveznika 1. poziva, traži i izvještava majka Savka, da je zdravo sa svima.

Tanasija Radisavljevića iz Sred. Dobrinje, obveznika 1. poziva, traži i izvještava majka Miljana, ona je zdravo sa svima.

Milenka Miloševića iz Sred. Dobrinje, obveznika 1. poziva, traži i izvještava žena Vinka i sin Andjelko, da su kod kuće zdravo.

Milorada Ristovića iz Sred. Dobrinje, obveznika 18. puka, 1. poziva, traži i izvještava majka Jelisavka, da je zdravo sa svima.

Ivana Savića iz Srednje Dobrinje, obveznika 4. puka, 2. poziva traži i izvještava žena Živka, da je zdravo sa svima svojima.

Milutina Krsmanovića iz Sred. Dobrinje, regruta šum. divizije rodjenih 1896. traži i izvještava brat Miljko, da mu je otac, majka i ostala porodica živa i žele da im se što prije javi, jer o njemu ne znaju ništa.

Radomira Trnavca iz Gojne Gore, vozara dopunskog puka, izvještava otac Pavle, da je sa svima zdravo. Pita, šta je sa Živojinom, jer se nikako nije javio.

Bogdana Bećića iz Srednje Dobrinje, regruta 1896. godine, traži i izvještava otac Prodan, da je zdravo sa Dragomirom i ostalim ukućanima.

Radenka Jovanovića iz Donje Dobrinje, obveznika 5. prekobrojnog puka, 1. poziva traži i izvještava majka Stanka da se javi. Ona je zdravo sa Vlastimirom i ostalim. A 1807-8

Gosp. **Mihajlu Čoliću**, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas najljepše, da budete ljubazni kao i dosada i dostavite našem Dragom, da smo svi kao i u Užicu zdravo. Zatim da sam gospodji Juli Mostarčići dala polovinu novaca, koji je gospodin Steva pozajmio Dragom, a ostatak ću dati prvom prilikom. Gosp. Mostarčiću mnogo blagodarim, što je Dragome pozajmio novaca. Neka se Dragi sa Tihom i Borom češće preko vas javljaju, brinemo mnogo. Pozdravite ih mnogo, a vama ostajemo vječito blagodarne, vi nas uvijek oprostite briga. Dragi ako što zna za Filipa, Todorovog brata, neka nam javi. Milinu ćemo sliku poslati. Poštuju vas i pozdravljaju: Kata, Slava i Mila Milić, Požega.

Gosp. **Bošku Damnjanoviću**, studentu, Ženeva, Grands Philosophes 1. Najlepše vas molim, da izvjestite moga muža Vasilija Marića, da sam sa mojima zdravo i d sam od njega do sda dobil oko 490 kruna. Dobila sam i od snajke. Neka se javlja češće, mnogo brinem. Šta je sa Dragosavljevićem, neka pošalje kumi novaca. Steva neka se javlja. Brinemo. Blagodari vam i pozdravlja vas Lela Marićka, Požega.

Gosp. **Mihajlu Čoliću**, Hotel Terminus, Ženeva. Dobila sam vašu kartu, blagodarim mnogo i molim vas u isto vrijeme, da po mogućstvu dostavite mome zetu Vasiliju Mariću, da mu mnogo blagodarim na poslatom mi novcu primljenom preko gospodina Strahinje Popovića, da smo svi zdravo. Bora se mnogo užalela teče, ujke i čike. Moli se Bogu, da što prije svi zdravi dodju. Neka Vasilije javi za Janićija, ako što zna. Mama pozdravlja zeta i Stevu. Vši su svi zdravi. Blagodari i poštuje vas LjubicaRšumovićka, Požega.

Gospodinu **Andriji Protiću**, narodnom poslaniku, Ženeva, za Andriju Bročića. Dragi brate Andro! Dobili smo tvoje dvije karte još jula mjeseca i više ništa. Javi se, kako si sa zdravljem, kao i djeca Milan i Milče. U Gući nisam skoro bila, a čujem, da je snajka sa djecom zdravo. Gledaću, da što skorije odem i javiću ti. Javljaj se često kao i za Dragoljuba i javi mu, da smo dobili u tri maha svega oko 700 kruna, kao i njegovu kartu. Neka Dragoljub piše opširno preko tebe. Za nas ne brinite ništa, zdrave smo, radimo i ne oskudjevamo, samo nam vi budite zdravi i da nam se što skorije vratite. Pozdravljamo mnogo. Tvoja sestra Darinka Djurićka, Požega.

Gosp. **Mihajlu Čoliću**, Hotel Terminus, Ženeva, gosp, Miši Trifunoviću, nar. poslaniku i komandantu 17. p. puka, drinske div. Poštovani gospodu najljepše molim, da me po mogućstvu što prije izvjestite, je li istina, da je poginuo moj muž Milosav Urošević, opančar iz Požege i obveznik 17. puka, 1. čete, 4. bataljuna, 1. poziva. Čula sam da je poginuo. Molim vas najpokornije, da mi istinu javite, pa ma i najstrašnija bila. Ostajem vječito blagodarna imenovanoj gospodi i molim za najbrže izvješće. Milica Milosava Urošević, opančara iz Požege. A 1833-8

Djordju Najdanoviću, Ženeva. Po vašoj prvoj notici od oktobra primila sam od g. Dine Mikića 1000 dinara, po drugoj notici od decembra opet mi javljate, da primim 1000 dinara. Odmah mi javite, je li to ista hiljada ili je moj Mića položio i drugu. Ako nije, neka Mića odmah položi, kako bih mogla s djecom zimu provesti, a mene odmah izvjestite, kako bih mogla novac primiti. Miću mnogo pozdravite, djeca i ja čestitamo mu očeve i nastupajuće praznike. Vama blagodarna, Mica Milen. Jovaševića, Paraćin. 26346-8

G. **Kosti Aleksiću**, Hotel Terminus, — Ženeva. Prilikom nastupajućih praznika u ime moje i moje cele opštine: Pričevića, Tupanaca, Beomuževića i Majinovaca, primite zajedno sa svima našima milim i dragim tople želje, za skoro vidjenje i sastanak! Miroslava Ćirić, Pričević, Valjevo. 26352-8

G. Velji Ž. Aćimoviću, Ženeva. Molim, dostavite ovu čestitku mome mužu i sinovima: Srećna vam slava — slavo moja! Bog i Sveti Jovan neka vas čuvaju i paze na putu, kojim stupate. Žude i čeznu za vama: Dušan, Miloš i Milesa A. Djurdjić, Čukarica, Beograd. 26331-8

G. **Kosti Aleksiću**, Hotel Terminus, — Ženeva. Molim vas, za što brži izvještaj o Obrenu Mihajloviću, iz Lopotnja, vozaru drinske divizije, profijant kolone, I. poziva, II. odjeljenja. Traži ga sestra, Caja. Zahvaljuje vam, Miroslava Ćirićka, Pričević, Valjevo. 26353-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Molim da poradite, da mi se pošalje moja invalida. Rešenje No. 3256. — Mjesečno sam primala 30 dinara. Od septembra 1915. godine ništa nisam primila. U oskudici sam sa moje četvoro nejake djece. Unaprijed zahvaljuje, Mileva P. Pavlović, Lazaret ul. Jagodina. 26357-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Zürich. Molim Biro, da izvoli poznatim putem saznati, jesu li živi i zdravi: Radovan Djordjević, vojnik 3. čete, 2. bataljuna, 7. puka; Djordje Djordjević, bolničar, i Djurdje Djordjević, komordžija profijant kolone, svi iz Žarkova, koji se nisu javili od juna mjeseca ove pr. godine. Za njih pitaju jesu li živi i zdravi njihove snaje, Caja i Milojka Djordjević, Žarkovo. 26364-8

G. **Milovanu Lazareviću**, poslaniku. Lijepo vas molim, izvjestite me, je li živ Toma Jakovljević, blagajnik 3. poljske bolnice, timočke divizije, 2. poziva, o kome već druga godina ništa nisam mogla saznati Molim vas zauzmite se kod nadležnih, da mi se ispošlje što od moje plate, koju nisam primila od oktobra 1915. godine. Sve učiniti preko g. Mincha, industrijalca, pivara, Jagodina, na čemu će vam biti veoma zahvalna, Milica T. Jakovljević, učiteljica iz Lazarevca. — 26349-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Ženeva, za Antonija Milanovića, žandarma u Mont-Daupinu. — Dragi Antonije! Ja sam zdrava, za mene se ne brini, čuvaj sebe, novac sam primila i kartu, koju si mi na Jelenu pisao. Antonije, ja se nalazim u istom stanu, gdje sam i prije bila. Ako ti je moguće, šalji mi i u buduće novac. Antonije javi Peri, da pošalje Leni novac, jer je u velikoj oskudici i u bijedi sa djecom. Javi mi za kum Stanoja, da li je živ. Ljubica sa djecom otišla u Austriju. Primi pozdrav od tvoje žene, Vinke Milanović, Dubljanska ul. 153. Beograd. 26367-8

G. **Mihajlu Jankoviću**, blagajniku društva „Srbija", Krf. Ja sa majkom i djetetom zdravi smo, u našoj smo kući, novac mi pošalji odmah, jer sam ostala bez srestava. Mnogo te svi pozdravljamo. Šta je sa Draganom? Tvoja Simka Jankovićka, Niš. — 26328-8

Slavim moje Krsno-Ime Svetog Jovana, u ostustvu svoga muža i starijih siniva, u najužem krugu svoje porodice — svoje zaostale djece i roditelja. Milesa Al. Djurdjić, Beograd, Čukarica. 26332-8

G. **Dragoljubu P. Radojloviću**, Ženeva. Javi Miki, da sam novac primila, hvala. Molim te, zet Miti dostavi, da je Mica primila oko 320 kruna. Mica i djeca su zdravi. Miku, zet Mitu, tebe svi mnogo pozdravljamo, Jelena M. Popović, Zorina ul. 45. Beograd. 26333-8

Gdjica **Bukica Mevorah**, Beograd, dostavlja svome ujaku g. Cevi Pesah, Krf: Svi smo zdravi, što i vami želimo. Šta je sa Rahaminom? što se ne javlja, pišite, jer to nam je najveća sreća, kad se vi nami javite. Svi vas pozdravljamo i ljubimo, a vas želi što skorije da vidi, vaša sestričina, Bukica M., Saborna ul. 134. — Beograd. 26334-8

Dr. Milanu M. Stojadinoviću, činovniku ministarstva finansija, Krf. Mnogo nas je obradovalo tvoje i Nadino izvješće u novinama i kartama. Dobili smo tvoju pošiljku oko 500 kruna. Veoma smo zahvalni Dobroslavi i Kaji Djordjević na pažnji i trudu oko Nade i Dragomira. Zdravi smo kao i mati i sestra Drag. Krnjajića. Tebe Nadu i Dragomira ljube, sestra Radmila, mati Mica i otac Mihajlo Stojadinović, Kruševac. 26335-8

Adamu Djermanu, Ženeva. Dragi Tošo! Zdrava sam. Vaše sam pismo primila, a 300 kruna primila je prija Milka, jer je na nju bio upućen, a sada je umrla. Ja već tri mjeseca nemam novaca od vas, u oskudici sam. Javite mi za Radu Jovankinog, ona je otsutna. Gdje ste vi sad? — Srdačan pozdrav šalje vaša mati, Julka Todorović, Studenička ul. 28. Beograd. — 26338-8

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. — Kao bivši opštinski službenici nalazimo se u bijedi i oskudici sa svojim porodicama, pa vas lijepo molimo za dejstvo, da nam se što skorije pošalje novaca od naših plata, koje nismo primili od dec. 1915. god. Ostajemo vječno blagodarni: Krsta Kovačević, nadzornik, Dubljanska 131; Petar Djokić, kontrolor, Grahovska 25; Mijajlo Marković, službitelj, Kićevska 29; Aleksa Stanković, službitelj, Javrejska 12; Nestor Dimitrijević, službitelj, Knez Miletina 38; Todor Stefanović, Dubljanska 126 i Petar Radovanović, službitelj, Kotorska 26, Beograd. 26336—8

Gospodinu RAJKU VINTROVIĆU, Solun — Grčka. — Učtivo vas molim, dostavite ovu anonsu mome mužu Nikoli Petroviću, kapularu VII. puka, II. bataljuna, I. čete, drinske divizije, posljednja odbrana staraca: — Dragi Nikola! Tvoje čitanje ubija me. Pisah ti više puta, ali odgovora ne dobih. Izgubili smo našu Simkicu prije devet mjeseci. Novac dobih. Ako ti je moguće, odmah mi novac pošalji, jer sam u oskudici sa djecom, a s radnjom ne radim. Od Steve do danas ne dobismo nikakva glasa. Od tebe tražim, da se o njemu raspitaš i izvjestiš me, kako bi našoj Dani bol ublažili. Od Boše i Vuke primi rukoljub, a od mene puno lijepih želja za što skorije vidjenje. Vami plemeniti gospodine zahvaljuje od sveg srca na čuinjenoj dobroti. Milica Petrović, Čuburska 18, Beograd. 26356—8

Gospodinu ACI DINIĆU, Ženeva. — Za Miloja Ž. Tadića, činovnika Obilićevo. Javljam ti, da sam ja, djeca, Mica i Mara zdravo, ovo sede kod mene. Kaži Nikoli, da ako može, Mici mjesečno šalje novac, jer joj je potreban. Ja sam danas primila dvije uputnice, jednu od Nate, a drugu sigurno od tebe, jer ne piše od koga. Nati javi, da bi trebalo da mi se češće javi preko novina. Ovdje karte ne dobijamo, takodje ti i Nikola da se javite preko novina, kao i drugi šta rade, jer to nam je sva naša radost, kad nam se javite. Obadve slave dobro smo proveli. Javi mi gdje je Steva. Za djecu Liškinu Nata da mi više ništa ne javlja. Božićne praznike tebi i svima našima želim da u zdravlju provedete. Pozdrav tebi i svima našima od sviju nas. Tvoja sestra Milka Tabaković, Paraćin. Vama gospodine blagodarim na trudu. 26342—8

Gospodinu ACI DINIĆU, Ženeva. — Za Nikolu Ž. Tadića, glavnog blagajnika pošte i telegrafa. — Dragi Nikola! Javljam ti, da sam dvije pošiljke novaca primila. Hvala. Molim te sjećaj me se i u buduće. Ako ti je moguće, šalji mi mjesečno, jer mi je novac potreban. Zašto se ti nikako ne javiš preko ovih novina? gledaj te nam se odmah javi, jer karte ne dobijamo, a to nam je jedina radost, kad nam se javiš. Do sada od tebe lično ništa ne dobih, pa sam u velikoj brizi. Ja i Mara smo dobro, sedimo kod seja Milke i ona je sa djecom dobro. Da li si sa braca Milijom zajedno? javi mi, kako bismo oglas zajedno slale. Molim te Nikola, zauzmi se za majkinu penziju, No. knjiž. 300., za Natinu platu koju je primala u Skoplju i za Katičinu platu, u velikoj su oskudici, brza im je pomoć potrebna. Ovo odmah učini i ako ti je moguće, dostavi Milivoju. One su u Paraćinu. Novac šalji na Braća Minch — pivara Jagodina — za nas. Božićne praznike želim tebi i svima našima da u zdravlju provedete. Slavu smo dobro proveli. Naše sve mnogo pozdravljamo, a najviše tebe, tvoje koje uvijek misle na tebe i vole te Mica i Mara. Vama gospodine blagodarnost na trudu. Mica Tadić, Paraćin. 26344—8

ADAMU DJERMANU, Ženeva. — Poštovani prijatelju! Lijepo vas molim, dostavite mome ocu Milivoju Djermanoviću, komand. dunav. boln. čete, Bizerta—Afrika. Mi se nalazimo u Paraćinu u velikoj bijedi i oskudici, ne sedimo kod čika Rade. Ako mu je moguće, neka izradi da mi se moja plata ispošlje, koju nisam primila od novembra 1915. god. Pomoć nam je brza potrebna. Tata i Mika neka se jave preko „Beogradskih Novina". Novac poslati na Braća Minch — pivara — Jagodina za nas. Tatu i Miku pozdravljamo i ljubimo, a vi primite blagodarnost i pozdrav od mame i mene. Natalija Djermanović, učiteljica, Paraćin. 26348—8

G. **Jovanu Žujoviću**, savetniku, Ženeva. Novac poslat primio i predao. Od obe primite veliku blagodarnost na vašoj plemenitoj pažnji. Šaljite redovno, jer je stara ozbiljno obolela. Javite majoru art. Drag. Blaškoviću, da odmah pošalje ženi i djeci novac, jer je jaka potreba. Primite pozdrav, Dr. Kosta Nikolić, apotekar, Resavska ul. 31. 26339-8

Dr. J. M. Žujoviću, Ženeva. Blagodareći vam, umoljavam vas, da dostavite siljedeće Savi Ratkoviću: Mili Savo! Novac u dve sume, ukupno oko 820 kruna, primila sam, zdravo smo svi, kao i Borini. Javljaj se češće i po mogućstvu šalji novaca. Misleći na vas, ljube tatu, Miku i tebe svi vaši, tvoja Coka Ratković, — Vrnjci. 26340-8

G. **Brani Djordjeviću**, Lazarevac. Draga Deso i Koso! Molim vas istim načinom izvjestite me, jeste li ma šta saznali o Tomi, jer od odlaska prošle godine, ništa nisam o njemu čula. Je li živa moja tetka Sofija i upitajte kapetanicu, šta je sa ono malo stvari, koje sam joj ostavila na čuvanje. Čestita kćer i pozdravlja, Milica Jakovljević, Paraćin. 26343-8

Aci Tasiću, Lozana. Upitaj Miku Urošević, je li živ Toma Jakovljević, blagajnik i Dragomir Bogdanović, pisar kod refer. saniteta, timočke divizije. Odmah javi istim putem. Otac, Kosta Tasić, Paraćin. 26345-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Slobodan sam, da vas najučtivije zamolim, da poradite kod nadležnih, da mi se pošalje ma i najmanja pomoć za ovu godinu, pošto, kad smo raspušteni u Mitrovici nisam bio u kancelariji i nisam mogao da dobijem dekret-otpust od šefa skopljanske ložionice g. Milojka Trebinjca, te se nalazim u velikoj nevolji sa starim ocem, majkom i sestrom. Unaprijed vječito blagodaran ostaje, Cvetko Nikolić, dnevničar u materijal magacinu skopljanske ložionice, sa stanom, Kočina ul. 11. — Beograd. 26367g-8

Dragiću Soldatoviću, Ženeva. Molim te izvjesti Milana, da sam primila pošiljke. Mnogo mu hvala. Stigle u dobar čas pred Božić. Neka pošalje Lepi i Veri. — Aci čestitamo rodjen-dan sa lijepim željama. Tvoji zdravi. Milanu, Milunu, Aci i tebi šaljemo srdačan pozdrav. Sjedim kod Vere zimus. Milan neka se često javlja. Mileva Janković, Prote Mateje ul. 61. — Beograd. 26368-8

Dragutinu Šošiću, Hotel Ajger, Bern. Dragi brate! Tvoj oglas dostavila mi je Zagorka kartom. S knjižicom i u opšte po tvome traženju ne može biti ništa, jer zavodi ne postoje. U prošlom oglasu dostavljeno ti je koliko je do sada položeno za tebe novaca. Ja za sada ništa ne radim. Mi smo svi zdravo i pozdravljamo te. — Poradi za Vuju i Petronija za novčanu pomoć i izvjesti me o našima, koliko ti bude moguće. Primi pozdrav od brata Svete Šošića, Ćuprija. 26347-8

Dušanu Mil. Šljačkom, inžinjeru željezničke direkcije, Rue de Berne 15. Ženeva. Molim, vas gospodine, budite tako ljubazni, da izvjestite moga muža Dušana Ristića, kočničara, slijedeće: Dragi Dušane! Primila sam novac, šalji u buduće više i na moju adresu. Zdrava sam sa djecom, tako isto i Leposava sa djecom zdrava je. Mnogo te svi pozdravljamo, a vama gospodine velika blagodarnost, Stanojka Ristić, Stari Seljak, sedma ulica broj 2. 26351-8

Josifu Jovanoviću, Ženeva. Molim vas g. Josife, javite da li su moji sinovi Mita i Djoka živi i zdravi i moj zet Kosta Paunović, iz Rekovca. Molim te javljaj nam češće. Ja ću ti zato biti veoma blagodaran. Mi smo svi živi i zdravi, radnja radi i sve je dobro. Pozdravlja vas, — Naum Georgević, Pašona, Glavna ul. 91. Kragujevac. 26373-8

G. **Aci Diniću**, Ženeva. Molim vas lijepo, dostavite slijedeće mom mužu Milanu Stefanoviću, pješ. poručniku, adjutantu VIII. puka, II. poziva, dunavske divizije, da sam kartu od njega dobila, mene i djecu, kao i sve naše jako obradovalo. — Molim, da mi se češće javlja i novac pošalje. Blagodarna vam unaprijed, Danica M. Stefanovićka, Braničevska ul. 25. — Beograd. 26369-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. — Dragi Jovo, bratski te molim, izvjesti se, je li živ i zdrav Dragoljub Spasić, narednik vojne muzike Kraljeve Garde, i ako je živ da se javi svojoj ženi, Vardarska ul. 19., Beograd i da joj odmah pošalje novac. Pozdravlja te tvoj, Svetozar Vražalić. 26370-8

DJORDJU NAJDANOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, izvjestite moga brata Vlastimira Nikolića, da sam njegovu kartu primila. Milo nam je samo kad su zdravi, Nikola je u radnji, a tako isto neka ne brine za Kosaru. Prije neki dan dobila sam kartu, da su zdravi, samo je brinula za sina, a ja sam joj odmah odgovorila, da ne brine, počim je javio, gdje se nalazi. Mnogo ga pozdravlja sestra Draga, zet Djordje, sestrić Nikola, a vami ostaje blagodarna Draga Dimitrijević. Zmaj od Noćaja broj 7, Beograd. 26360—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Unaprijed vam blagodarim, i molim dostavite sljedeće mome mužu Petru Krdžiću, činovniku ministarstva vojnog: Dragi moj Pero! Ja i Kaja zdrave smo, to isto želim i tebi. Tvoje dvije karte dobih u Jagodini, koje me mnogo obradovaše i život povratiše. Ja se tebi javih nebrojeno puta oglasom i kartama. Da li dobijaš? Po mogućstvu šalji redovno molim te. Primila sam šest puta. U oskudici sam. Novac šalji na Beograd. Kod oca nisam mogla duže ostati zbog kuće. Milana pozdravi, neka se javi. I ti se javljaj češće, jer mi je to jedina radost. Mnogo te pozdravljaju i vole tvoji: Kaja i Hristina Krdžićka, Avakumova 6. Beograd. 26359—8

DRAGIĆU SOLDATOVIĆU, Ženeva. Za Nikolu Isailovića, sudiju. Zorka mi pisala da ti javim da raspitaš za ove obveznike iz Grušića: Za Obrena Tomića, poručnika 17. puka, mitraljeskog odelenja; Petra Tomića, 7. puka, 3. bataljona, 3. čete, 2. poziva; Svetozara Tomića, 3. puka, 3. bataljona, 3. čete; Iliju Tešića, komordžiju prekobrojne drinske divizije, 2. poziva, pijonerskog bataljona; Vladimira Tešića, vozara, telegrafsko odelenja; Dušana Tešića, bolničara poljske bolnice, svi su u drinskoj diviziji. Zorka sa djecom zdrava, ja i Maša smo kod Timotija. Sofija je još od juna u Šapcu, javi Miloradu da joj tamo novac šalje, ona je sa Sidom u istoj kući. Mnogo pozdrava od mene, Maše, Zorke, djece i Djoke Tanasijevića. Šabac. 26362—8

G. DUŠAN JANKOVIĆU, apotekaru, Ženeva. Lijepo Vas molim, dostavite doktoru Milošu Borisavljeviću, sanitetskom pukovniku slijedeće: Dragi ujko! Molim Vas poradite gdje treba, da od tatinog i mog primanja pošaljete izvjesnu sumu novaca na ujninu adresu jer smo u oskudici, a u isto vrijeme izvjestite doktora Svetozara Cermanovića majora, da mu je otac opasno oboleo, i bez srestava je, stoga neka pošalje izvjesnu sumu novaca njegovoj majci gospodji Fanki. Poljska ul. broj 20. Ujna je sa djecom kao i mi zdravo i dobro. Pozdrav od nas i ujne. Vaša Ruža Ajdačić Miloša Velikog ulica broj 56. 26374—8

STEVANU AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim lijepo, pošljite mi jednu veću sumu od moje plate, koja iznosi godišnje 2400 dinara. Ja sam bila učiteljica do sada u Grdelici. Do danas nisam primala ništa od moje plate. Moj muž, koji se sad nalazi u zarobljeničkom logoru u Bavarskoj obratio se Crvenom Krstu, gospodinu Paštroviću i preko amerikanskog poslanstva zbog mog teškog položaja. Ali do sada nisam nikakvu pomoć primila. Ja sa moja dva sina i roditeljima se nalazim u teškim novčanim prilikama. Novac molim pošaljite na moju adresu: selo Trubarevac, okrug i pošta Kruševac. Živka Stanojević, učiteljica. 26379—8

Jovan Premović, Ženeva. Molim vas prijateljski, da dostavite Kosti A. Šumenkoviću, poručniku II. konjičkog puka 2. poziva šumadijske divizije, da sam sa majkom, zetom, sestrom i Milom zdravo i dobro. Primila sam tvoju kartu. Za nas ne brini. Javljaj se češće. Pozdravljamo te svi, a najviše ja, Cveta Milosavljević. A 1809-8

G. **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Angelina Klarić, Prijepolje, traži svoga muža Peru Klarića, pješ. p.poručnika, drugog bataljuna, četvrtog puka, moli da i njega izvjestite. Ja i Zora zdravo smo. Zna li šta za Niku, neka se javi putem novina i pošalje novac. A. 1812-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Potpisata moli za izvješće niže imenovanih lica, kao i to, da ih izvjestite, da su im ukućani živi i zdravi: Miljko Lazić, vozar II. baterije poljske; Božidar Živanović X. puk., II. poziv; Milisav Djordjević X. puk., II. poziv; Milan Marković iz Vujetinaca, Dušan Mihajlović iz Vujetinaca, Milorad Marinković iz Ozrema, Miladin Stojić iz Ozrema, Rajko Lazić V. puk. I. poziv i Timotije Lazić X. puk. II. poziv. Mnli za izvještaj Emilija Ninić iz Gornjeg Milanovca. A 1802-8

Biro Djordjević, Ženeva, Švajcarska. Umoljavam Biro, da se raspita i da me izvjesti za moje sinove, jesu li živi i zdravi: Mihajlo Jovanović, gradski pisar u Nišu i Stanko Jovanović, uč. iz Bolnog sela, blizu Resne, okr. bitoljski. Učtivo molim, da me izvjestite vi ili oni sami, da se jave preko „Beogradskih Novina". Treći mjesec ne znamo o njima ništa, pa mnogo brinemo. Obraćam se vama kao otac njihov sa molbom i blagodarnošću Toma Jovanović, trgovac, Valjevo, Knez Miloša ulica 53. A 1800-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Iliju Mihajlovića, narodnog poslanika, Krf. Dragi Ilija! Šaljem ti i drugi oglas na g. Premovića. Kad primiš odgovori na oba. Tebi, Aci i svima našima čestitamo Hristove praznike i novu 1917. godinu, želeći, da vam se sve želje ispune. Primih novac kao i za Šećovića i gospodju Acović. Pošiljke preko Wiener Banke odma mi se isplate. Izvjesti me za Milana Pandurevića, vodnika 2. odjelenja municione kolone I. poziva šumadijske divizije. On se do sad nije javljao. Sibinka Radoičić položila je meni 100 dinara, da daš njenim sinovima, Branku komordžiji gradske baterije i Sretenu, mitraljesko odjelenje 7. puka I. poziva. Mileva Brkić, položila 50 dinara da daš njenom mužu Velimiru Brkiću, komordžiji 2. grad. baterije. I izvjesti, da su njihovi u Pružatovcu živi i zdravi. Jovan Vladović čuo je, da mu je sin Velimir ranjen. Javi, je li istina. On je iz Stojnika. Dostavi slijedeće Aleksandru Acoviću, inžinjeru 2. železničke čete. Dragi Aco! Mi smo svi živi i zdravi, za nas se ne brini. Zašto se ne javljaš češće? Ti znaš, da ja brinem. Pazi na sebe i svoje zdravlje, da bi nam se živ i zdrav vratio jer te željno očekujemo. Javljaj se preko „Beograd. Novine" bar jedanput mjesečno. Kako su Zorka i Dragutin? Što se oni ne javljaju? Od Mihajlovićke primila sam novac koga ste poslali. Voli te tvoja mama i brat Milovan. Javljajte se češće. Pozdravlja te Caja, Arandjelovac. A. 1844-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Casse 3545 M. B. za gospodina Dragojla Ostojića, konjičkog potporučnika iz Salaša Crnobarskog. Gospodina Ostojića moli Kosa Veselinović, da je izvjesti za njenog oca Miku, gdje se nalazi i kako je sa zdravljem. Neka se tata javi sam. Poštuje vas Kosa Veselinović, Glogovac, Šabac.

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Case 3545 M. B., za Mihajla Škorića, advokata. Molim vas izvjestite me za ova lica, koja se do sad nisu nikako javila: Andrija Todić, 3. četa 1. bataljon 6. puk 2. poziv; Milorad Laušević, 3. baterija drinske divizije 2. poziva; Milorad neka izvjesti za Pavla, koji je sa njim otišao. Milisav Teodorović, mostni tren drinske divizije; Stevan Nosović, 2. šeta 1. bataljon 6. puk 2. poziv; Nikola Jezdimirović, 2. četa 1. bataljon 6. puk 2. poziv; Čedomir Gagić, 4. bataljon 2. četa 6. puk 1. poziv; Ivan Čonjagić, profijant kolona 1. odelenje 2. poziv drinnske divizije; Stojadin Ostojić, municiona kolona 1. odjelenje drunske divizije 1. poziv; Petar Jezdimirović, 4. dopunska baterija 4. puk 1. poziv; Ivan Ostojić, bojna komora 3. prekobrojni puk 1. poziv; Ostoja Jugović, 3. prekobrojni puk bojna komora 1. poziv; Radovan Simić, 2. baterija 1. divizija drinskog artiljerijskog puka 1. poziv; Dušan Mirković, drinska bolnička četa diviziono zavojište 1. poziv; Jakov Laušević, komordžija 3. četa 1. bataljon 4. puk 2. poziv; Milorad Simić, komordžija 3. poziva 4. puk; Milutin Teodorović, artiljerijska komora moravske divizije; Živko Veselinović, 3. dopunska baterija drinske divizije 1. poziv; Savatija Maksimović, municiona kolona drinske divizije 1. poziv 6. puk; Dragić Jezdimirović, 3. četa 4. bataljon 3. prekobrojni puk; Stepan Janković, štab 2. konjička brigada 1. poziv, Stepanu javite, da su mu sestra Jelka i svi ostali zdravi. Svi ovi gore imenovani su iz Salaša—Crnobar. Javite, da su im porodice zdrave. Milorad Milinković, 7. baterija 3. divizion drinskog artiljerijskog puka 1. poziv iz Badovinaca, Jovan Mijić, narednik 4. puka 1. čete 1. bataljona 1. poziva iz Sovljaka; Sreten Simić, 6. puk 1. poziv iz Glogovca. Javite i za sve ostale Glogovčane, jer se dosta njih još nije javilo. Za trošak oko prepiske izvjestite me, a ja ću vašoj gospodji položiti. Za sve ove javite preko „B. N." na mene. Blagodari i poštuje vas Ljubica Laušević, Glogovac, Šabac.

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Case 3545 M. B., za Mihajla Škorića, advokata. Molim vas javite Mihajlu Čonjagiću, Živanu Lj. Kojiću, Mihajlu V. Kojiću, Vladimiru Ostojiću, Živojinu i Milutinu M. Teodoroviću, Marinku T. Kuzmanoviću, Živojinu Jugoviću, Ljubomiru i Miloju Jezdimiroviću, Iliji S. Teodoroviću, Jovanu Kuzmanoviću, Vladimiru Mihajloviću, kapetanu, da mu je majka i braća svi živi i zdravi. Živanu Ostojiću javlja otac Ljubinko, da su u kući svi zdravi, neka o tome izvjesti i ostalu braću. Sofroniju Jankoviću javlja Milutin, da su njegovi svi zdravi, neka braću o tome izvjesti, Sofronije neka javi kući za svoje šurake Milana, Živka i Petra. Nikolija Korać izvještava svoga muža Lazu, da su svi zdravi. Milka izvještava svoga muža Marinka Jeftića, da su ona i djeca zdravi. Marinka L. Kuzmanovića izvještava žena Angelina, da su kod kuće svi zdravi. Živojina Lauševića izvjestite, da su njegovi kod kuće svi zdravi. Gruja i Ljuba su u Českoj. Dragomira M. Peovića, poručnika 5. prekobrojnog puka I. poziva i braću izvještava sestra Andja, da su kod kuće svi zdravi. Svi ovi javili su se preko vas u br. 307. „B. N. Izvjestite ih, da su im porodice sve zdrave i mole ih, da se i dalje javljaju, a vama blagodare na usluzi. Poštuje vas Ljubica S. Laušević, Glogovac, Šabac.

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas, da poradite, da se izda pomoć Savki udovi Gligorića i Darinki udovi Gligorića, obe iz Glogovca, broj knjižice 258, broj rešenja 9129 od 6.-II. 1914., i broj knjižice 109, broj rešenja 7031 od 16.-XII. 1913. Primale su po 24 dinara mjesečno. Obe se sa djecom nalaze u bedi. Novac poslati na adresu Živka B. Lazića, učitelja, Šabac, Kamena ulica. Poštuje vas Ljubica Stev. Lauševića, svešt., Glogovac, Šabac. A. 1808-8

Jov. Stojanović. --- Kragujevac

Gospodinu RADOSLAVU KARAMARKOVIĆU, podpukovniku. Draga Ljubo i Rado! Dobila sam vašu prvu kartu, na koju sam kartom odgovorila. U njoj sam javila, da nas je naš mili — dobri otac za uvjek ostavio, 1. novembra, a sahranjen 3. U ovoj nesreći, koja nas snadje, voljom Božijom, blagodarimo Bogu ipak, kad nam je vas sačuvao žive i zdrave. Ljubo, nemoj plakati mnogo, jer je otac znao, gdje si ti sa Radom, kao i Miloš sa djecom, javio nam je kum Čeda, kao i da je, ocu (bio je živ) Miloš poslao 300 kruna. Ja sam jednom dobila oko 295, preko Wiener Bank Verein-a, Draga dve uputnice još nije, obe preko tebe Rado. U Kruševcu prošle godine vidjale smo se često sa prijama osim Kaje, koja je bila u Aleksandrovcu. Prijatelj Marka ovdje smo vidjeli. Svima ću javiti o sretnom glasu sa Krfa. Javljajte se češće, jer mnogo brinemo. Oboje pozdravljaju Draga i Mica. Jovanova 64, Kragujevac. J. 277-8

JOSIFU JOVANOVIĆU, Ženeva. Unaprijed vam blagodarim na izvještaju za Milorada i Milovana i molim vaš izvjestite Milorada, da smo svi zdravo i dobro. Sa radnjom radimo sve je u redu ne brinite ništa. Tvoju, Miloradovu, Lučićevu i Vilotijevu kartu dobili smo. Lučićeva žena i djeca zdravo su, novac preko mene primili. Majka i verenica Voje Jevtića zdravi. Kujundžić moli milorada za izvještaj, da li je živ njegov šurak Strahinja Solaić, vojnik 11. puka I. poziva. Mnogo pozdrava Miloradu, Miloju i Milovanu, vama ostajem blagodaran, Kosta Jakovljević. J. 279-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Milosava Bankovića, majora X. puka I. poziva. Molim te pošalji mi nužnu pomoć u oskudici sam sa djecom. Primi i moju penziju. Hristina Banković, Kosmajska 19, Kragujevac. J. 281-8

DUŠANU JANKOVIĆU, Geneve. Molim izvjestite Stevana, Dragoljuba i Dobrivoja Djordjevića, fabričke radenike u Kreso-u, da smo zdravo i njinu kartu primili. Da se slikaju i sliku pošalju. Pozdrav, vama hvala. Stanika Djordjević, Kragujevac, Sušica 76. J. 282-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim izvjestite me, da li su živa slijedeća lica: Milivoje Nešković, redov 1. čete 3. bataljona 11. puka I. poziva iz Kragujevca. Bogoljub Lazović, regrut 1896., 11. pukovske komande iz Pčelica Velikih. Blagodari Jov. Stojanović, Kragujevac, Glavna 114. J. 283-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Prijateljski vas molim izvjestite moga sina Aleksandra Cvetanovića, potporučnika, da sam sa porodicom živ i zzdrav i da sam na stanovanju u Batočini. Javite mu, da nam se što češće javlja. Odavno nam se nije javio zato brinemo. Blagodareći na dobroti ostajem s poštovanjem, Panta Cvetanović, sada iz Batočine. J. 284-8

KOSTI ALEKSIĆU, Ženeva. Vaš sam oglas pročitala. Javila sam se preko novina, direktno mome mužu Dr. M. Peciću. Molim kad pročitate, uputite to njemu. Ne znam, da li novine tamo idu. Kartom se ne mogu javiti preko Ženeve, no moram preko Züricha. Valjda ste to videli iz novina. Mnogo Mila pozdravljaju a vami blagodari, Jelisaveta Pecić. J. 285-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Geneve, Schweiz. Molim izvjestite Mateju Jovanovića, rezervni inžinjerijski bataljon II. poziva, da smo izvještaj o njemu preko vas dobili. Zdravo smo u Ramači kod svoje kuće. Novac može da pošalje. Njemu pozdravlje, vama blagodarnost. Milunka Jovanović, Ramača, Kragujevac. J. 286-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim dostavite slijedeće mome ocu Danilu Lučiću, vojna pošta šumadijske divizije II. poziva. Dragi tata, zdravi smo svi. Često pišemo a od tebe dobijamo karte. Piši i dalje preko čiča Koste. Dobili smo novac preko njega i gospodina Rajičića. Čika je u Bugarskoj — Silvenski lager. Piši mu. Pošalji novaca. Pozdrav od sviju i Duška. J. 287-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim, da me izvjestite, je li živ moj sin Aleksandar Milanović, obaveznik pirotehničke čete, fabrički radenik, ranije pripadao 1. četi 3. bataljona 11. puka I. poziva, a možda i sada. Blagodari Dimitrije Milanović, Kragujevac, Moravska 73. J. 288-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Odgovor na oglas br. 3094. Molim dostavite Jovanu Milenkoviću, pješadijskom kapetanu I. klase iz Smedereva: Dragi tata! Oglas vaš pročitali smo novac takodje primili smo. Zdravi smo svi, živimo u oskudici, zato pošaljite što više novaca. Svi vas ljubimo i pozdravljamo, vaša kći, Nadežda Nemanjina 7, Kragujevac. J. 289-8

ACI DINIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Blagodarim vam na izvješću o mome mužu Tiosavu Viriću. Javite mu, da sam zdrava sa djecom i nek pošalje novaca, jer sam u oskudici. Pozdrav Jelena Virić, Glavna 113. J. 290-8

JOSIFU JOVANOVIĆU, Geneve. Molim izvjestite me, šta je sa mojim Mališom Pekovićem, on je poručnik u 4. artiljerijskom puku I. poziva. Dugo se već ne javlja. Julka Cvetojevčanka, Kragujevac. J. 291-8

MILOVANU SLAVKOVIĆU, mesarska četa šumadijske divizije II. poziva. Molim te što prije izvjesti za moga muža Radisava Bančevića, čula sam, da je umro. Tvoji su živi i zdravi. Drago je živ i svi te pozdravljaju. Milena Bančević, Učiteljska 60, Kragujevac. J. 292-8

DUŠANU JANKOVIĆU, Ženeva. Za Josifa Protića, fabričkog majstora. Dragi Josife! Tvoje me ćutanje iznenadjuje, poslе tolikih mojih karata. Zašto mi nikako ne šalješ novac, koliko si mi ostavio. Dušan je kod kuće. Odmah mi pošalji novac u oskudici sam. Pozdravlja te tvoja Mica, Stanična 81, Kragujevac. J. 293-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Dragi tečo! Tetka Lepa je dobila kartu od 28. prošlog mjeseca i iz koje vidim, da su Sima i Roja zdravi. Javite im, da je porodica sva zdrava i mole, da se što češće javljaju. Voja i Bogoljub, Miladin i Dušan nalaze se u Austriji zdravi. U radnji smo ja i Velja, radiću do januara. Rajko je u Austriji. Mica je sa zdravljem dobro i Žika i Milenko, Koji i Simi mnogo pozdrava, vas pozdravlja i šalje rukoljub, vaša Darinka Nešićeva, Kragujevac. J. 294-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Niže imenovana lica mole vas, da uradite, da dobiju nužnu pomoć: Kosara Jokićka, penzionerka, penzija 71 din.; knjižica 2668. Neprimljeno od 1. novembra 1915. Rudnička ulica. Sofija sestra Ratka Vetrovića, sedlara fabrike, Daničićeva 35. Kosara Kostić, sa četiri člana porodice, Rudnička 40. Rosa Milorada Djordjevića, kovača fabrike Melentijeva 5. Jelena udova Vuletića, štampara, sa četiri člana porodice, Stara Varoš 15. Majka Draška Miletića, učitelja u Belšiću-Ohrid, moli za platu sina. Neprimjeno od novembra. Gružanska 36. Sestra Miljka Miletića, pisara pograničnih trupa. Moli za pomoć. Gružanska 36. J. 295-8

DUŠANU JANKOVIĆU, Ženeva. Za Svetu Petrovića, tehničkog činovnika, — Francuska. Dragi moj Sveto i dobri bralče! Tvoje tri karte od 4.-XI., dobile smo od jedan put, koje nas obradovaše i vidimo da si od mnogobrojnih karata tek po jednu dobio. Zdravlje nas dobro služi, ali jako brinemo za vas. Nas naša slatka mala Olgica blaži, jer u njoj gledamo tebe. Ona je već velika i njena prva riječ, koju smo razumele bila je „tata — tata". Rodjen dan je Olgičin 20. april. Mi je svi čuvamo, za nju ne brini, već spremaj prezent, za njene prve oči, koje ti ona čestita. Naše fotografije poslali smo ti prije dva mjeseca, pošto još nisi dobio, šaljemo ti i treću. Bralče dostavi mom Djoki ovaj oglas da smo zdravo, da ne brine, nek se češće javlja. Javi tati, da ne brine, oni su svi zdravo, sa radnjom ne rade, u čičinoj su kući, njihova je kuća zauzeta. Mnogo vas sve vole i ljube tvoje: Olgica, Dana, Seka, Dada i otac. Stanična ulica 107, Kragujevac. J. 296-8

G. RADOJU RADOJLOVIĆU. Oglas Milojev u ovim novinama pročitao sam, kaži mu da od espapa i pokućstva apsolutno ništa nema sve je razneto, jer u kući nikog nije bilo ko bi što zaštitio. Kuća je dobro, u vinogradu dosta oštećena. Čujemo da je Milovan umro. Edmund sa porodicom zdrav u oskudici. Vaš novac nije primio, pometnja u prezimenu i ulici nije Višnjićeva već Madžarska. Pozdrav tebi, Mici, Kići, Miloju, zdrav sam. Marić. J. 297-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, da me izvjestite, da li su živa slijedeća lica: Ljubisav Lekić, redov u V. prekobrojnom puku kombinovane divizije, rodom i Zabojnice; Dragomir Branković, obveznik stalne vojne bolnice, šumadijske oblasne divizije, iz Brzana; Dragomir Prokić-Damnjanović, poslednji regrut XI. pukovske komande; Ranisav Lazarević, poslednji regrut XI. pukovske komande; Timotije Todosijević, redov 3. čete 4. bataljona XI. puka I. poziva; Vidosav Damnjanović, obveznik niških rezervnih trupa; Milan Antonijević, komordžija provijantkolone šumadijske divizije II. poziva, svi iz Donjih Komarica, i Života Raškovića, redov 2. čete 3. bataljona XI. puka II. poziva, rodom iz Donje Sabante. Blagodari Jov. Stojanović, Kragujevac, Glavna 114. J. 298-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Jovo! Molim te dostavi mome Nikoli slijedeće: Dragi Nikola, sa djecom i svima našima sam zdrava. Polka nam je samo obolela od jetre i juče je izvršena operacija u vojnoj bolnici, jer inače bio je život u pitanju. Nadamo se da će dobro biti, samo će morati bar tri mjeseca biti u bolnici. Tvoje novčane pošiljke do sada u četiri maha primila sam u sumi 2100 kruna. Hvala ti, i molim te, da nam po mogućstvu i u buduće šalješ. Bajka mi se prije dva dana javila. Svi su zdravi i ja sam joj poslala nešto novaca i redovno ću joj slati. Polki je novac jako potreban naročito sad, a Milorad baš nikako ništa ne šalje pa ni Milutin. Učini što treba, da novac hitno dobije. Isto tako Ljuba Andrina dobila je preko prijatelj Milana Milosavljevića još 16. oktobra 363 krune i do sada više ništa. Milutin javlja preko Zlatića, da novac šalje i da će redovno slati svima sestrama. Ali sem mene i snaje Ljube niko ništa ne dobija, a potrebno je svakoj. Saznaj, šta je sa Pantelijom Nektarijevićem, narednikom 5. puka 7. bataljona šumadijske divizije i javi kao i za Tihomira, tvoga posilnog. Djeca ljube svoga ocu a svi mi srdačno pozdravljamo i volimo sve naše. Javljaj se preko novina bar jedan put mjesečno. Zdravi smo i čestitamo nastupajuće božićne praznike i novu godinu sa najljepšim željama, tvoja Velika N. Vujanović, Kosmajska No. 28, Kragujevac. J. 299-8

MILANU RADIVOJEVIĆU, posterestante, Zürich. Poštovani gospodine! Budite dobri i javite Milošu Pejoviću, prepisaču slagališta u fabrici, da je njegova žena Kosana sa djecom zdrava, sprema za slavu i daje Ladoru godinu. Neka joj se odmah javi preko „B. Novina", ujedno neka javi za braću Jagličiće iz Drača. Zahvaljuje vam Sofija Mišić, Daničićeva 2, Kragujevac. J. 300-8

G. L. KUZMANOVIĆU, Dragi Lazo! Tvoju kartu od 16.-XI. primio sam, gledaću da sa tvojim u Kraljevu dodjem u vezu, novaca oni moraju imati, jer prijatelj nije mi onaj novac vratio, već izdao mi priznanicu na cijelu sumu. Maga je u Užicu, ako joj ustreba, daću joj. Držim, da će zimus tako ostati. Piše mi mnogo za tebe brine. Veli, da joj se nisi od avgusta javio. Javljaj se češće. Oboje smo zdravo. Pozdrav tvoj Marić. J. 301-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim, da me izvjestite, da li su živa slijedeća lica: Pantelija Nektarijević, narednik 7. baterije IV. artilerijskog puka I. poziva, rodom iz Divostina, Dragomir Milošević, obveznik IV. odjeljenja municione kolone šumadijske divizije I. poziva. Milosav Milovanović, redov III. čete II. bataljona XI. puka I. poziva, oba iz D. Sabante. Djordje Vasiljević iz Dobrića, obveznik 4. čete, 3. bataljona XI. puka II. poziva, Dragoljub Pavlović, obveznik bojne komore XIX. puka I. poziva i Vladislav Bošković, obveznik XI. puka I. poziva, oba iz Nikšića. Stamenko Vasiljević i Radomir Vasiljević, oba iz XI. puka I. poziva, Miloje Marković, obveznik XII. puka, 2. poziva, svi troje iz Dobrića, Slavko Ćirović, obveznik 4. čete 4 .bataljona V. prekobrojnog puka kombinovane divizije. Vladimir Vulović, kaplar IV. brzometne baterije II. diviziona haubičkog puka. Mihajlo Uljević, poslednji regrput (1896) XI. pukovske komande, svi iz Oplanića. Milan Petrović, redov 2. čete 2. bataljona XI. puka I. poziva iz Brzana; Ljubomir Sretenović, redov II. čete 3. bataljona XI. puka III. poziva i Života Milanović, redov 1. čete 3. bataljona XI. puka I. poziva, oba iz D. Komarice. Dimitrije Vulović, redov bolničke čete šumadijske divizije I. poziva, njegovi zdravo, iz Oplanića. Blagodari Jov. Stojanović, Kragujevac, Glavna 114 B. J. 302-8

Madame **Zorka Vlaić**, 12 rue de Hesse, Ženeva. Mnogo i mnogo vam zahvaljujemo na poslatom novcu, koji smo primili. Luka nam se ni do danas nije javio. Poslednji je put bio u željezničkoj 4. četi u Nišu. Kako su mnogi primili plate i penzije, to vas i ja molim, da uzmete našu penziju, koja glasi na mamu: Živke Pr. Vasića. Vas i sve vaše svi mnogo pozdravljamo, vaša Ana, Turska No. 33. J. 303-8

Jovanu Premoviću, za Milana Dinića, šefa stanice. Mili moj Milane! Ja sam sa djecom zdrava, srećna sam kad si ti živ i zdrav, daj Bože, da nam u buduće budeš zdravo. Od tebe sam dobila dve uputnice a od Žike seja Leposavinog oko 230 kr. Nikakva primanja nemam, zato mi mjesečno šalji, da bi mogla sebe i djecu održati. Javi mi za Radmila i Simu, o njima nemamo nikakve vijesti. Mnogo brinemo. Javljaj se češće, da ne brinem, jer mi je dosta briga. Ljube djeca svoga tatu a najviše tvoja Draga Dinić, Glavna ul. 30, Kragujevac. J. 304-8

ŽIV. ZLATIĆU, Ženeva. Dragi Žiko! Tvoje dvije karte dobih i novac, hvala. Šalje ih Dragoljub ili ti? Dala sam tri oglasa preko novina. Pišem tebi često. Šta je sa Dragoljubom? Zašto nam se preko novina ne javi? Mnogo bi se radovali, kad bi on pisao naročito djeci. Svaki dan ga pominju. Uputnicu na 200 kruna dobih, nu još nisam novac dobila. Hvala mu veliko. Po mogućstvu nek nam novac šalje. Za ovamo neka ne brine, živi smo i zdravi. Neka se javi i fotografiju nam pošalje. Toplo pozdravlje obojici, djeca ljube ruku, ljubi vas vaša Mica. J. 306-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Učtivo molimo, da nam pomognete, da dobijemo nužnu pomoć. Ivan Perović, sa četiri člana porodice, služitelj II. kragujevačke gimnazije, Starine Novaka 6. Stana udova Stefanović, četiri člana porodice, nerešena invalida. Moravska 32. J. 307-8

Jovanu Premovićću, Ženeva. Molim da me izvjestite, da li su živi i zdravi niže imenovana lica: Milić Nikolić, I. poziv, 4. četa, 2. bataljun, XI. puka; Tihomir Vukašinović, rez. p.poručnik u posljednjoj odbrani XI. puka; Radosav Milosavljević, civil; Radisav Petrović, vojnik II. bataljuna, XI. puka, II. poziva, komordžija; Svetolik Dimitrijević, 4. četa, 2. bataljun, XI. puka, I. poziva; Pavle Dimitrijević, 2. četa, 2. bataljun, V. prekobrojnog puka, I. poziva; Todor Ivanović, X. četa, pograničarska trupa, I. poziva; Živadin Kostić, 4. četa, XI. puka, II. poziva, posilni u štabu šumadijske divizije, zatim regruti iz 1914. godine: Dragiša Nikolić, Dragiša Vukašinović, Života Nikolić, Života Milošević, Radivoje Petrović, Arandjel Pešić, Momir A. Petrović, Radojko Dimitrijević, XI. pukovske okružne komande, svi iz Bukurovca, srez i okrug kragujevački. Moli za izvještaj, Jezdimir Trifunović, delovodja iz Bukurovca. — J. 308-8

G. **Dušanu Jankoviću,** Ženeva. Molim dostavite slijedeće Radisavu Trmčiću, radniku fabrike, Francuska: Dragi brate! Radisave! Do danas od tebe dobismo dve karte, koje nas trgoše iz najveće brige. U drugoj karti javljaš, da ste svi zdravo, samo ne znamo, koji su to, jedino za Dragog, Lazu i Hristivoja. Javi opširno o Milosavu, Milutinu, Milisavu, Milanu i Milanu Ristanovom. Odgovori, je li Dragutin Todorović u školi ili na dužnosti, kod kuće su mu svi zdravo i mnogo ga pozdravljaju. Lazi javi, da su njegovi zdravo. — Joca je u Austriji. Mole ga, da se lično javi i pozdravlja ga. Takodje javi Hristivoju, da je Živko sa malom Desicom zdravo, sestrom i svekrom. Pašenog Stanoje u Austriji. Za njih neka ne brine. — Jesu zdravi, mnogo ga pozdravljaju. — Sa najtoplijim željama čestitamo vam nastupajuće praznike i želimo, da nam Bog što prije želje ispuni. Svi vas mnogo volimo, a najviše sestra, Trmčićeva. — J. 309-8

Aci Diniću, Ženeva. Molim vas gosp. Aco. dostavite Stevi Jakovljeviću, majoru ovaj oglas: Dragi Stevo! Novac sam primila dva puta. Novembra i decembra mjeseca. Po mogućstvu nam redovno šalji. Ja sam sa Micom i Danom zdrava, što i tebi želimo. Je si li u vezi sa Duškom, da li je još u Solunu? Zašto nam ti i Duško ne pišete? Da li si što čćuo za Vojislava? 15 mjeseci kako ne znam ništa o njemu. U očajanju sam. Tvoja je Ružica bila kod mene, moli te ako što god znaš o njenom Svetislavu Živojinoviću, regrutu XI. puka, jer o njemu ne zna. Milovan mi se tvoj javio preko Švajcarske, a Nina je kod mene. Čestitam tebi i djeci nastupajuće praznike. Djeca ti ljube ruke, tvoja Ljubica Jakovljević, Obilićevo 2. J. 310-8

G. **Jovi Premoviću,** Ženeva. Molim javite gosp. Andri Cvetkoviću, narodnom poslaniku iz Rekovca, da mom sinu Jovi Miloševiću, medecinaru, koji se nalazi u Francuskoj, da 100 dinara, koju ću sumu ovamo položiti njegovoj ženi gdji Anki. Adresu i mjesto, gdje se moj sin nalazi, daće vam Jova Šuković, student prava na Univerzitetu u Ženevi. Za učinjenu dobrotu blagodari i vas, g. Andru i Šukovića pozdravlja, Vuk Milošević, trgovac, V. Pčelica, Kragujevac. J. 311-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Je li živ Milovan sin Dragoslava Djordjevića, iz Vrbeta, 3. četa, XII. puka, I. poziva, i moj brat Isailo iz Knića, III. poziva. Brinemo, nemamo nikakvog izvještaja. Učini dobrotu. Svi zdravo. Pozdrav. Moli Mihailo A. Blagojević, penzionar, Kragujevac. — J. 312-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim izvjestite Kostu Bojovića, vojnog činovnika, pisara I. klase, komandira pekarskog odjeljenja šumadijskog, iz Grošnice, da smo njegovu kartu primili. Svi smo zdravi. Dragutin je ovdje. Svi ga pozdravljaju, Dragutin Milosavljević, Glavna ulica 113. Kragujevac. J. 313-8

Josifu Jovanoviću, Ženeva. Molim te izvjesti me, jesu li zdravi moj sin Miloš Marinković, i Petar Vučetić, oboje su u Francuskoj. Pozdravlja te, Mirko Marinković, Glavna ul. 101. Kragujevac. — J. 314-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Molim izvjestite me, je li živ moj sin Aleksije Marković, poštar iz Senice, nije se javio. Blagodari, Staka Marković, Kragujevac. J. 315-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Odgovor na oglas 3304. — Izvjestite Radivoja Bogićevića, da mu je žena umrla 25. septembra. Glišini i Vlajkovi zdravo kod kuće. Za gospodju Dušana Martinovića, ništa ne znamo. Vasilija Filipović, Kursulina ul. 2. Kragujevac. J. 316-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Molim, da mi na račun moga primanja, kao računovodji I. klase, Kragujevačkog Suda, pošaljete veću pozajmicu. U oskudici sam. Primao sam do 1. januara. Mjesečno sam imao 147. dinara. Blagodari, Dragutin Milojević, Cetinjska ul. 2. Kragujevac. J. 317-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Odgovor na oglas 2980. — Molim izvjestite Radosava Garića, iz Kikojevcaž da su izvještaj za njega primili, zdravo smo svi kod kuće. Da odgovori za Vojislava i Ljubisava. — Pozdrav od sviju. Kata Garić, Kikojevac, Kragujevac. J. 318-8

Gdjici **Leposavi Djordjević,** univerzitet, Ženeva. Molim izvjestite Janka Dimitrijevića, narednika telegrafskog odjeljenja, šumadijske divizije, I. poziva, da smo zdravi u Kragujevcu. Nasta je u Beogradu, Lena u selu. Ujka Janja i Tanasije u Madžarskoj. Djoka u Milanovcu. Njega i Dragomira pozdravlja, a vama blagodari, Kosta Tomić, Jovanova ul. 42. Kragujevac. J. 319-8

Boži Bojadžiću-Pavloviću, Ženeva. — Dragi Božo! Žika Petković, dobio je izvještaj preko Drag. Kuzmanovića, muzikanta Kraljeve Garde, da je Čeda Petković-Jovčić, umro. Molim te raspitaj se kad je umro i gdje, jer je čika u velikoj brizi. Ovamo smo svi zdravo, ne brini. Pozdrav tvoj, Raka Pavlović, J. 320-8

G. **Mihailu Bokonjiću,** Ženeva. Prema vašoj karti dadoh majci g. Marka Popovića, sto dinara. Zdrava je. Stanuje Viteška ul. 26. Neka joj novac g. Marko šalje. Molim izvjestite me šta je sa mojim Ristom. Javlja mi, da ide na osustvo za Nicu. Brinem da nije bolestan. Pozdravlja vas, Ruža Urošević, Šumadijska ul. 2. Kragujevac. J. 321-8

Jovi Premoviću, Ženeva. Saopštite Panti Djukiću, artilj. p.pukovniku, da su njegovi svi živi i zdravi, da su novac primili ukupno oko 940 kruna. Neka javi šta je sa Mladenom Simićem, potkivačem, je li živ. Odmah. Leposava Djukić, Kragujevac. J. 322-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Vasilija Vlastimira Radosavljevića, praktikanta suda smederevskog sa dvoje djece, moli za hitnu pomoć. Kraljevska ul. 10., i Živadinka Simonović, radenica fabrike sa dvoje djece, imala platu 52 dinara. Nenadovićeva ul. 99. Kragujevac. J. 323-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim da me izvjestite, da li su živa slijedeća lica: Čedomir Stefanović, regrut I. čete, 3. bataljuna, XIX. pješ. puka kadrovskog, rodom iz Junkovca; Radovan Stefanović, obveznik posljednje odbrane XI. pukovske okružne komande, i njegov sin Ljubomir Stefanović, star 15 godina, oba iz Novog Milanovca. Traži Cveta Krstić, iz Bukurovca. Blagodari, Jov. Stojanović, — Glavna ul. 114. Kragujevac. J. 324-8

Vladanu Nedeljkoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim izvjestite me o mome bratu Čedomiru Radojičiću, iz Sinoševića, žandarmu XII. puka, 3. poziva. Njega izvjestite, da smo kod kuće svi živi i zdravi. Troškove priznajem. Poštovalac, Gojko Radojičić, Sinoševići, Gornji Milanovac. A. 1821-8

G. Dru Vladimiru Markoviću, Marselj. Izvolite na naredbu Alekse M. Borisavljevića iz Priboja izdati Svetomiru i Dragu Borisavljeviću do 5.000 dinara, a Milanu J. Borisavljeviću, u slučaju potrebe i do 6.000 dinara. Aleksa M. Borisavljević, Alba J. Borisavljevića, Priboj. A. 1734-8

G. Budimović, - Kruševac.

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Lijepo vas molim, izvjestite moga muža Savu Ratkovića, blagajnika 19. kadrovskog puka: da sam sa djecom dobro, kod majke u Vrnjcima. Novac sam u dva maha primila ukupno oko 520 kruna, da pošalje više, a da javi i mome ocu Mitru Rajkoviću, da majci i sestrama pošalje što više — potrebiti su — Unaprijed zahvalna Cana Ratković. B. 1099

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Za g. Danila Katića. — Majka i djeca su dobro. Mile se sprema za drugi razred. Novac sam primila dva puta, avgusta oko 150 kruna i novembra oko 320 kruna. Od Mike bakalina mogu dobiti kad mi treba novac. Za sad imam dosta. Javljaj se češće. Pozdrav tebi, Aci i Nikoli. Katica. B. 1100

Gospodinu ACI DINIĆU, Ženeva. — Za Mihaila Vučkovića, zanatlijska četa, XIX. puka. — Molim dostavite mome mužu: Dragi Mihailo! Pročitah oglas i kartu dobih. U oskudici sam, pošalji novac, svi smo zdravi. Za Gruju smo čuli, da se nalazi u Americi, potraži ga. Javi zetu, Mica novac primila oko 320 kruna, neka šalje redovno. Kosica ljubi taticu, sede u Obilićevu. Pozdravljaju te svi. Tvoja Ruža. Denkmalstrasse 25, Kruševac. B. 1101

KOSTI KNEŽEVIĆU, pukovniku. — Molim vas čiča Kosta, javite mome Stojanu, da sam sa djecom i majkom zdravo u Rutevcu, ali u velikoj oskudici. Novac neka pošalje što prije preko Budimovića knjižara u Kruševcu, za mene. Pozdrav vama i Stojanu. Hristina Stojana Ilića, Rutevci—Kruševac. B. 1102

Gospodinu MILUTINU UROŠEVIĆU, Ženeva. — Molim vas, da me izvolite izvjestiti za moga muža Hristifora Kocića, upravnika poreskog odjeljenja, koji je otišao sa kasom iz Broda. Novac neka mi odmah pošalje, jer sam u oskudici. Leposava Kocićka, Kolonenstrasse No. 1, Kruševac. B. 1103

Gospodinu KOČI LJOTIĆU, Ženeva. — Molim vas, izvjestite Ministarstvo Narodne Privrede da mi pošalje platu moga muža Blagoja Milovanovića, nastavnika poljske privrede u Rakovcu, pošto nisam nikakvu platu primila od mjeseca decembra 1915. god. a u velikoj sam oskudici za novac. Persida Milovanović. Kruševac, Bagdalastrasse No. 11. B. 1104

MILETI NOVAKOVIĆU. — Ja se nalazim u Kruševcu, zdrava sa Danicom, u velikoj sam oskudici za novac, ako možeš pošalji što prije. Mara se je venčala za Zdravka Cvijića. Aleksander je u Češkoj. Šta radi Radosav i Milija? Znaš li što za Milosava, Blagoja i Djurdja? Perka Novaković, Schulstrasse No. 71, Kruševac. B. 1105

KOČA LJOTIĆ, Ženeva. — Molimo, da se g. Vladi Markoviću, direktoru Srp. Drž. Želj. dostavi slijedeće: Poštovani kume! Apelujem na vašu dobrotu i milosrdje, i molim vas za pomoć, jer sam ostala kod kuće sama sa djetetom dok je Milutin otišao, u istom stanju se nalazi i Lenka, žena Ivana Sandića, željezničara, koja je kao što vam je poznato opterećena djecom. Nadamo se da ćete učiniti sve, da bi nam se poslala kakva pomoć. Unaprijed zahvalne: Andja Milutina Sandića, telegraf. i Lenka Ivana Sandića, željezničara, Unterstrasse No. 9, Kruševac. B. 1106

Gospodinu MILUTINU UROŠEVIĆU, Ženeva. — Vašu kartu dobila sam, hvala vam, sada molim, javite mome Jovi slijedeće: Dragi Jovo! Tvoje karte dobijam, sretna sam što si mi zdrav, i u buduće piši na istu adresu. Javljam ti o novcu, da je Ćira primio oko 300 kruna, to mi nije dao, jer je zadržao za dug, ostalo kaže nije dobio, a ti traži gdje je taj novac. Od zet Boška javila sam ti oglasom u broju 298. koliko sam svega primila, iz Aleksandrovca sam dobila oko 160 kruna. Slobodančetovu sliku šaljem ti, javi mi o prijemu. Miju sam tražila, oni mi ga ne daju. Iz blagodarnosti što sam djetetu želela samo dobro, i kada je ljekar kazao da mu je najpotrebnije selo, odmah sam ga poslala, sad mi se vraća s tim, što mi ga više nikako ne daju, jer tvoja cijela familija u njemu gleda samo opasnu maćiju. Čiča je izjavio, da mu je cilj da djete zatekneš živo. Odredi koliko da mu šaljem za izdržavanje. Znaj da se o meni ovamo niko ne stara, sem Boga i mame, koje da mi nije, ja danas nebi ni bila živa. Za Miodraga i Slobodana brinemo da li su zdravi? Braca Miloradov otac je u Austriji, ostali su mu svi zdravi. Javi se preko „Beogradskih Novina", ako možeš. Voli te i misli uvijek na tebe tvoja Kosa. Vama g. Milutine ostaje blagodarna Kosa. J. Pavlovića, Süd-platz No. 11, Kruševac. B. 1107

Gospodinu KOČI LJOTIĆU, Ženeva. — Molim vas da izvjestite moje sinovce: Pavla Tripkovića, redova I. čete, III. bataljuna, XII. puka; Dušana Tripkovića, mašin-bravara srpske državne radionice u Nišu i Mihajla Tripkovića, koji je 15 godina star, sa srpskom vojskom otišao. Da smo kod kuće svi zdravi, i da mi se oni češće javljaju, svega sam od njih jedan izvještaj dobio. Unaprijed vam blagodari Ilija Tripković, trgovac, Kruševac. B. 1108

AVRAMU DRAGOJLOVIĆU, majoru, komandantu II. puka, III. poziva, moravske divizije. — Svi smo zdravi, dobih jednom dvesta šezdeset leva, novac ne šalji, češće piši preko gospodina Vučka Vučkovića, trgovca iz Kruševca. Jesu li živi: Stevan Ladjevac, Mihajlo Veljković, Milorad Kostić i Gligorije Popović. Familije su im zdrave no u velikoj oskudici. Pozdrav od sviju. Julijana. B. 1109

Gosp. KOČI LJOTIĆU. — Molim vas, izvjestite slijedeće: Dušana Stajkovića, željezničkog kaplara, Mihajla Živkovića, artiljerijskog podnarednika, Dragutina Živkovića, vozara, Stojana Vasiljevića, komordžiju, Milana Vasiljevića, pješaka i Pavla Pavlovića, artiljerijskog kaplara, svi iz Bele Vode. Izvještavam vas da smo svi živi i zdravi i pozdravljamo vas. Petar Stajković. B. 1110

Gospodinu MOMČILU PASTROVIĆU, Ženeva. — Moli vas Lepa, da javite Žiki, da joj pošalje para. Hranislav da odmah pošalje Anki što veću sumu novaca, samo dvije pošiljke primila. U Prokuplju zdravo sa djecom. Žika i Stazno da piše preko mene pop Ljubi Momčiloviću. Tomanija zdrava sa djecom u Gulihabincu. Dragove karte dobijam, novce primila, svi vas pozdravljamo. Vas grli Juca. B. 1113

Gospodinu MOMČILU PASTROVIĆU I BATI, Ženeva. — Moli vas naša mlekarica, da saopštite njezinom mužu Milošu Kačareviću, naredniku pekarske čete, II. poziva: Tvoju kartu dobila sam. Javljaj se češće, svi zdravo i svi te pozdravljamo. Ruška Kačarević, Kruševac—Lazarica. B. 1114

G. KARAMARKOVIĆU, potpukovniku, Krf. Pročitasmo oglas. Neizkazano radosni, da ste hvala Bogu svi zdravi. Čestitamo vam Božić i novu godinu. Javljajte se češće. Cana, djeca, ja u Kruševcu. Kaja i djeca u Aleksandrovcu, Nina u Beogradu zdrava. Nata, Ognjan u Nežideru, Marko u Aschahu, javljaju se. Primih od tebe dvije, od Miloša jednu pošiljku. Hvala. Jeli to od moga primanja? Tražih platu, Cana penziju. Zauzmi se, da dobijemo. Pozdravljamo i ljubimo sve, Kosara. Gdje je Rada javi. B. 1111

Gospodinu STEVI MOSTARČIĆU, kapetanu, Solun. — Najljubaznije vas molim, izvjestite se o mome mužu Mladomiru Stefanoviću, trgovcu iz Čačka, rezervnom artiljerijskom oficiru, drinskog artiljerijskog puka, II. poziva, o njegovom zdravlju. Izvjestite da smo svi zdravi, neka se češće javlja, jer svi brinemo. Odgovorite preko istih novina. Za vaš odgovor platiti ću vašoj kćeri Ružici. Unaprijed blagodari ceneći vas, Rada Mlad. Stefanovića, Ost-strasse 29, Kruševac. B. 1112

DRAGOLJUBU MARKOVIĆU, Ženeva. — Za Aleksandra Milanovića, učitelja iz Drniša. — Dragi Aco! Zdrave smo ja i Dragoslava. Molim te, da se češće javljaš, da ne brinemo. Novac i sliku primili, veliko ti hvala. Želimo, da se što skorije vidimo. Ljubi te Draga i tvoja mati Marija. B. 1115

SLAVKU DUKANCU, advokatu, Ženeva. — Novac koji ste mi poslali, primila sam. Nemam riječi, da vam izrazim svoju zahvalnost. Bog neka vas nagradi, a ja ću vam biti vječito blagodarna. Ja sam sa babom zdravo, što i vama želim. Javite mi odmah svoju adresu, da bismo se mogli dopisivati. Moja adresa: Stani Dukanac, gimn., Bagdalastrasse No. 9, Kruševac. Mnogo pozdrava šalje vam vaša zahvalna Cana sa babom. B. 1116

Gospodinu KOČI LJOTIĆU, Ženeva. — Molim te, budi dobar, te se izvjesti, pa mi javi preko Budimovića kartom, da li su živi i zdravi moji sinovi: Milivoje Marić, obveznik XII. puka, I. poziva, IV. bataljuna, IV. čete i Borisav Marić, regrut, a njima javi, da smo na domu dobro. Unaprijed ti blagodari i pozdravlja Boško Marić iz Šavrana kod Kruševca. B. 1117

Gospodinu MILOVANU RADOTIĆU, policijskom činovniku, Ženeva. — Dragi Milovane! Danas sam došla u Kruševac, i primila sam tvoje pismo. Ja i Dragi zdravi smo i živimo u Ražnju. Šalji novac i dalje preko Markovića, a on mi je deo svega jedan put. Piši i dalje preko g. Čede. Sida i Dragi Radotić. B. 1118

Gospodinu BOŽIDAREVIĆU, podpukovniku, — Molim vas gospodine, da me izvjestite za moga sina Ljubisava Vukovića, kao seiza, što je čuvar konja upravnika vojne bolnice gospodina podpukovnika Dragomirovića, sa vama je otišao iz Obilićeva i odveo njegovoga konja. Molim vas, da mi javite o njemu, jer mi se samo sa dvije karte javio. Unaprijed vam blagodare njegovi roditelji. Milorad Vuković. Neka javi i o njegovom bratu Stanislavu. Kraljevostrasse 114, Kruševac. B. 1119

SVETISLAVU PRENDIĆU, Ženeva. — Pisala sam ti, da smo zdravi i još svi u Varvarinu. Tvoje anonse odavno nema, da li ste zdravi? Javite. Molim te, pošalji mi od moje penzije što veću sumu, treba da dodjem do svoga novca, jer Rista je i suviše svima davao. Za ujka Slavu brinem, ništa ne znam za njega, od kako je otišao. Raspitaj za njega na Mikinu adresu: M. Ž. Rue de la Falic Regnault 78, Paris, i javi mu, da kući nisam nikako mogla do odem. Svi vas mnogo pozdravljamo. Jela. Varvarin. B. 1120

PREMOVIĆU, Ženeva. — Vaš nas oglas mnogo obradovao. Mi smo zdrave, novac nam je potreban. Mila ljubi svoga dragog tatu. Manja Djordjević i Lucija. Aleksandrovac kod Kruševca. B. 1120a

ZÜRICHER BUREAU FÜR AUFSUCHUNG, VERMISSTER. — Molim za izvještaj o mome mužu Vojislavu Simonoviću iz Beograda, sedlaru u IV. konjičkom puku. Molim izvjestite moga muža, da sam u oskudici za novac. Stamena Simović, Bačina, Kruševac. B. 1121

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim Vas, gospodine Aćimoviću, da poradite, da se imenovanim osobama, koje su u oskudici, pošalje pomoć, na ime invalidske podpore, koju su primali već ranije i to za:
LAZARA NASTIĆA, broj rešenja 2813.
MILICU B. MILIĆA, broj rešenja 5369.
MARIJA B. GJORDJEVIĆA, broj rešenja 5371.
KADIVKU Ž. DŽATIĆA, broj rešenja 2229.
JEGDU V. VELJKOVIĆA, broj rešenja 17740.
Ja sam Vam ranije javio kartom, da pošaljete što veću pomoć od penzije moje majke Aleksije, broj knjižice sam Vam javio, i moje plate, i ovom prilikom Vas za isto molim. S pozdravom Ljubiša Urošević. Trstenik, Velika Drenova. B. 1122

G. BUDIMIRU JELIČIĆU, Ženeva. Vašu kartu dobila sam, u kojoj me izvještavate, da ste moje pismo poslali Dušanu. Hvala. Molim Vas, ovaj oglas uputite Dušanu. Dragi Dušane! Mi ovdje i naši u Aleksandrovcu smo zdravo, što i tebi želimo. Novac primila sam od Borke. Primila sam 200 kruna od teče za mene i Radu, što si poslao preko Expos'ture peštanske Banke u Beogradu. Pošalji mi tvoju sliku. To je Račina želja. Sa najljepšim i najiskrenijim željama čestitam ti nastupajuće praznike. Piši, da ne brinem. Mnogo te pozdravlja i voli tvoja Borka Popović. Kruševac, Denkmalstrasse 28. B. 1123

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Stanimira Mihailovića, peš. majora. Molim te Stanimire izvjesti moga Janka, da sam primila njegovu kartu, kojom me izvještava, da mi je poslao 2400 kruna, dok sam ja do sada svega primila 1800 kruna. Neka za ostali novac reklamira i u buduće mi šalje redovno, pošto mi je novac nužno potreban. Ja, Mikica, Jovanka, Duško i Miodrag kao i ostali naši, svi smo zdravi. Vidi za našega Dušana, da se i njemu pošalje kakva pomoć, on je ovdje u Obiličevu, i do sada ništa nije primio. Tebe, Janka i sve naše mnogo pozdravlja tvoja svastika Dara. Obiličevo. B. 1124

G. NIKOLI B. JELIČIĆU, Ženeva. Dragi Nikola! Vaše tri originalne karte dobio sam. Ja sam sa Rosom Milićevićevom i Rumenom Nedeljkovom izvršio Vaš nalog. Zato Vas molim, naredite Nedeljku neka izda mome Stovjanu 500 dinara. Dalje, ja sam sa mojima zdrav. Ako Vam je moguće, izvjestite moga Stojana, da smo svi zdravi i živi. Šta se pak tiče moga Milana, on se sada nalazi u Austriji. Kažite molim Vas Koči Ljotiću, neka mu pošalje poštom malo duvana, konzerve i koji lebac, jer mi Milan tako piše. Što me pitate za Todora, on je ovde živ i zdrav, u ostalom Lazu, Koču, Paštrovića batu, Bogdana i ostale naše prijatelje. Pozdravlja sve Vas Vaš Milun Simić. B. 1125

Mih. II. Ristić, - Čačak.

Gospodinu **Svetozaru Mojkoviću**, direktoru gimnazije iz Čačka. Molim vas lijepo budite dobri, pa izvjestite moga sina Ratka Penezića, profesora iz Čačka, da sam sa ženskim djetetom u oskudici i neka pošalje novaca koliko može. Njega pozdravlja, a vama blagodari Cana Penezić, Čačak, Deakstr. 30. R 540

Gospodinu **Djoki Kostiću**, sudiji, Ženeva. Molim vas lijepo za izvještaj o mome mužu Boži Vasiljeviću-Nikoliću, advokatskom pisaru iz Čačka, obvezniku podnaredniku municione kolone 10. puka, 2. poziva, o kome odavna nisam dobila izvještaj. Zdravo sam, ali u novčanoj oskudici. Stana Nikolić, Čačak, Kövesstr. 23. R 541

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim vas lijepo uputite po 1 kartu jedinicama dole imenovanih mojih sinova i raspitajte se za njih, pa me o rezultatu izvjestite i to za: Jevtu Jevtovića, obveznika 8. baterije, 3. diviziona, 4. artiljerijskog puka, Ljubinko Jevtović, obveznik 4., 3., 18., 1. i Ljubivoje Jevtović, regrut posljednje partije, 10. pukovske okružne komande. Unaprijed blagodari i troškove priznaje Draginja Sretena Jevtovića, Gojna Gora, Požega, Užice. R 542

Gospodinu **Stevi Aćimoviću**, Ženeva. Povodom vašeg oglasa u „Beogradskim Novinama" čast nam je izvjestiti vas, da se nalazimo u oskudici i da nam je što brža novčana pomoć neophodno potrebna.

Mica Dobriv. Cukavca, šefa željezničke stanice u Čačku, sa 1 djetetom. Kaiser Josefstrasse 3.

Jovan Milovanović, stariji, mašinovodja državne željeznice, Čačak, Kaiser Josephstr. 3.

Natalija Petra Stojanovića, šefa stanice iz Obrenovca sa petero djece, Čačak, Mackensenstr. 22.

Darinka Dušana Apostolovića, računoispitača iz Čačka sa 6 osoba, Kövesstr. 15.

Radovan Vasiljević, sekretar načelstva čačanskog sa djecom, Mackensenstr. 25.

Milan Jovanović, arhivar čačanskog prvostepenog suda, Burijan 15.

Živojin Jov. Mladenović, praktikant sr. trnavskog, Kaiser Josefstr. 4.

Milovan Ilić, mašin. bravar niške željezničke radionice sa 5 članova porodice, Čačak, Mackensenstr. 15.

Milan Čuružanin, saobraćajni pripravnik niške željezničke stanice sa 3 člana porodice u Čačku, Mackensenstr. 15.

Miloš Pavlović, mašinski bravar niške željezničke radionice sa 4 člana porodice. Čačak, Radetzky 67.

Ikonija Ljubomira Ceramilca, zidara u sekciji željeznica Stalać-Užice, sa 4 djece. Deakstr. 30.

Nata Radisava Pavlovića, desetara željezničkog u Čačku, sa troje djece. Radetzky 40.

Stana Stanoja Spasića, čuvara pruge u Čačku, sa 2 djeteta, Radetzky Nr. 101.

Lazar Ilić, služitelj 8 sekcije željeznice Stalać-Užice, sa ženom i djetetom, Čačak, Kövesstr. 4.

Jovan Petković, služitelj čačanskog poreskog odjeljenja sa ženom i petero djece, Čačak, Fehervarystr. 9.

Stevan J. Djordjević, penzioner i otac, u oskudici sa ženom i bolesnim sinom, Čačak, Kövesstr. 53.

Radovan Knol, zidar 8 sekcije državne željeznice Stalac-Užice, sa ženom i dvoje djece, Kövesstr. 15., Čačak.

Dimitrije Tošić, radenik zidarski 8 sekcije željeznice Stalać-Užice, sa ženom i četvero djece, Čačak, Franz Josef 62.

Jezdimir A. Djunović, praktikant čačanskog prvostepenog suda, tjelesno nesposoban za svaki fizički rad, sa stanom Kaiser Wilhelmstr. 7.

Natalija Rabrenović, praktikant sreza trnavskog, okruga čačanskog, sa majkom, Čačak, Kaiser Josef 9.

Miloš Stanković, zidar 8. sekcije, željeznice Stalac-Užice, Čačak, Andrasystr. 4.

Krstina Alekse Perkovića, služitelja čačanske željezničke stanice, sa petero djece, Čačak, Radetzky 57.

Rosa Andrije Karličića, služitelja željezničkog u Čačku, sa šestero djece. Muž joj je zarobljen, Čačak, Radetzky 170.

Mileva Stevana Stevanovića, magazionera pri čačanskoj željezničkoj stanici sa šestero djece.. Muž joj se nalazi u Ugarskoj. Čačak, Burianstr. 10.

Radojka Drage Petroševića, kočničara na pruzi Stalać-Užice. Stanuje u selu Balugi, sr. trnavski, okrug čačanski sa 4 osobe u kući.

Jovanka Karličić, Čačak sa jednim djetetom, Radetzky ul. 116. moli, da joj se pošalje invalida, koju je primala u 30 din. mjesečno na blagajni okr. čačanskog. Knjiga blag. str. 119. br. 51-915. R 536

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, za gospodina Žiku Kneževića, okružnog blagajnika iz Čačka. Blagodarmi na izvješću o mome mužu Alempiju Grboviću i molim da ga izvjestite da sam i ranije dobila izvješće o njemu i da smo kod kuće svi zdravo. Neka se češće javlja. Njega pozdravlja, a vama blagodari Vidosava Grbovića, Čačak, Radetzky 95. R 537

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim vas lijepo za izvještaj o svome sinu Milanu Stefanoviću, obvezniku 2. čete, 4. batalj., 10. puka, 1. poziva šumadijske divizije. Blagodari Ana Stefanović iz Miokovaca, okrug rudnički. R 538

Vidojkoviću, Paraćin, za gospodju Daru Božidara A. Protića, rezervnog inžinjerskog poručnika. Draga Daro! Danas dobih od Bože kartu, u kojoj mi javlja, da su on Sava i Voja zdravo. Boža do sad ti poslao četri stotine kruna. Javi mi istim putem, koliko si do sad primila, pa ću mu ja odgovoriti. Mi smo svi zdravi i pozdravljamo te sa prijom. Tvoja zaova Kosara Stojanovićka, Čačak, Radetzky Nr. 71. R 539

Petru Jovanoviću, šefu pošte Nr. 92. Pero! Molim te izvjesti o Dragoljubu i svima mojima kao i o: Dimitriju Aleks. Milićeviću i Strajinu Simoviću, regrutima iz Dragojevca, Svetolika Rajkovića, regruta iz Mirosaljaca, Panteliji Milivojeviću iz Dragojevca, obvezniku 1. poziva, 10. puka, Milenku Poledici iz Trešnjevice, obvezniku 5. prekobrojnog puka, 1. poziva, Miljka Božovića iz Dragojevca, obvezniku 3. poziva, 10. puk, Matiji Simoviću iz Dragojevca, 10. puk, 3. poziv, Sredoju Radojičiću, 5. aktivni puk, 2. poziv, Milošu Ičeliću iz Cerove, a on da javi za Ljubomira, 1. batalj., 10. puk, 2. poziv. Tvoji su kućani zdravi Pozdravlja te Stojanka D. Ocokoljićka, učiteljica iz Mirosaljaca, srez dragačevski. R 543

Gospodinu **Miši Trifunoviću,** narodnom poslaniku, Ženeva. Najučtivije vas molim, da se zauzmete, da mi se što prije pošalje na račun moje plate što veća suma novaca, jer sam sa roditeljima i sestrom u oskudici. Godišnja plata 1300 dinara. Unaprijed blagodari Milica Kutlešićeva, učiteljica, Arilje. R 544

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Ženeva. Dole imenovana lica mole vas, da podejstvujete, da im se pošalje invalidska potpora i to:

Zdravko M. Pantelić iz Dučalovića, srez dragačevski, okrug čačanski, primao na blagajni okruga čačanskog 30 din. mjesečno, knjiga blagaj. list 33, broj 288. Nr. Blag. 5161-915.

Mara udova Jovana Damjanovića-Domanovića iz Lisica, srez dragačevki, okr. čačanski, primala na blag. poreskog odjeljenja u Guči 30 din. mjesečno. List knjige 20, br. 204.

Julka Radivoja Živanovića iz Negrišora, srez dragačevski, okrug čačanski, za poč. muža Radivoja. Riješenje još nije dobila. Sa troje sitne djece.

Ljubinko Gajević iz Dučalovića, srez dragačevski, okrug čačanski, primio 30 dinara invalide po riješenju Nr. 12.553 na kasi dragačevskog poreskog odjeljenja. R 545

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Ženeva. Dole imenovani nahodeći se u oskudici mole vas za dejstvo, da im se pošalju plate, penzije i invalide:

Mileva Milije Markovića, skretničara na pruzi Stalać—Užice, sa troje djece. Čačak, Deakstr. 26.

Anka Rade Petkovića, blagajnika poreskog odjeljenja, sa jednim djetetom. Pisati a eventualno i novac poslati na adresu Lenka Djordjević, Čačak, Mackensen 22.

Jelena Trifuna Obradovića, magacionera sekcijskog, sa četvero sitne djece. Čačak, Mackensenstr. 37.

Aleksander Milošević, učitelj iz Ježevice, sr. trnavski, okrug čačanski moli, da mu se pošalje plata, jer je u oskudici sa ženom i djetetom.

Desanka A. Milošević, učiteljica iz Ježevice, sr. trnavski, okrug čačanski moli, da joj se pošalje plata, jer je u oskudici.

Radoš Blagojević, bravar sekcije čačanske željezn. stanice, sa ženom i šestero djece ispod 12 god. Čačak, Mackensenstr. 29.

Julka Živka Matovića, stalnog čuvara pruge, u Čačku sa 1 djetetom. Stanuje u selu Trnavi, sr, trnavski, okrug čačanski.

Mijailo Nedeljković, služitelj čačanskog prvostepenog suda, sa ženom i dvoje djece. Čačak, Kaiser Wilhelmstr. 10.

Radivoje Krečković, monter i nadzor. mostova pri upravi za gradjenje državnih željeznica. Čačak, Erzherzog Friedrich 16.

Zorka Vlajka Radonjića, služitelja pošte čačanske, koji je u Madjarskoj. Ima jedno dijete. Čačak, Andrasystr. 6.

Julka Ljube Milovanovića, familija iz Čačka, Čačak, Grilparzerstr. Muž joj je sa vojskom.

Fortunato Trentino, desetar željezn. sekcije Br. 8., sa ženom. Stanuje u selu Roščima, srez preljinski, okrug rudnički.

Mileva M. Simićeva iz Čačka, moli za invalidsku pomoć, koju je primala na kasi blagajne okruga čačanskog. B. br. 9558.-915, str. 4, Br. 41.-915., jer je u oskudici, a otac joj je interniran.

Kovina počivšeg Milorada Milovanovića iz Miokovaca, srez Ljubić, okrug rudnički moli, da joj se pošalje invalid. pomoć, koju je primala na kasi poreskog odjeljenja sreza Ljubić. Nr. 9253.-914. U oskudici je sa troje djece.

Krstina udova poč. Miloja Rovčanina iz Čačka sa dvoje djece. Primila invalid. potporu na blagajni okruga čačanskog 30 dinara mjesečno. B. br. 6286.—915. Radetzky ulica, Čačak.

Mileva udova Borisava Ristića sa troje djece. Inval. pomoć 30 din. mjesečno. Blagajna okruga čačanskog Nr. 5161.—915. Mackensenstrasse 34.

Perka udova Mihaila Tanasijevića iz Čačka sa dvoje djece. Karl Franz Josef ul. 62. Riješenje kod blagajne okružne čačanske.

Angelina Ilije Stankovića iz Čačka sa 1 djetetom. Primala invalidsku pomoć u 30 din. na blagajni okruga čačanskog. Riješenje Nr. 7120.—915. Čačak, Radetzky 75. R 546

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Ženeva. Molim vas lijepo za izvještaj, je li živ i zdrav moj brat Radomir Dimitrijević, apotekar iz Kruševca, jer se nikako ne javlja. Unaprijed vam blagodari i poštuje vas njegova sestra Natalija R. Ostojić, Čačak. R 547

Radosavu P. Simiću, sveštenıku iz Pranjana, Ženeva. Sa svima mojima zdravo sam i dobro. Gdja Leposava sa djecom zdravo je. Dao sam joj 600 din. i u buduće ću joj davati, koliko bude potrebno. Prija Draga sa djecom i prija Andja zdravo su. Sve pozdravlja, Miloš Prodanović. R 548

Jovanu Premoviću, Ženeva. Sa pozivom na vaš oglas broj 3609 u br. 313. „Beogr. Novina", molim vas, da izvjestite Budimira i Vitomira Djordjevića, da su Radojka i Kovina sa djecom. Stamena Popovića takodjer je zdravo i pozdravlja Janačka. Miloša Nikolića pozdravlja Milena. Budimir neka pošalje novac preko Mih. II. Ristića. Njih pozdravlja, a vama blagodari Radojka Djordjević, Banjica, Čačak. R 549

Jovanu Premoviću, Ženeva. Makrena Vojinovića iz Ježevice, srez trnavski, okrug čačanski moli za izvještaj o svome mužu Božidaru Vojinoviću, podnared., 1. četa, 1. bat., 10. puk, 2. poziv.

Manojlo Madžarević iz Mršinaca, srez trnavski, okrug čačanski, moli za izvještaj o svome bratu Svetozaru Madžareviću, obvezniku 4. četa, 1. bataljun, 19. puka kadrovskog.

Sa pozivom na vaš oglas br. 3612. u „Beogr. Novinama" broj 313. molim vas, da izvjestite moga muža Milentija Buzadžića iz Miokovaca, okrug rudnički, da smo kod kuće svi zdravo. Neka se češće javlja i neka javi za Vojina. Svi ga pozdravljamo. Mileva Buzadžić, Miokovci, okrug rudnički. R 550

Gospodinu **Saši-Aleksandru I. Bradiću,** vojnom svešteniku, Ženeva. Mili moj brate Sašo! Kako sam srećna i zadovoljna, kad si mi ti kao i moj Milan zdravo. Dobila sam tvoje pismo. Ja sa djecom sam zdravo, jedino mi je svekrva stalno bolesna. Majka je bila kod mene neki dan. I oni su svi u Medvedji zdravo i dobro, zato za njih ne brini. Sašo molim te, da mi učiniš ovo: kod mene stanuje gospodja Vukosava Tanasijević, učiteljica iz Goraćića, pa te moli, da primiš njenu platu, koju nije primila od oktobra 1915. i da javiš njenom mužu Miljku, kapetanu 2. prekobrojnog puka, kombinovane divizije, da je ona zdravo sa mamom, ali u oskudici, zato da joj odmah pošalje što veću sumu novaca, i to preko gospodina Srete Mihailovića, prote. Milana i tebe moj mili brate pozdravljaju i vole djeca i tvoja sestra Persida M. Popović, Zablaće, Čačak. R 551

Gospodinu **Mihailu Čoliću,** Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo, da budete dobri, da pribavite izvještaj o slijedećim licima i da me ovim putem izvjestite, a sve troškove, koje oko ovoga pričinite javite, da položim vašoj porodici ovamo: Stevan M. Ćosić, kapetan II. klase, 3. puk, 2. poziv.

Milisav Bajić iz Pilatovića, 1. četa, 4. bat., 10. puk, 1. poziv.
Petar Pavlović, mitraljesko odjeljenje, 5. prekobrojni puk.
Savko Maslać, 2. četa, 4. bataljun, 17. puk, 1. poziv.
Svetozar Božić, 4. četa, 1. bat., 10. puk, 2. poziv.
Milenko Božić, mitraljesko odjeljenje 10. aktivnog puka.
Bogdan Bogdanović iz Pilatovića.
Sreten Pavlović, regrut posljednje partije 10. puka, okružne komande.
Radenko Pavlović, regrut posljednje partije, 10. puka.
Rajko Pavlović iz Pilatovića, regrut 10. p.
Dragoljub Milićević iz Pilatovića, 4. četa, 1. bataljun, 2. puk, 3. poziv.
Milisav Bukvić, glavni konjski depo, šumadijske divizije.
Rajko Milisavljević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 1. poziv.
Rajko Udovičić, 1. četa, 2. bataljun, 3. poziv, debarski puk.
Miloš Luković, 5. prekobrojni puk, 1. bat., 1. poziv.
Gojko Maslać, 3. poljska baterija, drinska divizija.
Tihomir Marinković, 1. dopunski bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Bogosav Janković, 4. bataljun, 10. puk. 1. p.
Dušan Jovičić iz Pilatovića, 17. puk, drinska divizija.
Milija Nedeljković, 5. prekobrojni puk, 1. p.
Stanoje Pavlović, vozar haubičke baterije.
Ljubisav Mijatović, 10. puk, 3. poziv.
Milovan Pavlović, 2. haubička bater. gradskog odreda, 1. poziv.
Radivoje Tešović iz Kruščice, 4. puk, 2. poziv, drinska divizija.
Dragomir Grković iz Lopaša, dopunski divizion, 2. poziv.
Milenko Dimitrijević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Milan Tanasijević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Dragojlo Božović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Dušan Stefanović, 3. baterija, 1. div., 2. poz.
Dragutin Krlović, 4. četa, 5. prekobrojni puk.
Miljko Dimitrijević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 3. poziv.
Milija Božović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 1. poziv.
Ljubisav Božović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Stojan Bulić, regrut, 10. aktivnog puka.
Milija Ljubičić, regrut 10. aktivnog puka.
Petar Golubović, regrut 10. aktivnog puka.
Bogić Živanović, regrut 10. pukovska okr. komanda.
Milan Milosavljević, 1. četa, 1. bataljun, 11. puk, 1. poziv.
Milovan Tanasijević, 3. četa, 1. bataljun, 11. puk, 1. poziv.
Savko Bojić, kaplar, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk kadrovski.
Budimir Dimitrijević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk kadrovski.
Ilija Rosić, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk kadrovski.
Strain Janković, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk kadrovski.
Božidar Tanasijević, 3. baterija, 1. divizija, 4. artiljerijski puk.
Milojko Ljubičić, 4. artiljerijski puk, marveni bolničar, 1. poziva.
Milenko Grković, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Milovan Popović, intendantski voz.
Perko Ljubičić, marveni depo šumad. div.
Vučko Popović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv
Nenad Gligorijević, 11. puk, 1. poziv.
Milan Jovičić, 1. četa, 10. bataljun, 2. p.
Jovan Čolić, 5. prekobrojni puk.
Dobrivoje Čolić, V. prekobrojni puk.
Radenko Rosić, 10. puk, 1. poziv.
Dobrivoje Jovanović, 2. prekobrojni puk, kombinovane divizije, 1. poziv.
Milisav Jovanović, 2. četa, 2. batalj., 2. prekobrojni kombin. puk.
Dragoljub Milićević iz Prilipca, 4. četa, 1. bataljun, 5. prekobrojni puk, kombin. div.
Božo Jovanović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 1. poziv.
Svetozar Jovanović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Vasilije Jovanović, 4. četa, 1. bataljun, 10. aktivni puk.
Milivoje Majstorović, 4. četa, 1. bataljun, 10. aktivni puk.
Stevan Vasiljević, narednik, 1. četa, 1. bat., 10. aktivni puk.
Aksentije Jakovljević, komordžija 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 1. poziv.
Tihomir Jakovljević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Miloš Jakovljević, poljska baterija 11. puka, 1. poziva.
Milovan Jakovljević, 2. četa, 2. bataljun, 5. prekobrojni puk, 1. poziv.
Milosav Antović, mitraljesko odjeljenje 2. puka, kombinovane divizije, 1. poziv.
Živko Majstorović, vozar municione kolone, kombinovane divizije, 1. poziv.
Radomir Antović, regrut, aktivnog 10. puka iz Prilipca.
Pavle Kovačević, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 3. poziv.
Nikola Jovanović, 3. četa, 1. bataljun, 11. puk, 1. poziv.
Stevan Jakovljević, 4. četa, 1. bataljun, 10. aktivni puk.
Milenko Majstorović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 3. poziv.
Milija Majstorović, 3. četa, 3. bataljun, 11. puk, 1. poziv.
Radisav Majstorović, 5. prekobrojni puk, kombinovane divizije, 1. poziv.
Milić Jakovljević iz Prilipca, podnarednik podoficirske škole.
Dragić Nidžović, 4. četa, 1. bataljun, 10. puk, 2. poziv.
Nedeljko Grković, komordžija, 19. puka, 1. poziva.
Bogoljub Milisavljević, poljska baterija, šumadijske divizije, 1. poziv.
Jovan Milisavljević, 2. prekobrojni puk, 1. poziv.

Blagodari i pozdravlja Tanasije Maslar, predsejdnik opštine prilipačke, Guča, Čačak. R 552

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Dole imenovana lica nalaze se u oskudici, pa vas mole za dejstvo, da im se pošalju invalide i plate:

Radosava udova poč. Budimira Belopavlića iz Goričana, okrug čačanski, bivši rezervni pporučnik 19. puka, I. poziv. Moli za invalidu. Ima dvoje djece. Akta se nalaze na rešenju kod čačanskog prvostepenog suda.

Jerosima ud. Miluna Krstića iz Krstaca, okrug čačanski sa jednim djetetom. Primala 30 dinara mjesečno invalide na kasi blagajne okruga čačanskog.

Stajka ud. Dragutina Lazovića, okrug čačanski, sa dvoje djece, moli, da joj se pošalje invalidska pomoć, koju je primala u 30 dinara. Rešenje se nalazi kod blagajne okruga čačanskog.

Živojin Milošević, desetar pruge 8. sekcije u Čačku moli za platu. Stanuje u selu Mrsaću, srez Žički, okrug čačanski.

Branislav Pešić, služitelj rasadnika sreza trnavskog moli, da mu se pošalje plata, jer je u oskudici. Čačak, Gablenzstr. 14.

Jovanka Pešić, udova, Čačak, moli za platu njenog sina Radovana Pešića, služit. sreza trnavskog, koji je na ratištu, a nju je ostavio sa dvoje sitne djece. Stan Gablenzstr. 14.

Stanoje Djudić, služitelj pošte čačanske, Kövesstr. 37, moli za platu, jer je u oskudici sa ženom i dvoje djece.

Zorka Vlajka Radonjića, služitelja pošte čačanske, Andrasy ul. 6, sa 1 djetetom, moli za muževljevu platu. Muž joj se nalazi u Madjarskoj. R 552a

Gospodinu **Andriji Protiću,** Ženeva. Viliman Tomašević iz Zeoka moli vas, da ga ovim putem izvjestite, je li živ i zdrav njegov sin Dragić Tomašević, obveznik 2. čete, 2. bataljun, 2. prekobrojni puk, kombinovane divizije, 1. poz. Unaprijed blagodari i pozdravlja.

Krsta Popović iz Zablaća moli za izvještaj o njegovom sinu Tihomiru K. Popoviću, obvezniku 2. četa, 3. bataljun, 11. puka, 2. poziva. Unaprijed blagodari. R 553

Dragomir Konjević, Užice.

JOVANU R. JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas najpokornije dostavite mome mužu Milanu Miloradoviću, obvez. zanat. čete, drin. div., I. poz. slijedeće: Dragi Milane! Tvoja 2 oglasa pročitala sam, i tvoje 3 karte dobila sam, koje su nas mnogo obradovale. Ja i djeca smo zdravo. Sa radnjom radim po malo. Milane javi nam za brata Peru, regrut 1896 godine, jer mi do danas ne znamo za njega. Primi pozdrav od sviju naših, a najviše od djece i mene, tvoja Mileva. Užice XII.-13. Kj. 155

JOVANU JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas, dostavite Jovanu Telebakoviću, učitelju iz Krnjeva, vojnik II. čete, II. bat., 8. puka, III. poziva dun. div. slijedeće: Da je njegova supruga Mara zabrinuta, što se ne javi lično, da je potrebno, da joj što prije pošalje novaca, jer joj je vrlo potrebno, ona se nalazi u Krnjevu. Javite Dragoljubu i Krsti Telebakoviću, da su njihovi svi zdravo, kao i ostali naši i Radovi. S poštovanjem Nikola Telebaković, Užice Kj. 156

JOVI JOVIČIĆU, za Živana Stankovića, kapetana 17. puka, drin. divizije. Dragi Živane! Poslati novac sam primila. Ja sam zdravo sa Micom, kuma Drage Nik. Jovanovića. Znaš li šta za njene, javi. Šta je sa Životom i Milicom, jesu li sa njima, jesu li zdravo? Javi za tvoga vojnika Matiju Kusturića, i njegovog druga Milana Gmizovića. Sve vas toplo ljubi vaša majka Persa, ul. III.-41. Kj. 157

JOVI JOVIČIĆU, Ženeva. Dragi Jovo! Tebe i ostale Užičane molim, da izvjestite moga zeta Radjena Pekovića, 4. puk, II. poz., ili braću Rista i Milana, da smo mi ovamo svi zdravo i dobro. Radjenov brat Mihailo zdrav u Njemačkoj. Nek javi za Milenku Pekovića, šta je sa njim? Risto nek javi, je li na istom poslu. Familije Brkovića i Borovića zdravo su. Dobrilo je zdravo, o nama nek ne brinu. Pozdrav Rad. S. Petrović, sajdžija, Užice. Kj. 160

MISI TRIFUNOVIĆU. Dragi Mišo! Tvoju sam kartu dobio, i na istu ti odgovaram. Ja sam sa svima mojima zdravo, svi smo u Kremnima. Ja sam primio novac, proto Zaharija i pop Anto takodje. Hvala ti na izvještaju o mojima, i molim te po mogućstvu izvještavaj me češće o svima. Sve vas mnogo pozdravlja pop Rade. Kj. 161

JOVANU JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas, gospodine Jovičiću, dostavite ovaj oglas mome mužu Avramu Karaklajiću, kaplaru pekarske čete, drinske divizije, II. poziva. Na tome ću vam ostati vječito zahvalna. Dragi Avrame! Dobila sam izvještaj o tebi da si živ i zdrav od Mila Veljovog. Svi smo srećni, kad čujemo, da si nam ti živ i zdrav, zato se molimo Bogu i dan i noć, da nam se ti živ vratiš. Mi smo svi zdravi i dobro. Djoka ti je veliki porastao i uvijek moli Boga za svoga miloga tatu zajedno sa svima nama. Javljaj se češće preko „Beogradskih Novina", to nam je najveća sreća, kad čujemo da si ti živ. Svi te mnogo pozdravljamo, najviše tvoja Ljubica. Kj. 162

JOVANU JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas dostavite slijedeće mome sinu Radomiru Čeloviću, časovnič. iz Čačka, da sam ja sa cjelom našom familijom živ i zdrav u Užici, o nama nek ne brine ništa. On neka uzme novaca, ako mu treba, od naših poznatih gradjana, a meni nek javi, da bi ja mogao njihovim familijama ovdje odmah isplatiti. Nek se češće javlja. S poštovanjem Panto Četović, Užice. Kj. 163

JOVANU JOVIČIĆU, Ženeva. Molim Vas izvjestite me, je li živ i zdrav moj brat Radenko Mutavdžić, obućar iz Užica, regrut u V. puku, II. poziva, IV. četa, II. bataljon. Zašto ću Vam biti blagodarna. Zorka R. Grujičić, Užice. Kj. 164

DRAGOLJUB S. ILIĆ, Atina, Grčka, odos Georgin Genadion 66. Dragi brate! Tvoju jedinu kartu dobili smo prije nekoliko dana. Neizmjerno smo srečni, što ste svi zdravi i dobro, i mi smo takodje svi zdravi. Jeremija se za sad nalazi u Doboju u Bosni. Ranka izvjesti da su njegovi svi zdravi i dobro. Jela je primila 150 kruna i jednu njegovu kartu. Mali Dragoljub je i suviše pametan, sad će napuniti 2 godine. Raduje se, da mu dodje tata, ujka i ujnica. Svi vas silno želimo i neizmjerno volimo. Grli vas Draga. Užice, II.-80. Kj. 166

LJUBI DJERASIMOVIĆU, advokatu iz Užica, Ženeva. Molim Vas izvjestite mog muža Vukadina Mićića iz Užica, da sam ja sa djecom živa i zdrava. S poštovanjem Gospava V. Mićića. Užice. Kj. 167

NEDELJKU NIKOLIĆU, nardn. poslaniku, Ženeva. Molim razberi za moga sina Srećka Markovića, Dikića iz Kosjerića, vojn. III. čete, IV. bat., V. puka, II. poz. drin. div., pa me izvjesti. S poštovanjem, Vlajisav Markov.ć-Dikić. Kosjerić. Kj. 168

RADISAVU MITROVIĆU, Ženeva. Mnogo Vam zahvaljujem na izvještaju za mog brata Novaka Novakovića i Mijata Boškića. Ovamo smo svi zdravo i dobro. Zahvaljuje vam Vojin Novaković, opančar iz Užica, i Ignjat Boškić iz Bioske. Kj. 169

MIHAILU ČOLIĆU, Ženeva. Vašu sam kartu primila o izvještaju moga muža, na istu vam mnogo zahvaljujem. Molim Vas lijepo, dostavite ovaj oglas mome mužu. Dragi Nikola! Izvjestio me je gosp. Čolić kartom o tebi, tati, mami i o kum Aleksi, što me je mnogo obradovalo. Za nas ništa ne brini, ja sam zdravo sa Milanom i Boškom, koji je rodjen 31. marta. Milan te često spominje i jedva čeka, kad će mu tata doći. Javi mi jesi li sa tatom zajedno, takodje i njemu javi, da ne brine o nama ništa. Novac mi pošalji po mogućstvu. Javljaj se sa tatom češće. Javi mi za Radojicu Prokića je li živ. Mnogo te pozdravljaju i ljube: Milan, Boško i tvoja Zora N. Ognjanović. Vas gospodine Čoliću molim da me i u buduće o Nikoli i tati izvještavate, na čemu Vam unaprijed blagodari i pozdravlja Zorka N. Ognjanović. Užice. Kj. 170

DUŠANU JOTIĆU, za Stojana Andjelića, sudiju, Ženeva. Dragi moj Stole! Kako si sa zdravljem, djeca žele, da se slikaš i sliku nam pošalješ. Šalji novac, jer mi je i radi mene i radi djece neophodno potreban. Raspitaj molim te za ujka Andru i ujnu Matijaš.ć, gdje su. Prijatelju srdačan pozdrav i zahvalnost na zauzimanju. Djeca željno očekuju svoga tatu i ljube ruku, tebe ljubi tvoja Mila. Stole, molim te raspitaj za Dragišu Ristovića, potkivača, pozicij. bat., III. poziva. Kj. 171

RADISAVU MITROVIĆU, za Nikodija Golubovića, sreskog pisara. Natalija žena Nikole Krstanovića zdravo je sa Ilijom u B. Bašti. Pročitala je izvještaj preko novina, moli da javite, da li je izvještaj zaista za Nikolu, jer u novinama je drugo prezime i V. Banja a ostalo je sve srečito. S poštovanjem Natalija žena Nikole Krstanovića. B. Bašta. Kj. 172

RADISAVU MITROVIĆU, narodnom poslaniku, Krf. Molim Vas izvjestite moga muža Milorada V. Aleksića, učitelja, da smo svi zdravo, i da za nas ništa ne brine. Primili smo do sada oko 640 kruna. Novac nam nije mnogo potreban, zato neka nam ga ne šalje, a on da oskudijeva. Dobili smo do sada nekoliko karti, na koje smo odgovorili. Pročitali smo oglas u novinama, u kome javlja gosp. Miša Trifunov.ć iz Užica za Milorada, da je zdravo. Vaši su svi zdravo. Veoma smo blagodarni na dobroti, koju ste učinili. Prijatelj Mita i prija zdravo su. S poštovanjem, Jula M. Aleksića. B. Bašta. Kj. 173

MILANU MATIĆU, Ženeva. Ja vam od sveg srca blagodarim na izvještaju za mog brata Radomira Jakovljevića, vojnika mitraljeskog odjelenja 5. puka I. poziva drinske divizije. I opet vas prijateljski molim, da me o njemu izvjestite, je li živ i zdrav, a tako isto molim vas izvjestite me i za mog sestrića Milivoja Pavlovića, redova 2. čete 4. bataljona 5. puka I. poziva drinske divizije, je li živ i zdrav. Ostajem vječito blagodaran, Obren Jakovljević, Pohućke, Valjevo. A. 1836-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas nastanite da nam se na ime naših plata pošalje novac, jer se nalazimo u oskudici. Poštuje vas Božidar Šutić, poštar, Gor. Milanovac, IV.-3., Mitra Jankovićka, telefoniskinja, Gor. Milanovac, XIII.-29. A. 1845-8

UREDNIŠTVU „KURIRA". Molim uredništvo „Kurira", da me izvjesti o mome mužu Joksimu Trifunoviću, žandarmu 1. čete kvarta vračarskog. Poslijednji put bio je u Beogradu, je li živ i zdrav, kao i zna li šta o njegovoj braći, Vidoju i Radomiru. Neka nas izvjesti. Izvjestite ga, da smo mi svi živi i zdravi i neka nam se on javi. Njegova žena, Draginja Trifunović, selo Krčagovo, okrug užički. A. 1850-8

Gospodinu MIH. ČOLIĆU, Ženeva, za Radoja Uskokovića. Dragi Raco! Majka, Babeta i ja zdravo smo. Pročitasmo tvoj oglas. Tijana je stvari sačuvala, majka će ići po Božiću, da ih prenese. Dobili smo od tebe i Mila skoro 2000 kruna. Hvala mnogo. Babeta je upravnik „Sirotinjskog Doma" i ima platu i stan tamo. Javi Kosti Sandiću, da su mu roditelji, braća i sestre zdravo. Njegove su karte primili; neka im se češće javlja. Tebe, Mila i Acu svi mnogo pozdravljamo. U školu ne idem. Božidarka Uskoković, Užice. A. 1842-8

Gosp. Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. Blagodarim na izvješću Branislava T. Nikolića u „Beogradskim Novinama" broj 317. od 29. decembra pod brojem 3759. Molim izvjestite Branislava, da mu je mati Jela živa u Drenovi, ali u oskudici. Neka joj pošalje novaca na moju adresu. Molim saznajte i izvjestite me, šta je sa Stevanom Avramovićem, iz Boljkovaca, 3. četa, 3. bataljun, 10. puk, 2. poziv. Od istog Stevana saznati i izvjestiti me, šta je sa njegovim bratom Miloradom i podnarednikom Vitomirom Milovanovićem iz Lunjevice. Molim izvjestite Svetislava T. Popovića, trgovca iz Gor. Milanovca, intendautski voz, šumadijske divizije, da su svi njegovi živi i zdravi i da on što prije javi za njihovoga Radomira, 1. moravski puk, 1. poziva, koji se nikako nije javio. Svetislav neka izvjesti Ljubu Saračevića, trgovca iz Kragujevca, da su mu majka, otac i ostali živi i zdravi. Gosp. Premoviću zahvalan Milinko Todović, trgovac, Gor. Milanovac. A 1847-8

Gdji MIROSLAVI ĆIRIĆKI, Pričev.ć, Valjevo. Oglas pročitah. Jela, majka, ja i djeca zdravo smo u Paraćinu. Milo nam je, što čujemo za Radivoja i vas, da ste zdravi. Rajna i Olga su sa djecom u Pirotu. Pozdravlja vaš Sotir. V. 542

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Konstantina I. Andrejevića. Dobismo 3 karte i oglas. Svi sa snajkom zdravi smo u Paraćinu. Dragi se nikako ne javlja. Opet se javi, da ne brinemo. Ako možeš pošalji novaca. Izvjesti se za Proku Tasića, pporučnika 4. čete, 4. bataljona, 20. puka, I. poziva. Svi te ljubimo. Otac Toša Andrejević-Australijanac. V. 543

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, br. 3293. Za Svetozara Petrovića, kapetana. Pročitali smo oglas i mnogo se obradovali. Mi smo svi živi i zdravi. Za nas ne brini. Sin Milivoje živ i zdrav u Austriji, javlja se. Opet se javi, da ne brinemo. Pozdrav od sviju. Tvoja Randja. V. 544

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim za izvještaj, da li su u životu moja braća: Lazar Marković, obveznik II. čete, III. bataljona, 20. puka, i Jova Marković, komordjija XV. pukovske okružne komande sa sestričem Radomirom Ristićem. Unaprijed blagodari Ljuba Marković, Paraćin. V. 545

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim izvjestite me ovim putem, da li je živ moj muž Marko M. Matejić, učitelj iz Boljevca, blagajnik 14. puka, III. poziva. Njemu javite, da sam u selu Planinici, i da mi novac pošalje. Mara M. Matejića, Planinica, Zaječar. V. 546

MILANU MILJKOVIĆU, Ženeva. — Lazar Djordjev.ć, fotograf iz Zaječara, javlja svojim šuracima, da se sa porodicom nalazi zdravo u Zaječaru. Molim izvjestite moga sina Čedomira Nikolića, pješadijskog podporučnika XIV. puka, I. poziva i mog zeta Jovana Paunovića, pješadijskog kapetana, XV. puka, I. poziva, oba u timočkoj diviziji, da se sa porodicom svi zdravo nalazimo u Podgorcu. Petar V. Nikolić, kafedžija. V 547

MILANU MILJKOVIĆU, Ženeva. — Molim izvjestite me, je li živ moj brat Petar J. Lilić, redov profijant komore, timočke divizije, XX. puka, I. poziva. Cvetko Lilić, Zaječar. V. 548

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Molim izvjestite me ovim putem, gdje se nalazi Mita, da li u Švajcarskoj ili na kakvoj vojnoj dužnosti? Ranije sam čula, da je bio zajedno sa Dragošem, ali ne znam gdje. Kažite Miti, da se lično javi, a takodje i za zet Milovana neka javi. Unaprijed blagodari i pozdravlja Dara M. Ilića, Paraćin, I./83. V. 549

MILUTINU STANOJEVIĆU, Ženeva. — Molim, izvjestite me ovim putem, da li je živ moj sin Ivan M. Stevanov.ć, svršeni djak IV. razreda gimnazije i gdje se sada nalazi. Čuo sam, da je sa g. Stamenkovićem, advokatom, bio do Vučitrna živ i zdrav i od tada više nikakva glasa o njemu. S poštovanjem Mihajlo M. Stevanović, penzioner, Zaječar. V. 550

MILOŠU JEČINCU, kapetanu I. kl., adjutantu timočke divizije. — Kume! Molim te, izvjesti se i javi mi o zetu i sestri, jesu li u Volosu — Grčka, odakle su nam se prije 14 mjeseci jedan put javili tražeći novac i poslato im je 15 napoleona. Što budeš utrošio javi, da dam babi. Pozdrav od kuma Nate. Zaječar. V. 551

SPIRA NIKOLIĆ iz Zaječara, moli svakoga, ko što bude znao o njegovom zetu ALEKSI JOVANOVIĆU, okružnom blagajniku iz Tetova, koji je prije 14 mjeseci bio sa ženom u Volosu — Grčka, da mu javi ovim putem. V. 552

JOV. PREMOVIĆU I ST. AĆIMOVIĆU. — Od novembra prošle godine nisam primio invalidu 180 dinara godišnje. Broj rešenja 18396. Molim za pomoć. Dragoljub M. Mitrović, selo Plana, srez paraćinski, okrug moravski. V. 553

JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj ovim putem, da li je živ Dušan Pauljković, šofer Vrhovne Komande. Bosa D. Pauljkovićka sa sinom Radomirom, Paraćin X/2. V. 554

JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj ovim putem, da li su živi: Dragiša Pavlović, podporučnik, adjutant pukovskog štaba, 14. puka, II. poziva i Dragutin Djurić, komordžija pri štabu saniteta 15. puka, II. poziva. Unaprijed blagodari Natalija D. Pavlov.ćka, Paraćin. V. 555

JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Br. 3482, za Vasu Milenkov.ća, šefa lapovske stanice. — Dragi Vaso! Kako ovdje tako i u Ćupriji svi smo živi i zdravi. Pošalji mi tvoju sliku. Šta je sa Antom? Saveta sa djecom zdrava je i novac je dobila, ali u buduće neka šalje preko Praške Banke u Ćupriji. Zora je u Leskovcu. Pozdrav od sviju. Tvoja Kata. V. 556

Gospodi: JOV. PREMOVIĆU I ST. AĆIMOVIĆU. — U oskudici smo. Ako je moguće, izdejstvujte, da nam se pošalje po 1000 dinara pomoći preko Praške Banke u Ćupriji. Sava N. Jankov.ć, šef mesne kontrole i Andra Matić, direktor gimnazije u penziji. Pozdrav vama i gospodinu A. Andrejeviću. V. 557

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — U oskudici su i potrebuju hitne pomoć: Jelena Popov.ćka, učiteljica u penziji, godišnja penzija 1186.44 din., ima dva djeteta, stan III. ul. br. 45, Paraćin i Katarina Todorov.ć, učiteljica u penziji, godišnja penzija 574.68 din, ima jedno djete, stan IV. ul. br. 6, Paraćin. Obadve bile u Varvarinu. V. 558

NIKODIJU MILETIĆU. — Molimo za izvještaj o sinovima našim: Živoradu Ant.ć-Vasiću, djaku V. razreda gimnazije i Dragomiru Vasiću, djaku VIII. razreda gimnazije. Unaprijed blagodare: Milan Vas.ć, opštinski pisar i Voja Vasić, policijski pisar, Paraćin. V. 559

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj ovim putem, da li je živ i zdrav moj zet Milivoje Milosavljević, pisar pri štabu IX. puka, II. poziva. Unaprijed blagodari Jela Popović, Paraćin. V. 561

ZÜRICHER BUREAU FÜR AUFSUCHUNG VERMISSTER. Za Drag. Stamenkovića, advokata, Br. 27335. — Slatka moja djeco Dragutine i Djoko! Sjećajte se mene, pa mi se često javljajte. Novac sam primila. Mita je u Austriji u pekarskoj četi i piše mi često, da je zdrav. Primite mnogo pozdrava od vaše samohrane majke Perse. Paraćin. V. 560

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Br. 2870, za Nikodija Miletića. — Molim, izvjestite Miku Markovića-Markića, da smo živi i zdravi. Šta je sa Dušanom? Milan Marković, Paraćin. V. 562

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj, da li je živ Dimitrije Lukić, obveznik I. čete, II. bataljuna, VIII. puka, II. poziva; Aleksandar Lukić, sreski pisar i Živan Sukić, djak iz Paraćina. Milan Stefanović, Paraćin. V. 563

Gospodinu PREMOVIĆU, za Mihajla St. Ničotu, Krf. — Molim vas, prijatelju, izvjestite me odmah ovim putem o mojoj braći majorima: Mihajlu S. Vićentijeviću, I. puk i Petru A. Antonijeviću, XVIII. puk. Do danas ništa ne čusmo o njima. Mnogo vas pozdravlja Rada Jovanović, Paraćin III/14. V. 564

Gospodinu ACI ANDRIJEVIĆU, Ženeva. — Za Miluna Popovića iz Paraćina. — Veliku radost pričinili bi nam, kada bi nam se što prije javili ovim putem. Kako je Ljuba, piše li vam? Mi smo svi zdravo. Vladimir vas mnogo moli, da se izvjestite o Miladinu i ako što doznate javite, u brizi su, jer se još nije javio. Sve vas mnogo pozdravljamo i šaljemo svoj zagrljaj, vaša Vuka. V. 565

ACI ANDRIJEVIĆU, Ženeva. — Javite Branku, da sam poslati novac primila. Neka i u buduće istim putem šalje. S majkom nalazim se na istom mjestu, gdje me je ostavio. Brinem mnogo za Brankom, kako je sa zdravljem. Neka mi se on javi. Leposava sa djecom u Nišu, sa zdravljem je vrlo dobro. Pozdravlja vas i vole vaša Anka. Novac za Latinku 146 kruna primljen. Javite Aci. V. 566

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim izvjestite gospodina Dušana Dim.ća, profesora iz Zaječara, da je gospodja Kata Marković primila šest puta novac, bolesna je, lijekova nema. Blagodari na pažnji i moli, da je ne zaboravite i u buduće. Vaš oglas u „Beogradskim Novinama" od 2.-12. pročitala je. Vaše pismo od avgusta primila sam, ali nemadoh mogućnosti da odgovorim. Sa kćerima i djecom nalazim se u Zaječaru od februara. Molim izvjestite me, šta je sa mojim sinom Vojislavom, učiteljem, kao i za zetove: Lazu Ilića, pješadijskog majora XIV. prekobrojnog puka, III. poziva, timočke divizije; Gvozdena Ristanov.ća, pješadijskog majora II. puka, II. poziva, moravske divizije i Milana P. Popovića, pješadijskog majora XIII. puka, I. poziva, timočke divizije, jer o njima do danas ništa nisam čula. Još vas molim, poradite, gdje treba, da mi se pošalje penzija neprimljena od oktobra 1915., koju sam primila kod Načelstva Zaječarskog, po 211 din. mjesečno. Br. knjižice 1893. Bolesna sam i u oskudici. Gospodi: Premoviću i Dušanu unaprijed blagodarna na dobroti Sarka St. Šumkarac, Zaječar. V. 567

DRAGOLJUBU BOŽINOVIĆU, trgovcu iz Knjaževca, Ženeva. — Molim lijepo prijatelj Dragčeta, da me izvjesti, da li je živ moj muž Svetislav Savić. Njemu javite, da sam sa Slavkom zdravo u svojoj kući u Zaječaru. Blagodari i pozdravlja prija Živka. V. 568

DRAGOLJUBU BOŽINOVIĆU, trgovcu iz Knjaževca, Ženeva. — Molim vas prijatelju, izvjestite me, ako ma šta znate za moga muža Nikolu Živkovića, učitelja, na službi u timočkoj diviziji, jer se do sada nikako nije javio. Blagodari i pozdravlja Gizela s djecom Ivom i Ljubinkom. V. 569

RUŽI J. STANKOVIĆEVOJ, studentkinji iz Beograda, Ženeva. — Molim te Ružo, izvjesti me, ako ma šta znaš o mojoj tetki Persi i Katarini, kao i za moga Svetu Savića, majora u XX. puku, da li su živi i gdje se nalaze. Njih izvjesti, da se ja nalazim sa Slavkicom u Zaječaru. Piši mi na adresu: Živka Savć, blizu kasarne, Zaječar. V. 570

JOV. PREMOVIĆA, Ženeva. — Za Žiku Dimitrijevića, inžinjera. — Majka nas je izvjestila, da ste svi zdravi i da joj se javljate. Ja, Dana i djeca dobro smo i ako nam je teško, što smo odvojeni od majke te tako imamo dva troška. Moramo i dalje ovdje ostati, jer tamo u kući nemamo ni najpotrebnijih stvari. Novac sam dobila. Javite se ovim putem. Molim te Žiko, poradi i pošalji primanje Mileve Mirkovićke, učiteljice ovdašnje. Godišnja plata 2550. Od okt. 1915. nije primala. Javite nam za: Mila, Maru, djecu, Žiku i tebe. Mnogo pozdravljaju: Milanka, Milan i Dana Jocić, Paraćin, I./47. V. 571

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj o mome sinu Savi Tom.ću, obveznику III. čete, III. bataljuna, XIII. puka, II. poziva, da li je živ i zdrav. Vladimir Tom.ć, zemljodelac, Paraćin. V. 572

JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj, da li su živi i zdravi moji sinovi: Dobrosav Živkov.ć, komordžija glavnog intendantskog voza, timočke divizije i Djerman Živkov.ć, obveznik VII. baterije, V. artiljerijskog puka, timočke divizije. Radivoje Živković, selo Mirilovac, Paraćin. V. 573

Gospodinu JOV. PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim za izvještaj ovim putem, da li je živ i zdrav Dušan Todorović, obveznik mitraljeskog odjeljenja, XV. puka, II. poziva. Jovan Todorović, Paraćin. V. 574

Gospodinu STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. — Molim za hitnu pomoć, jer sam u bijedi sa četvoro sitne djece. Milosava, žena Dragutina Popovića, skretničara na stanici Paraćin, gdje i sad živim. V. 575

Jovan Premović

Ženeva, Case 3545 MB.

dostavlja:

3859. **Veselin N. Stamatović,** moli svoju ženu, da mu se odmah javi na moju adresu, Premović.

3860. Gospodji **Zorki B. Srećkovića,** Valjevo. — Zdrav sam i o meni ne brinite. Čuvaj sebe i djecu, pokloni svu pažnju vami, to je za sada za sve nas najpreče i najvažnije. Naročitu brigu posveti zdravlju sviju vas i vaspitanju dječijem. Moji sinovi su sigurno veliki, neka mi pišu, tatà ih je mnogo poželeo. Slika vas tvoje bila bi prava sreća za mene. Javljaj se češće ovim putem a i poštom preko našeg Rade ili Raše Čukovića, Pension Mathey — Genéve. Dobićeš svakog 1. po 300 kruna, ako je malo uzmi od Svetozara, a meni odmah javi. Vidi, ako što možeš dobiti od kirije. Naši su svi zdravi i sa svima se dopisujem. Mišin Dragan i Milutinov Dragan i Srba takodjer zdravi. Pozdravi sve, tebe i moje mile Belu i Babušku grli i ljubi Božidar.

3861. **Ruža A. Popović, javlja:**

Gospodjici **Sojki Garašanin:** molim te preko novina javi, gdje je i kako je stara majka. Na tolika traženja nemam vijesti od njih. Pre tri mjeseca umoljen je Holandski poslanik u Sofiji, ako su oni u Nišu, da im se izdaje u ime moje svakog mjeseca 300 leva. Ili-ja zdravo i na sigurnom mjestu. Činim sve moguće da Vlada bude amo poslat. Moja Sojka gledaj sa tetka Julkom dodjite kod nas uvijek ste nam dobro došli. Mislim uvijek na staru majku sirotu i sve vas. Ljubi te Milka.

Dr. Bogdanu Gavrilović, profesoru univerziteta, Beograd, Mišarska ul. 11. — Javlja sin Aleksandar da je zdrav i na istom mjestu, gdje je i ranije bio, ali mnogo brine za svoje roditelje, braću i sestre i moli da ga odmah izvjestite istim putem a preko gospodje Ruže A. Popović, Genéve, o njihovom zdravlju.

Gospodju **Terezu Kojićku,** Kragujevac, Palilula. — Poštovano kumo! Javljam vam za Čedu Rajkovića, da je zdrav i na istom mjestu, i da budete dobri i izvjestite njegovu majku o ovome. Kako ste vi skupa? Ovamo su i vaši i naši. Hvala dobrom Bobu zdravi. Kako su naši tamo Slavka i Perće sve pozdravljaju kao i vaša kuma Jela T Živković.

Gospodji **Evantije Uondus.** Skoplje, Kej 13. Oktomber br. 37. — Draga gospodjo javljam vam za vašeg sina Leonidu, da je zdrav i na istom mjestu. Šta je sa mojom kućom broj 57? Šta je sa mojim roditeljima, gospodje Dragice Belosavić, kao i sa ostalim njenim? Do sada joj se niko javio nije. Njeni stanuju na Keju 13. Oktomber br. 59. Kako je moja rodjaka Dara Pere Nikolića, doktora? Njen Pera je na Krfu vrlo dobro. Neka mi ona odgovori na moja pitanja preko „Beograd. Novina" na Ružu Popović, Ženeva ako vi niste u mogućnosti. Vas, Antihonu i ostale pozdravlja Jela T. Živković.

Vuku Radovanović, Požarevac. — Stevica nesrećan smrću svoga dobrodetelja Steve. Pita kad je i od čega je umro i kako je rodja. Ljubi i grli svoju majku. Odgovorite na Ružu Popović, Ženeva.

Jovanki Popović, Čika Ljubina ulica Koča na dobrom mjestu, bliže i detaljnije ne znam ni ja; ne piše često pa ti zato češće o njemu i ne javljam. Glavno je, da je zdrav a o tome su me i pored njega i svi rodjaci i prijatelji izvjestili. Ako Lali i tebi treba novaca, javite, pa ću vam poslati. Je li Lala primila 1000 kruna i 3000 kruna za Malenu? Odgovori. Svi zdravi sve pozdravlja Aca.

Mari Dr. Milana Petrovića. Milan se javlja često, zdrav je i svi njegovi, sve tvoje karte poslao nejmu. Jesi li primila Milanovo pismo. Sve pozdravlja Aca.

Milku Popović. — Draga Milka, kako mi je bilo da ti javim da je naš Milan poginuo, a Mirko i Zdravko su mi kazali da ti ne javljam. Poginuo je oktobra 1915. godine, pisala sam svima nadležnim da doznam dan kada je poginuo, niko ništa ne javlja. Pisaću opet Miliću da ga pitam. Niškoje, Mirko, Zdravko i Stevica zdravi. Sve grli i ljubi Ruža.

3862. **Milevi Branković,** Beograd, Mutapova 2. — Draga mamo i Cajo! Danas sam primila prvu Cajinu kartu. Novac sam ti poslala. Brinem mnogo za vami zato mi se češće javljajte, pišite naročito kartama. Pozdravlja vas sve i ljubi vaša Ljubica.

3863. **Milanu Petroviću,** obućini. Beograd. — Svi su naši dobro sa svima se jednako dopisujem. Miličinu fotografiju poslao sam Milanu. Milanovu fotografiju danas sam vam poslao. Duško je položio maturu, zdrav je. Ni za koga ništa ne brinite. Da li ste primili punomoćje? Javljajte se često oglasima ili kartama za sve a naročito za malog Slobodana. Svi vas mnogo i mnogo pozdravljaju. Tasa.

3864. **Umoljavaju se odbori Crvenog Krsta u niže označenim mjestima, da imenovanim licima dostave sledeće:**

Beograd:

Stanojku Danojlić iz Brajkovca izvještava muž Dragomir da je zdrav.

Matić Radisava iz Beljane izvještava sin Radojica, da je sa braćom Dragutinom i Radojkom zdrav, da se javi.

Jevdokiju Baić iz Konatice izvještvava sin Dragomir da je sa

Dušana Popovića, novinara, Prote Mateje 71., moli Jovan M. Kulić, djak da izvjesti njegove u Užicu ili Kremnima da je zdrav, oglas pročitao.

Darinku Bogdanović iz Lazarevca izvještava Milutin Radojčić da su: on Vidoje Pavlović, Tihomir Gruić i Dobrosav Filipović zdravi tako isto Ljubisav i Milivoje Tome Paunovića, da izvjesti u Drenu.

Darinku Pavlović iz Bareva izvještava Milovan Pavlović, da su on, Stojan, Mihajlo Trifunović, Pera Lazarević Veleslav Gerasimović, Nedeljko Stoić i Milan Stefančević zdravi br. pošte 414.

Tomaniju Jovanović iz Bačevca izvještava Stanisav da su: on, Ljubomir Stefanović, Dušan Jovanović, Tihomir Lukić, Milovan Janković, Vlajko Vlajković, Milija Drenjanin, Steva Brkić, Radojica Tanasijević, Milutin Čurčić, Svetozar Pavlović, br. pošte 414.

Jašu Milcukovića, trgovca iz Mladenovca izvještava Svetolik Milošević iz Velike Ivanče da su: on, Jakov, Dragomir, Mihajlo Milošević, Pera, Borivoje i Petronije i Panta Milojević zdravi i da izvjeste njihove.

Bertu Ivanović, udovu, Dušanova 59. izvještava Aleksandar, da je pročitao oglas, novac dva put poslao, zdrav je.

Angelinu Simić iz Baždarevca izvještava Milutin, da su: on, Tanasije Gesić zdravi, br. pošte 414.

Teofila Dramičanina, Hilendarska 42. izvještava brat Vasilije Parezanović, da je pročitao oglas, da su: on i Desimir zdravi, poslao je 150 kruna da odgovori.

Blagoja Arsenijevića iz Gancati izvještava sin Čedomir, da je zdrav, br. pošte 92.

Spaseniju T. Jovanović, Resavska 84. izvještava Milisav Marinković, oglas pročitao zdravi su: on, Nikola, Mile, Marić, Hristivoje Nikolić, Tasa, učitelj, Radmilo, Mija Kolarević, Ješa Petrović, Djordje Gobelić i Vukojević svi iz Vel. Sela.

Pavla Todorović iz Sremčice izvještava sin Dragomir, da je zdrav.

Djordja Jovanović iz Arnajeva izvještava sin Milorad, da je zdrav.

Živanku M. Stanković iz Željeznika izvještava sin Miloje, da je zdrav.

Ivka Petrovića i Miloša Spasojevića iz Venčana izvještava Ljubomir, da su zdravi: on, Živomir, Tihomir i Dragoljub Spasojević, da se jave na broj pošte 414.

Milanu Tačiću iz Rakovice, izvještava Dragutin, da su: on i Božidar zdravi i da se jave na broj pošte 414.

Jovana Sibinovića iz Umčara, izvještava sin, Mladen da su: on, zet Milan i brat Janićije zdravi, da se jave na broj pošte 414.

Pantu Popović iz Dražnja, izvještava Milan, da su: on, Janićije i šurak Mladen zdravi. Broj pošte 414., da izvjesti i Stamenu o ovome da se javi.

Stojana Stojanovića iz Palanke, izvještava Dušan Milićević, da je Mihajlo, Riste Kristića, rezervni kapetan, I. klase umro na Krfu, 18. februara ove godine, da izvjeste o tome majku Ivanku u Beograd, Stiška 20-22.

Petra Popović, sveštenika iz Vlaške, izvještava sin Dr. Vladimir, da je zdrav, da se javi.

Mihajla P. Jovanovića, predsjednika kasacije, izvještava Dr. Vladimir, da su: on, Pantelija i Pera zdravi.

Djordja Konstatinović, stolara, Takovska 9., izvještava sin Miloš, da je oglas pročitao, da ga izvjesti, da li je novac primio poslat običnom i telegrafskom uputnicom.

Petra A. Batistu, Glavaševa 22. izvještava Radomir K. Stanković, da je zdrav.

Mariju Kovačević, izvještava Jevrem, da su on, Radomir i Voja zdravi.

Zorku Vasić, Hadji-Popovac izvještava muž Živojin, da je zdrav.

Spiru Trajković, kafedjiju, Kralja Aleksandra 58., kafana knez Mihajlo, moli Miloš Ivković, da izvjesti Čiča im Matića u Grozkoj, da su: on, Milorad i Momčilo zdravi, da odgovori za njegove.

Micu Mišić, Prištinska 59, izvještava Nikola, da javi tačnu adresu, da joj novac pošalje. Zdrav je.

Anku P. Marković, Dobrnjca 4, izvještava sin Nikola, da joj je u tri maha novac poslao i oglas pročitao, da javi koliko je primila. Broj pšte 414.

Ljubu Milojković iz Višnjice, ekonoma, izvještava Nikola T. Mitrović, da je oglas pročitao i zdravi su: on, Mita i Djura i ostali za koje je pitao.

Miloša Jaćimović, izvještava sin Dragoslov, da su: on, kapetan Vojin Popović, Mihajlo Karakašević, Milivoje Marjanović i Svetozar Milivojević zdravi, oglas pročitao.

Maru Tih. Bojovića, Takovska 40. Moli Josif Stošić, da izvjesti ženu mu Jelenu, da je zdrav, da se javi na broj pošte 999.

Milana Pantelića iz Begaljice, izvještava Sava, da je zdrav i da se javi na broj pošte 414.

Lazara Mladenovića, Knićaninova 16, izvještava Milan, da su: on i Mita zdravi, da se javi na broj pošte 414.

Staniju Kuzmanović iz Vrčina, izvještava sin Milorad, da je zdrav, da se javi. Broj bojne pošte 414.

Miloja Maksimovića, iz Kumodraža, izvještava sin Milutin, da je zdrav, da se javi na broj pošte 28.

Mihajla Petrović, Petra pravnika, Studenička, izvještava Dušan M. Radosavljević, da je zdrav, da se javi. Broj pošte 36.

Jelku M. Vesić iz Lazarevca, izvještava Bogoslav S. Grbić, da je oglas pročitao, da su: on, Jovan, Svetislav, Nikola, Čedomir i Pavle zdravi, Draga Radosavljević u Rumunjskoj, Ranisav kao zarobljenik u Boldogasonju u Austro-Ugarskoj, da izvjesti o ovome oca Stanimira, da se javi. Broj pošte 414.

Milorad Čučuković, izvještava svoje u Bariću, da je sa Lazarem zdrav.

Kragujevac.

Petra Jelića iz Čukojevca, izvještava sin Radomir, da je zdrav.

Stanimira Milosavljević, Radmilu učitelj., Stanična 106. moli Živko S. Vuksanović, da izvjesti ženu mu Ružu, da su: on, Nikola, Cvetko Ćirović, Nikola Nikolić i Vaja zdravi, da se jave. Broj pošte 44.

Apostola Milenković iz Stubla, izvještava Mijuško Miletić, da su: on, Vilimon Milenković, Velimir, Dvoljeniković, Krsman i Živojin Markičević, Vlaja Vučković, Vitomir Pavlović, Bogdan Drenovak zdravi, da izvjesti njegove. Broj pošte 222.

(Nastavit će se.)